

pe... bunica lui cum trebuie călcată cămașa cea albă pentru miine! (foto 2).

În preziua adunării, Adriana a primit multe telefoane. Mătuși, veri, cunoscuți... Dar telefonul primit de la colega ei Simona Filimon (foto 3) a fost cel mai plăcut: «Alo, Adriana, știu că abia miine primești cravata roșie, dar eu îți telefonez de azi pentru că vreau să fiu prima care te felicită!» Acum e suficient ca Florin, Adriana și Alexandru să circule pe culoare și copiii se strâng în jurul lor. Sînt cei mai noi pionieri! (foto 4).

«Cînd voi fi pionier» sau «Cînd voi mai crește» sînt între ele cuvine echivalente pentru toți copiii ce se pregătesc să devină pionieri. «Cînd voi fi pionier mă voi înscrie la cercul de electrotehnică» ne spuneau și Alexandru, și Florin. «Am văzut că băieții din cerc au construit, ei singuri, două telefoane cu care chiar pot vorbi între ei, (foto 5) și un radio receptor cu trei tranzistoare care cîntă!»

Vara, pionierii sînt drumeți vioși și neosteniți! Anul trecut au fost la Bușteni. Cîțiva dintre copiii mai mari s-au urcat pe un cal!

5

2

3

7

6

(fotografia aceasta am găsit-o în albumul de excursii al școlii — foto 6). Noii pionieri fac de pe acum planuri pentru formidabilele excursii din prima lor vară pionierască!

În laboratorul de naturale Adriana i-a văzut de multe ori pe pionieri studiind la microscop «lumea fascinantă a celulei» (foto 7). Așa i-a spus ei o pionieră, Mitrică Dana din clasa a V-a: «Lumea fascinantă a celulei!»

La serbările școlii dansatorii sînt întotdeauna bine primiți, și mai ales cei din clasa a IV-a cum sînt Popescu Sorin, Floroiu Silvia și Crăciun Ecaterina (foto 8).

E adevărat, o singura uata în viață primești cravata roșie, dar acesta e începutul unei nesfîrșite sărbători, care este însăși copilăria!

8

Fotoreportaj de
GH. BUȘOIU

4

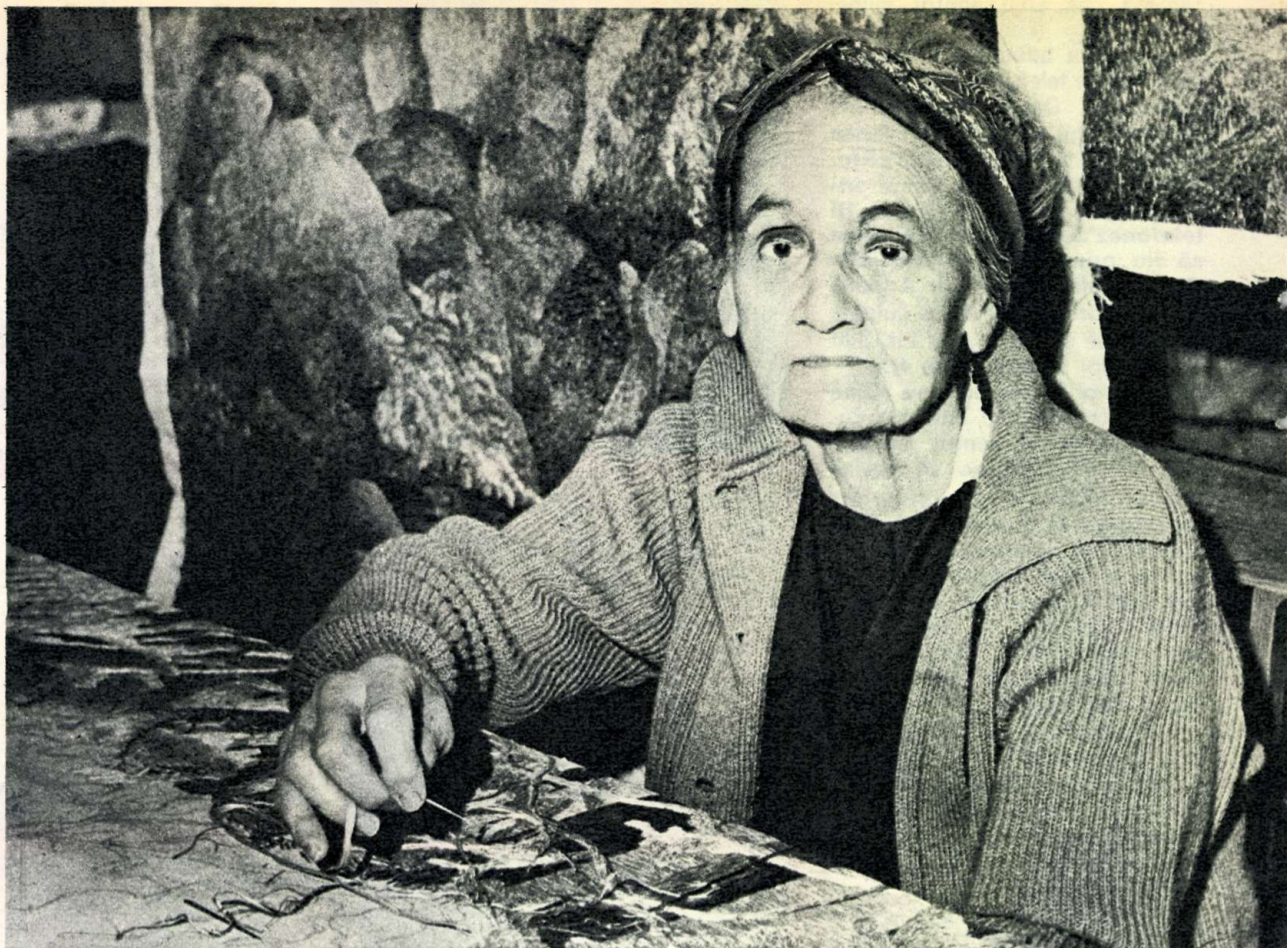

În urmă cu câțiva ani, mai precis în decembrie 1965, am avut un fericit prilej: să întâlnesc pe unul dintre puținii martori în viață care l-au cunoscut în anii copilăriei pe marele nostru poet, luceafărul poeziei românești, Mihai Eminescu. E vorba despre o pictoriță, care toată viața a pictat cu acul și firul de mătase, Victoria Nădejde Beldiceanu, născută la Iași în anul 1878 în familia cărturarilor progresiști Ioan și Sofia Nădejde. E vorba de soția scriitorului Nicolae N. Beldiceanu (unul dintre întemeietorii Societății Scriitorilor Români), stinsă din viață la 26 octombrie 1967, la vârsta de aproape 90 de ani.

Iată ce mi-a povestit pictorița Victoria Nădejde Beldiceanu care l-a cunoscut, în anii copilăriei, pe marele nostru poet. (Reproduc din stenograma făcută cu prilejul discuției purtate în martie 1966).

— Vă rog să ne povestiți câte ceva despre împrejurările în care i-ați cunoscut pe cei doi mari scriitori ai poporului nostru, Mihai Eminescu și Ion Creangă.

— În casa părintească din Sărăriu, la Iași, «o casă veche cu geamluc, tupilată în fundul unei curți mari» — cum a descris-o Jean Bart — trăiau părinții mei, Ioan și Sofia Nădejde. Tot aici, în această casă, se afla și redacția revistei «Contem-

Prietenul meu, bădia MIHAI EMINESCU

poranul». Chiar la poarta acestei curți, îmi amintesc că era o tablă mare pe care scria: «Redacția revistei Contemporanul». Eu, cum eram copil, făceam și eu o grozăvie, cum s-ar spune, ajutam la treburile revistei. Era o misiune pe care mi-o dăduse Constantin Mille; lipeam adresele abonaților pe revistă înainte de a fi expediată. Cîteodată le lipeam și pe dos.

Între lumea care venea în casa părinților mei erau și Mihai Eminescu cu Ion Creangă. De asemenea, eram adesea vizitați și de alți cărturari între care nelipsit era Constantin Dobrogeanu-Gherea.

— Cum și cînd l-ați cunoscut pe Eminescu?

— Cred că aveam 6—7 ani cînd bădia Mihai a venit pentru prima oară în casa părinților mei, de la

Iași. Să fi fost prin anul 1884—1885. Mi-amintesc că adeseori mă lua pe genunchi (ca și moș Ionică Creangă, care mi se părea bătrîn, bătrîn). Eu îl pîndeam încă de la poartă trăgînd cu ochiul prin gard cînd venea, și-i ieșeam în cale. El se făcea că nu mă vede și trecea foarte grav pe lângă mine. Atunci începeam să-l strig: Stai, stai, bădie Mihai! El mă lua în brațe și ne așezam împreună pe una dintre cele două bănci aflate în fața casei părintești. Odată, luîndu-mă pe genunchi, și dezmiardîndu-mă m-a întrebat:

— Spune-mi tu, Victoriță, ce-ai vrea să te faci cînd ai să crești mare? Ce-ți place ție mai mult și mai mult?

Eu, stînd puțin pe gînduri i-am răspuns atunci:

— Ei, bădie Mihai, aș vrea să am

arnici mult, mult de tot, și-n multe culori, și mătase să pot coase pe pînză tot cîmpul aista cu flori.

— Ei, chiar tot?

— Dacă nu tot, măcar o bucățică din el, i-am răspuns mai departe lui bădia Mihai. Aveam aproape de noi un cîmp plin cu tot felul de flori. Era pe undeva, mai la vale, către Cîric, dincolo de bojdeuca lui moș Ion Creangă.

— Și de ce nu poți să le pui pe ilic?

— Eh, bădie Mihai, am oftat eu cu năduf, așa, bătrînește. E greu, pentru că n-am ată.

Atunci, bădia Mihai mi-a șoptit la ureche tainic:

— Las' că-ți fac eu rost de fire de arnici și mătase de tot felul, cit'vrai tu.

N-au trecut decît cîteva zile și bădia Mihai a venit din nou la tata.

Cum m-a zărit, m-a chemat la el și mi-a pus tainic în mînă un pachet.

— Iacă, mi-am ținut făgăduiala, dar, psst! să nu ne afle nimeni secretul.

Mihai: Eminescu, căruia — așa cum spuneam — îi încredinșasem «marea» mea taină, îmi adusese primele jurubițe de arnici și primele bobine de mătase în mai multe culori. A fost una dintre cele mai mari bucurii din copilăria mea, de care îmi amintesc cu mult drag.

*

Neobișnuita pictoriță cu acul și firul de mătase care a fost Victoria Nădejde Beldiceanu ne-a dăruit picturi care au stîrnit interesul și entuziasmul unor mari personalități ale timpului, ca Anastase Simu și George Enescu.

ION BICĂ

„Inovatia”

La noi așa e obiceiul. Poate c-o fi și-n alte sate. Nu știu. Însă la noi așa e. Copiii să-i ajute pe părinți. Cu ce pot. În timpul liber. Mai ales la livezi cîte nu sînt? Și-acum dac-a nins așa de mult, iar noi eram în vacanța de iarnă, puteam să stăm cu mîinile-n sîn? Că, după ce ninge, s-acoperă flinața. E albă și miriștea. N-au iepurii ce mînca. Vin la livezi. Noaptea vin, topăind sub lumina lunii. Rod coaja și ramurile mai de jos. Se usucă pomii și mor. Așa că trebuie să fie toți înfășurați. Nu mai ajung urecheații la ei. Degeaba topăie prin zăpadă, ciucuri, pe lingă pomi.

Pe lîngă casă avem și noi o livadă. Mică. Fiecare are în sat. E și o livadă mare. Aia e a cooperativei. Acolo lucrează și tata și bunicul. Numai noi rămînem acasă. Eu, soru-mea Uța, care-i într-a patra, și prîslea: Goguleț, care «studiază» la grădiniță, cum rîde de el prietenul meu Nică. Și-asta pentru că noi sîntem mari, sîntem într-a șasea.

Ei, și ne-au rămas și nouă cîțiva pomișori neînășurați. Cîțiva meri și niște pruni. Ne-am rugat de tata să ne lase pe noi, copiii, să-i înfășurăm. Că ne pricepem. Ne-a arătat de-alteia ori.

— Vă las, se învoiește tata. Numai să nu faceți vreo poznă...

— Nu facem, rostim într-un glas, și eu mai tare ca toți.

Ne pregătim, pentru că era după masă și se lăsase rău frigul. Ne pune mama cojoace, căciuli, pîslari. Mă rog, ca la zăpadă. Că înainte de a înfășura pomii, trebuie să-i scuturăm. Cînd de la deal, pe cine vedem? Pe bunicul. Venea agale, pufăind din lulea, cu o săniuță după el. Trece prin fața porții și se face că nu ne vede.

— Bunicule! strigăm noi. Unde te duci?

— Al! Aici erați? se face bunicul abia atunci că-și aduce aminte. Și se întoarce din drum. Uite, o să vă las sănioara asta. Cui s-o încredințez? Pe cine-l facem responsabil peste ea? Tu pe cine zici, Costache? Il întreabă bunicul pe tata.

Tata zîmbește. Mie mi se făcuse inima cît un purece. Da' Uții, de colo, ce-i trăsnește?

— Să facem «întrecere», bunicule! strigă ea. Că are gură mare, cît e de mică. Nici una nu mai are așa gură în clasa ei. Să facem «întrecere», azi, la noi în livadă. Și care-o ieși, ăla să fie responsabil peste săniuță și să se joace toți cu ea...

Mă uitam la săniuță și nu mă mai săturam. Că așa săniuță cum face bunicul nu se mai vede. Cu cîrmă și virtej. Lunecă și vîlîie. Juri că-i avion și zboară!...

— E bine, spune bunicul. Vă învoiti cu toții?

— Cu toții! răcnesc eu.

— Cu toții! se pițigăie și Goguleț.

— Bun! hotărâște atunci tata. Cît om fi noi plecați la cooperativă, voi să înfășurați pomii, Uța merii din față. S-o ajute și Goguleț, că-i mai mică, Sandu singur prunii din spatele casei, că-i mai mare. Ne-am înțeles?

— Ne-am înțeles!

Și s-apucă tata să ne mai arate o dată cum să înfășurăm. Punem mărăcini pe trunchi de jur-împrejur și legăm cu fir de cînepă. Mărăcini sînt în deal. I-a strîns tata astă-vară. Pe urmă agață săniuța în cuiul ăl mare din tindă și spune:

— Cine-o găta treaba ăl dîntli poate să ia săniuța din cui!... El o să fie responsabil peste ea...

— Și diseară să veniți să-mi spuneți și mie ce-ați făcut! mai zice bunicul.

Rîd amîndoi și pleacă spre cooperativă. Eu mă mai

uit o dată la săniuță. O văd și pe Uța că se uită. Apoi c luăm fiecare spre locul lui. Uța și Goguleț la merii din față. Eu la prunii din dos. Aduc eu niște mărăcini. Scutur de zăpadă, cu mătura de nuiete, trunchiurile pomilor. Și încep să-i leg, cum ne învășe tata. Cînd, în spate — la pîrleaz, pe cine văd? Pe Nică.

— Ce faci, mă?

— Îi spun eu ce fac. Îi spun și de săniuță. Cînd aude de săniuță, zice:

— Gata. Vin și eu. Ți-ajut.

Mă socotesc: «Vezi ce-nseamnă prietenul? Nu te lasă... La nevoie se cunoaște!»

— Cum o să te las? face Nică. Te-ajut să cîștigi întrecerea. Ce? S-o cîștigi Uța? După asta mergem pe derdeluș. Primii o să fim. Și ce-o să ne mai fîlim!... Că sanie ca asta...

În mine mă chinuiam: «Ce dacă-mi ajută Nică? Goguleț nu-i ajută Uții? Și eu am zis ceva? Nimic. Atunci?...» Și începem. Aducem mărăcini. Legăm. Însă e frig. Și mărăcinii înțepă. Merg încet. Uța-i meșteră. Îi merge mîna nu știu cum. Mă fac că mă duc pe-acolo. Și văd că ne-a luat-o înainte, măcar că-i numai cu Goguleț. Îl întreb pe Nică:

— Ce facem?

Pune Nică degetul la frunte, se gîndește; dar nu găsește nimic. Și deodată eu strig:

— Am găsit!... Facem o «inovație», și de săniuță nu ne lăsăm...

— Ce inovație?

— Punem paie. Nu ne înțepă la mîini. Mergem mai repede. Nici nu le mai aducem din deal. Și nici vitele n-or păgubi de-o mînă, două, trei...

— Strașnic! îmi răspunde Nică. Hai să ne-apucăm!

— Haidel!...

Și-apoi, cu paie nici n-am avut ce face. Cît ai învăța o lecție, am și fost gata. Nu-i vorbă că mai dădeam și noi zor. Că ne lușea gîndul la săniuța cu cîrmă făcută de bunicul. Înășurăm prunii. Și mă reped în față. Pun mîna pe sanie și-o trag. Goguleț mă vede și începe să plîngă:

— Uite la neneal!...

Uța tocmai venea c-un braț de mărăcini. Cînd mă vede cu sania, se împiedică și cade cu nasul într-un troian.

— Ce faci, Sandule? țipă ea și se zbate să iasă din troian.

— Am terminat! îi răspund. Am cîștigat. Am făcut «inovație»! Și fugi, fugi cu săniuța după mine. Nică sare și el pîrleazul prin dos. Îmi iese înainte. Ne urcăm pe sanie amîndoi și, cum ulița merge la vale, — pornim. Ca vîntul și ca gîndul... Nici n-o mai auzeam pe Uța. Ne ducem după aia și pe derdelușul mare. Și ne dăm... Ne dăm...

În capul derdelușului se adunaseră toți copiii și ne priveau.

— De unde-o aveți? ne întreabă ei. Așa săniuță!...

— Am cîștigat-o la întrecere, spun eu. Am făcut și o... «inovație»!

— Și Sandu e responsabil peste ea! strigă din zbor Nică.

Numai că n-apucă el bine să rostească vorba asta, cînd aud din capul derdelușului un glas cunoscut:

— Tovarășul responsabil peste săniuță să poștească aicea sus!

Mă uit și eu și ce văd! Sus erau tata, cu Uța și cu Goguleț. Iar în jur se strînseseră toți copiii. Goguleț plîngea. Uța țipa. Copiii rideau. Și tata ne judeca. Las c-o înșelase pe Uța la întrecere, că-mi ajutase Nică. Însă pusesem paie în loc de mărăcini. În paie se-ncluibă șoarecii. Și șoarecii rod scoarța pomilor, ca și iepurii. C-asa spunea tata, că mai fusese unul odată la noi, Aurică Gogoi. Și asta legase pomii iarna cu paie. S-au incuibat șoarecii. Și i-a pierit toată livada de lîngă casă. Și asta-mi fusese mie... «inovație».

— Să dai săniuța soră-ți și lui Goguleț! a spus încruntat tata. Și să te duci la bunicul să-i povestești toată năzdrăvănia!...

Așa am și făcut. M-am dus la bunicul și i-am povestit. Și el m-a iertat. Noi — pentru că m-a ajutat și Nică — am dres ce stricasem. Am scos paie și-am pus în loc mărăcini. Iar de-atunci a rămas Uța responsabilă cu săniuța. Goguleț ajutor. Și eu ajutorul lui Goguleț. Fir-ar încolo de necaz! C-am ajuns de risul satului, leit ca Aurică Gogoi, ăl de și-a incuibat singur șoarecii în livadă și a făcut să-i piară toți pomii. Așa am ajuns... Ca să vedeți... Da' de trăsnaî m-am lecutit... V-o spun cu mîna pe inimă. Cînstit!... M-am lecutit...

UN
SERIAL
DE
AVENTURĂ
ȘI
DETECTIVISM
DE
POP SIMION

7. CUM VĂ SERVEȘC? SEC, FĂRĂ SIFON!

— Ce strîmbi din nas, chichiri-michiri? o ia la rost Dimos-Grecul pe Amazoană.

— Nu strîmb, Dim, protestează fata.

— Ce nu strîmbi? Cum nu strîmbi? se enervează falsul fotograf. — Te învăț eu minte pușlama, fluieră-vînt. Meseria se învață cu respect și supunere. (Este mica enervare și agitație cu care am voit să inaugurăm secundo tempo).

La drept vorbind Sabina nu strîmbase din nas. Mulți o ceartă adesea că are prostul obicei de a strîmba din nas, chiar cînd fetei nici prin minte nu-i trece așa ceva; are nasul ușor deviat spre dreapta (a aterizat de pe o bicicletă în plină

viteză și și-a făcut chiftea din frumoasa podoa-bă, zdrobindu-și rău osul nazal). I-a rămas nasul strîmb, obraznic, evadează spre dreapta, iar lumea zice că Amazoana strîmbă într-una din nas.

— Zău n-am strîmbat din nas, Dim.

— Gura! chichiri-michiri, o reduce la tăcere Dimos-Grecul și adolescența înțelege în sfîrșit că nu de ceartă îi arde lui Dim; vrea să-i comunice niște lucruri importante.

Fata sare în picioare, își pune coatele pe masă și încremenește așa, ochi în ochii lui Dim, cu auzul încordat, încît îi țiuie urechile de așteptare; nu vrea să scape importante cuvinte ce au să iasă din gura tălîne-său, asemeni unor porumbei neprihăniți. Dar zborul porumbeilor se lasă așteptat, fotograful se joacă cu pipa, o mușcă de coada scurtă de cireș, își vîră degetul arătător în bulbul acelei pipe în care n-a ars tutun niciodată; e clar că Dim nu poate comunica deocamdată, își rotește privirile prin local, vrea să fie sigur că nu-l spionează careva, de undeva. În orele prînzului «La hanul Burebista» vine lumea buluc, turiști, săpători din echipele geologice, țărani, pescari. Nici nu știi care, de unde și cu ce fel de ochi se uită la tine. Se decide totuși și spune rapid, peste masă:

— A!

Sabina-i nedumerită, întreabă:

— Cum A?

— A!, insistă fotograful.

— A? Aha, A!, ghicește Amazoana, secundă în care începe să zbiere, atrăgînd atenția întregului local: — Alune! Vreau alune americane.

— Vineee!, promite Leone, vorbind ca diaconii, scîlbîmb, pe nas; se înființează la masă cu o pungă mare, de cel puțin o jumătate de kilogram.

— Pachetul dumneavoastră, domnișoară.

— Mersi, spune Sabina cu voce timidă, neliniștită de ceea ce se întîmplă sub ochii ei; scapă de starea asta improprie detectivismului pentru că fotograful întreabă cu cel mai

firesc ton din lume:

— Garçon! Țe se facem? M-am plictisit de pipă; n-ai o țigară bună?

— Poate Kent, domnule.

— Kent? Dă-mi Kent. Țe se fațem? Kent. Da, da, Kent.

Cursa la teighea, primește pachetul, fuga înapoi la client; Leone face un adevărat slalom printre mese, împarte zîmbete, face pe dracu

VACANTELE unui tînăr liniștit

DESENE Puiu MANU

REZUMAT:

AJUNGÎND ÎN POSESIA FORMULEI ÎNGINERULUI GEO MARTIN, BANDITII ÎNCERCĂ SĂ PREPARE EI ÎNSIȘI SUBSTANȚA

ghem, dacă trebuie, numai să cîştige timp ca — prin ştiuta iuteală de mină şi nebăgare de seamă — să schimbe pachetul de ţigări cu cutia goală pe care o are în buzunarul stîng al vestei. Reuşeşte splendid. Simulează cu dreapta o fluturare de şerveţ, curăţînd masa şi, hopa-mitică!, nu se sparge nu se strică, şi-n picioare se ridică. O tavă de proastă calitate, aluminiu grosolan, zgîrîiat de prea destul frecat cu nisip, aşteaptă sub nasul fotografului ambulant.

— Ţigările dumneavoastră, domnule.

Dimos-Grecul ia pachetul, deschide grijuliu, cu unghia degetului mare; în cutia de carton se află o singură ţigară. O aprinde şi trimite nenumăraţi colaci de fum albăstriu, binemiositor, spre figura uimită a Amazoanei; o îmbracă în fum, nu vrea ca vreun neisprăvit să citească neliniştea de pe faţa prelungă, de porţelan a fiicei sale, o protejează niţel.

— Eşti un actor teribil, Dim, îi spune fata în şoaptă şi cu admiraţie, tăind cu mîna o fereastră de comunicare prin stratul gros de fum de ţigară. — Zău! eşti un actor teribil.

— Poate Dimos-Grecul.

— Grec-negrec, dar m-ai zăpăcit, mărturiseşte Sabina. Alune. Ţigări. Nu mai pricep nimic.

S-ar putea ca cititorul să fie, aproximativ, în aceeaşi situaţie, să nu priceapă mare lucru, fapt care tai aci firul acţiunii, tac! ceea ce corespunde exact cu intenţia lui Dim Epsilon, scriitorul deghizat în fotograf ambulant. E clipa în care Dimos-Grecul studiază cutia cu gesturi leneşe, o forţează cu degetul mare, o desface pe lat şi conturul unei cămile apare cu claritate. Amazoana e numai ochi şi urechi. O undă de înşeninare traversează fruntea lui Dimos-Grecul, amănunt din care Sabina înţelege că falsul fotograf pricepe dintr-o ochire semnele cabalistice înscrise pe carton. «Ei, hai, vorbeşte, tată enigmatic» îl imploră în gînd adolescenta, glas mut auzit pe loc de şiretul Dim Epsilon, care se arată gata să «traducă» mesajul, punct cu punct.

— În ce limbaj? întreabă autorul de romane poliţiste.

— Un limbaj simplu, împede ca «bună ziua». Te implor, Dim, cere Sabina cu toată forţa sa de convingere, desigur pisicindu-se niţel, zgîrîind cu lăbuţele prin aer, după care devine serioasă, zicînd: — Şi să n-o lungeşti, cum faci mereu în romanele tale. Spune esenţialul, vorbeşte sec, fără sifon.

— O.K., e de acord Dimos-Grecul, care ia un şerveţel, pe care notează aşa:

«Cămila = harta cetăţii. Căci = poziţia fantomelor. EGO (cuvînt latinesc, însemnînd Eu) = acolo va sta la pîndă Gaspar EGO (istul). În sfîrşit, MINI, = minimagnetofon (se află, de altfel, în punga ta cu alune). Stop. Memorează totul şi dă foc hirtiei».

Sabina parcurge cu răsufierea tăiată această ecuaţie cu mai multe ...cunoscute decît şi-ar fi închipuit. E de-a dreptul vrăjită. Codul formidabilei urmăririi se află în mîinile ei. L-a memorat. Ii dă foc.

— Plata, băiete, cere fotografu cu glas sonor. Leone calculează totul în doi timpi şi trei mişcări, apoi depune nota pe masă. Dimos-Grecul plăteşte şi se ridică să plece.

— Pst!, îl opreşte fata, după care miaună această întrebare: — La ce oră începem?

Dim se scarpină după ceafă, apoi împunge cu coada scurtă a pipei nota de consumaţie rămasă pe masă. Amazoana se uită mai atent, pe bucată de hirtie nici urmă de socoteli chelnerieşti, acolo e scris cu creionul chimic atît: «23 h 7».

— O fi ora H.?, vrea să ştie Amazoana.

— Yes!, confirmă fotografu flegmatic, după care îşi aruncă trepidul pe umăr, pipa între dinţi.

Cei doi prieteni ies din crîşma lui Burebista, în vreme ce Leone îi salută cu distincţie englezescă, în maniera unui chelner perfect.

(va urma)

JURIUL CONCURSULUI «MINITEHNICUS» COMUNICĂ:

În urma înregistrării brevetelor primite din ţară, juriul este în măsură să comunice consiliilor judeţene ale organizaţiei pionierilor următoarea situaţie cifrică:

	Par-tici-panti	Con-struc-tii		Par-tici-panti	Con-struc-tii
Alba	90	43	Hunedoara	242	114
Arad	39	18	Ialomiţa	54	33
Arges	72	48	Iasi	34	25
Bacău	39	25	Ilfov	31	15
Bihor	34	27	Maramures	113	47
Bistrita	250	161	Mehedinti	54	34
Botosani	141	74	Mures	63	45
Braila	7	7	Neamt	18	8
Brasov	256	112	Olt	10	4
Mun. Bucuresti	162	160	Prahova	244	116
Buzău	69	33	Sălaj	111	59
Caras-Severin	62	29	Satu-Mare	—	—
Cluj	129	65	Sibiu	295	154
Constanta	49	18	Suceava	168	115
Covasna	—	—	Teleorman	52	17
Dimbovita	163	94	Timis	42	22
Dolj	72	48	Tulcea	88	89
Galati	39	22	Vaslui	15	14
Gorj	26	19	Vilcea	74	45
Harghita	14	10	Vrancea	151	100

Total participanti: 3 559
Total constructii: 2 059

13 februarie 1969

Juriul

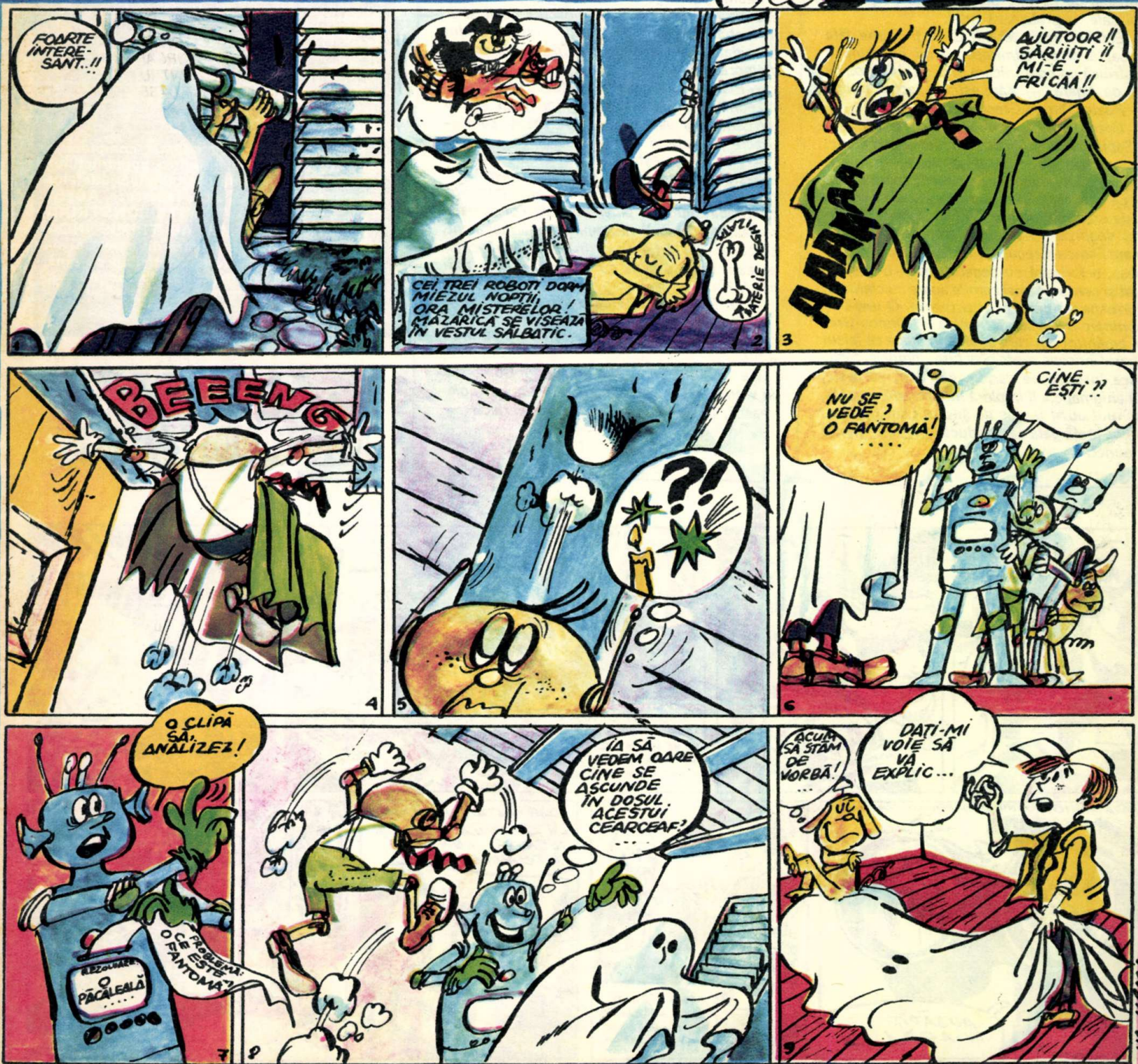
N.R. Bineînţeles că situaţia completă o vom avea o dată cu primirea construcţiilor în redacţie. Juriul dă posibilitatea judeţelor cu participare slabă, să se redreseze. ACES-TEA VOR PUTEA TRIMITE CONSTRUC-TII CHIAI DACĂ NU AU TRIMIS ÎNCĂ BREVETE. Este o înlesnire de care Consiliile judeţene pot profita, dat fiind că pînă la prezentarea construcţiilor (15 aprilie a.c.), a rămas destulă vreme.

AGENDA MINITEHNICUS

AVENTURI ELECTRO- NICE

Desene de POMPILIU DUMITRESCU

-VĂ PREZINTĂ ÎN CONTINUARE

**MISTERIOSUL
π (π)****NUMĂRUL π ÎN MATEMATICA
HINDUSĂ DIN ANTIQUITATE**

O dată cu vechii greci, alte popoare s-au întâlnit și ele cu numărul π întrucât cercul și patrul erau forme obișnuite ale altarelor sau ale altor construcții. De pildă, hindușii, în *Suliva-sutra*, adică *Regulile funiei*, lucrare compusă între secolele XVI și VII î.e.n., arată că diametrul cercului de arie egală cu a unui pa-

trat de latură «1» este: $d = (1 + \frac{\sqrt{2}-1}{3})^3$ și, latura pa-

tratului de arie egală cu a unui cerc de diametru «d»

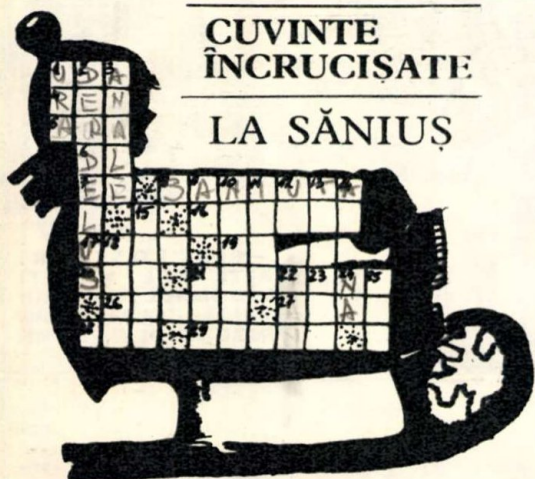
este: $l = \frac{1}{2 + \sqrt{2}} d$. Formulele merită admirație, fiindcă

dovedesc raționament și abilitate în calcul deși, din aceste formule rezultă pentru valoarea $\pi = 3,08$, așadar mai puțin precisă decât aceea stabilită de egipteni. Mai târziu când cercetările astronomice au cerut o mai bună determinare a numărului, Aryabhata (sec. V) depășește pe aceea găsită de Archimede, obținând $\pi = 3,1416$.

377.
Ea este exprimată și sub forma de fracție $\pi = \frac{355}{113}$. Cu

această valoare a lui π au fost calculate tabele de sinus, fără de care nu era cu putință observarea cercului. La începutul veacului al XVI-lea, hindușii au stabilit 10 zecimale exacte ale numărului π , găsind și de data aceasta o fracție prin care să exprime acest rezultat

surprinzător: $\pi = \frac{104348}{33215} = 3,1415926539...$

**CUVINTE
ÎNCRUCIȘATE
LA SĂNIUȘ**

ORIZONTAL: 1. După bătaia cu zăpadă (fem.). 4) Trage la săniile nordului. 5. Merg cu plugușorul! (fig.) 6. Dumitru Luca. 7. Din... feerie! 8. Bucuria copiilor iarna (dim. pl.) 16. Autorul cunoscutei poezii «Iarna pe uliță». 17. Animale care hibernează. 19. Diftoang. 20. «Cadou» pentru poezia «Iarna pe uliță». 21. La sfârșitul iernii și începutul primăverii. 26. Îi ninge și-i plouă! 27. Stringător de bani... gheață! 28. Poet contemporan, autorul poeziei «Va veni iarna albă». 29. A petrece iarna în așteptarea primăverii.
VERTICAL: 1) A merge cu colindul. 2. «Stadionul» săniilor. 3. Scriere istorică (pl.) 9. Din steluțele de zăpadă (sing.) 10. «...de iarnă», poezie de D. Th. Neculuță. 11. Autorul pinzei «Iarna». 12. În subal. 13. Persoana a doua. 14. Unu-unu la table. 15. Steluțe fără artificii (sing.) 18. Coliba lăpășilor, păstorii zăpezilor. 21. Primii și la sporturile de iarnă. 22. La începutul lui ianuarie! 23. Riu în R.S.S. Ucraineană. 24. Pofitim... nepoliticos. 25. Glaciara.

Dicționar: LVA

LAURENȚIU ALEXANDRU

**ARIT-
ME-
TICĂ
RAPIDĂ**

1. La grădina zoologică, într-o cușcă de formă pătrată, am văzut un grup de veverițe, care erau așezate astfel: în fiecare colț ședea câte o veveriță, fiecare veveriță era privită de câte 6 ochi de veveriță, iar pe fiecare coadă lungă și stufoasă ședea câte o veveriță. Câte veverițe se găseau oare în cușcă?

2. Cunosc un număr. Jumătate reprezintă... a treia parte din el! Care este numărul?

3. Undeva am văzut numerele 2 și 3 scrise alăturat și iată ce m-am gândit: dacă între ele s-ar pune un anumit semn s-ar obține un număr mai mare decât 2, dar mai mic decât 3. Ce semn trebuie pus?

CE A VRUT SĂ SPUNĂ?

Un tinăr a primit de la prietenul său pe care-l supărase următoarele rinduri enigmatice:
Eu nu mă supăr din nimic,
Dar mă frământă o-nțebare:
Tu care îmi erai «a»
Să-mi faci acum clipe «A»?

**PERSPI-
CACITATE**

O O O O O O
O O O O O O
O O O O O O
O O O O O O
O O O O O O
O O O O O O
O O O O O O

Așezați pe fiecare punct câte un grăunte. Scoateți apoi 6 din ele în așa fel încât în oricare parte ați număra, să obțineți pe fiecare rînd un număr cu soț.

REDACȚIEI

DINULESCU VIRGILIOVIDIU,
lași: «Eu mi-am ales cariera: voi fi inventator. Aș dori să mă pregătesc de pe acum; sînt în clasa a VI-a, dar citesc și manualele de fizică și matematică dintr-o VII-a. Ce vreau eu să vă întreb este: ce ar fi mai bine să inventez?» Stimate Virgil Ovidiu, m-am uitat prin cărți, dar degeaba; n-am putut afla nici cine i-a sugerat lui Edison să inventeze fonograful, și nici cine i-a «suflat» lui Pitagora că suma pătratelor catetelor este e-

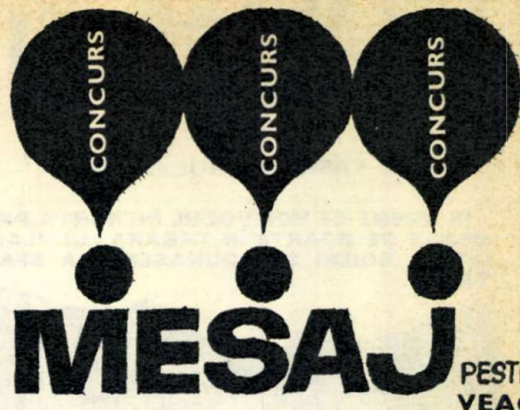
gală cu pătratul ipotenuzei! Am impresia că, tot observînd și studiînd, ideile acestea le-au venit chiar lor! Tu ce crezi?
TERINEANU VIOREL, Medias: Ne trimiți o caricatură cu subiect sportiv și cu tilc... educativ. Transmite-i prietenului tău Valter că ne-a plăcut și caricatura lui, dar conține o «poantă» prea des utilizată. Să mai încerce.

NICOLAU ANGELA, București
«Nu mi-a părut de loc bine cînd am fost așezată în bancă cu Mirea Nicolae. Băieții sînt ne-

disciplinați, iau totul în batjocură. Eu scriu versuri (adică încerc să scriu versuri). Săptămîna trecută am adus la școală o poezie despre iarnă, ca s-o arăt tovarășei profesoare de limba română. În recreație, citiva colegi au văzut caietul, mi l-au smuls din mînă și au început să citească cu voce tare, rîzînd și stîlcînd cuvintele și spunîndu-mi «madam Eminescu». Am început să plîng. Atunci Mirea Nicolae le-a luat caietul spunîndu-le «De ce vă amestecați? Voi cînd desenați fotbaliști în caietul de română e mai bine?» Vă spun drept, nu m-am așteptat la acest gest frumos din partea lui Nicolae.

Dragă Angela, o să te contrazicem: noi ne-am așteptat la acest gest! Și dacă nu l-ai fi făcut el, cu siguranță că îl făcea alt băiat!

Prietenul vostru,
SANDU**AL GENERAȚIILOR
DE IERI ȘI DE AZI**

ACEASTA ESTE TEMA UNUI INTERESANT ȘI TOTODATĂ INSTRUCTIV CONCURS LA CARE PUTEȚI PARTICIPA ȘI VOI — ORGANIZAT DE CĂTRE COMITETUL NAȚIONAL PENTRU APĂRAREA PĂCII ȘI DOTAT CU NUMEROASE PREMII: DOUĂ CECURI, FIECARE VALORÎND CÎT PREȚUL UNUI AUTOTURISM «DACIA 1100», TELEVIZOARE, MAȘINI DE CUSUT, MAGNETOFOANE, EXCURSII «TURUL R.S.R.», CEASURI DE MÎNĂ, STILOURI. BULETINUL DE PARTICIPARE, PE CARE-L GĂSIȚI LA BIBLIOTECA ȘCOLII, CUPRINDE NUMEROASE ÎNTREBĂRI DIN ISTORIA PATRIEI NOASTRE, DIN LITERATURĂ, PICTURĂ, ÎNTREBĂRI REFERITOARE LA INSURECȚIA ARMATĂ DE LA 23 AUGUST 1944 ȘI LA PARTICIPAREA ARMATEI ROMÂNE LA RĂZBOIUL ANTIHITLERIST, ÎNTREBĂRI DESPRE SUCESELE OBTINUTE ÎN DIVERSE DOMENII ALE ECONOMIEI, ARTEI ȘI CULTURII NOASTRE ÎN ANII DE DUPĂ ELIBERARE.

DUPĂ CE BULETINUL ȘI CELE DOUĂ TALOANE DE PARTICIPARE VOR FI COMPLETATE CITEȚI, CU CERNEALĂ, FĂRĂ ȘTERSĂTURI ȘI MIZGĂLITURI, ÎL PUNEȚI ÎNTR-UN PLIC ÎNCHIS ȘI-L TRIMITEȚI, PÎNĂ LA 30 MAI 1969 PE ADRESA: COMITETUL NAȚIONAL PENTRU APĂRAREA PĂCII, STR. POLONĂ NR. 19, SECTOR 1 BUCUREȘTI, CU SPECIFICAȚIA: «PENTRU CONCURS». PUTEȚI TRIMITE LA CONCURS DE LA 1 PÎNĂ LA 100 BULETINE (COSTUL UNUI BULETIN FIIND 2 LEI), DAR ÎN ACEST CAZ TRECEȚI RĂSPUNSURILE NUMAI PE UN BULETIN, PE CELELALTE URMÎND SĂ COMPLEȚAȚI NUMAI TALOANELE — CU NUMELE ȘI ADRESA.

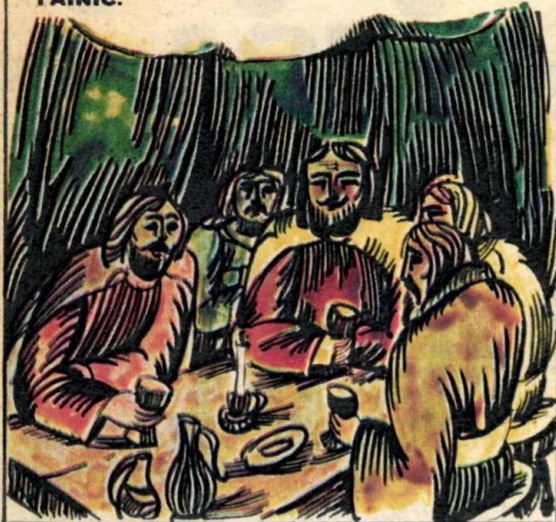
Vremea lui Tepes Vodă 4

Scenariu: VASILE MĂNUCEANU

Ilustrații: ANTON PERUSSI

DÎNDU-SE DREPT SINGURUL SCĂPAT CU VIAȚĂ DINTRE OȘTENII LUI AMZA PAȘA, VLAD TEPEȘ AJUNGE PÎNĂ ÎN TABĂRA SULTANULUI, CARE TRECUSE DUNĂREA CU GÎNDURI VRĂJMAȘE. ÎNFĂȚIȘÎNDU-SE PADİSAHULUI CU PREFĂCUTĂ UMILINȚĂ, VOIEVODUL CERCETEAZĂ PE ÎNDELETE RÎNDUIELILE DIN TABĂRA.

ÎN VREME CE VOIEVODUL ÎNFRUNTA PRI-MEJDIE DE MOARTE ÎN TABĂRA LUI VLAD, CÎTIVA BOIERI SE ADUNASERĂ LA SFAT TAINIC.

POȘOMORÎT, ÎNGRIJORAT, CĂPITANUL PETREA ÎL TRIMISE PE NEPOTUL SĂU, CULAI, SĂ TRAGĂ CU URECHEA LA CELE CE GLĂ-SUIESC BOIERII.

CULAI SE FURIȘA CA O VIDRĂ PÎNĂ-N SPATELE CORTULUI, SPINTECĂ PÎN-ZA ȘI PRINSE SĂ ASCULTE...

— A SOSIT CEASUL SĂ-L RĂPUNEM PE TEPEȘ! GRĂI SPĂATARUL HOLBAN. PADİSAHUL NE VA RĂSPĂLĂȚI. EU PLEC ÎNAINTE, LA TÎRGOVIȘTE, SĂ NĂIMESC OASTE..

— TICALOȘILOR! VREȚI SĂ-L VINDEȚI PE DOMNUL VOSTRU! STRIGĂ CULAI, AVÎN-TÎNDU-SE PLIN DE MÎNIE NESTĂPÎNITĂ.

DAR ÎN CEALALTĂ CLIPĂ, FLACĂUL CĂZU STRĂPUNS. «LEPĂDAȚI-L ÎN RÎPĂ, PORUNCI SPĂATARUL, SĂ NU-L AFLE NI-MENI!»

CU ULTIMELE-I PUTERI, CULAI IEȘI DIN RÎPĂ ȘI SE TÎRÎ PÎNĂ-N CORTUL CĂPITANULUI PETREA. «LA TÎRGOVIȘTE... SPĂ-TARUL HOLBAN... TRĂDARE...» MAI APU-CĂ SĂ ȘOPEAScă.

ȘI, ÎNTR-ADEVĂR, ODA-ȚĂ CU ZORII, SPĂATARUL ÎL VESTI PE CĂPITAN CĂ PLEACĂ LA TÎRGOVIȘTE, SUB CUVÎNT CĂ SOAȚA I-A ADUS PE LUME UN CO-CON.

Cutezători

Redacția: București, Piața Științei nr. 1, telefon 17 60 10. Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef-adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție, Ovidiu ZOTTA. Administrația: Editura ȘCÎNTEIA, București, Piața Științei nr. 1, telefon 17 60 10. Tiparul: Combinatul Poligrafic «CASA ȘCÎNTEII». Redactor de număr: Aurel WEISS. Redactor artistic: Pompiliu DUMITRESCU. Tehnoredacție: Rozația BARANY.

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R., de către factorii poștali și difuzorii de presă.

1 leu

(Va urma)

Cutezătorii

REVISTĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

8⁷⁴

JOI, 20 FEBRUARIE
1969, ANUL III

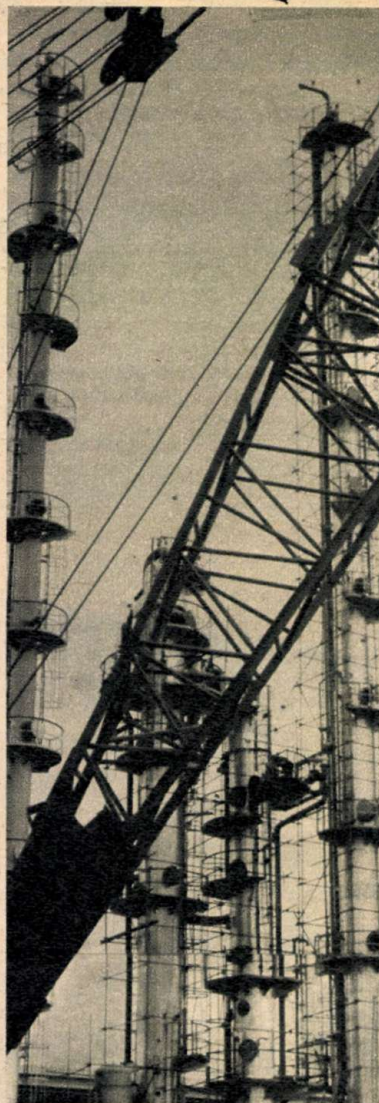

Foto: GR. PREPELIȚA

UCEA DE JOS. MINITEHNICIENII ÎN VIZITĂ LA I.M.A. MIRACULOASA LUME A TEHNICII ÎȘI DEZVĂLUIE
TAINILE. (Citiți reportajul în pag. 4—5).

RODNICE DIALOGURI ELECTORALE

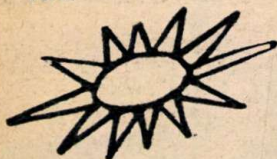
■ În întreaga țară au loc întâlniri ale alegătorilor cu candidații Frontului Unității Socialiste. Un amplu dialog are loc pretutindeni, relevând democratismul colectivității noastre, dorința unanimă de a îndeplini sarcinile trasate de partid pentru înflorirea patriei. Mândria firească, izvorită din certitudinea că poporul nostru își construiește o viață fericită, face ca aceste zile de efervescentă politică să aibă caracterul unui însuflețitor bilanț al realizărilor. Publicăm în «Ecranul» nostru câteva fotografii ilustrând efortul unanim pentru edificarea socialismului.

Pitești, oraș al chimiei.

București, magistrala Nord-Sud. Blocuri colorate în așteptarea primăverii.

Uzina Electronica: acasă la constructorii de televizoare.

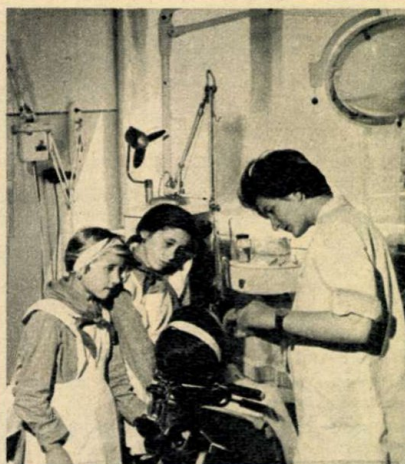

FRUMOSUL VERB „A CONSTRUI“

Pun rămășag, cutezătoarele, că la asta nu te-ai gândit: care este verbul cel mai frumos, cu circulația cea mai mare, pe care îl rostesc oamenii de la noi, verbul ale cărui muzicale consoane și vocale sînt cel mai des înmădiate la toate timpurile și la toate modurile? Citind titlul scrisorii noastre, desigur, ai bănuț și răspunsul: verbul «a construi». Într-adevăr, el este rostit în aceste zile, cu deosebită mîndrie și demnitate, în toate colțurile țării. **Am construit** Hidrocentrala de pe Argeș — zic argeșenii. **Construim** Combinatul Siderurgic — zic gălățenii. **Am construit** Uzina de alumina — zic orădenii. **Am construit** pe Bistrița, pe Trotuș, la Marea cea mare, la Luduș-lernut, în satele Bărăganului. **Construim** la Porțile de Fier, pe Lotru... vom construi în Cîmpia Dunării, în Maramureș... **Am construit... construim... vom construi...** este verbul care se rostește cel mai des și cu cea mai mare bucurie acum, cînd țara întreagă se pregătește pentru alegerile de la 2 martie, făurindu-și generoase planuri de viitor. **A construi** este verbul ale cărui silabe ne evocă nouă de fiecare dată, zvelte și luminoase ziduri: trainice temelii, bine împlîntate în pămînt; ziduri îndrăznețe, acoperite de schele; steaguri biruitoare, înălțate cu drag, după un bun obicei al pămîntului românesc, deasupra noilor cîtorii.

Deprinde-te, cutezătoarele, să rostești cît mai bine, și cu cît mai mult folos, frumosul verb «a construi»!

Lotuș

Într-o modernă policlinică. Și noi vrem să devenim medici, spun parcă «asistentele» cu cravate roșii!

RADAR Cutezătoarii

● Nu de mult, s-a deschis în orașul Gorki (URSS) Expoziția unională a radioamatorilor. Pionierii din Ikonovsk au expus aici o cușcă din care, la comandă, un ingenios «paznic electronic» scoate capul și latră. Cele mai vii discuții le-a stîrnit, însă, combina automată programatică prezentată de pionierii din Sverdlovsk. Cu ajutorul ei se poate porni sau opri, la timpul stabilit, un televizor. Dacă stăpînul lipsește de acasă, aparatul poate înregistra pe bandă o emisiune dorită, poate încălzi mîncarea și aerisi camera. Pentru calitățile sale, aparatul a primit cea mai înaltă distincție.

● Orașelul Zgorzelec (R.P. Polonă) a găzduit în acest an școlar o festivitate neobișnuită — carnavalul pistruiaților. Au defilat costumați numeroși copii pistruiați, veniți din toate colțurile țării. Unii și-au pictat sau și-au lipit pe față pistruii. «Dacă n-ai pistruii, împrumută de la colegi», «Cîți pistruii, atîtea note de 5» (5 e cea mai mare notă în școlile poloneze) — erau lozincile hazlii care împodobeau conivoul. «Regele» pistruiaților a fost ales Zbyszek Colca, elev în clasa a VI-a.

În încheierea festivității au avut loc interesante curse de cîini cu pistruii, iar cerul însuși era «pistruiat» de numeroase zmee.

CUTEZĂTORII FOTOGRAFIAZĂ

...ECHIPA DE DANSATORI A PIONIERILOR ȘI SCOLARILOR DIN COMUNA NAIPU, JUDEȚUL ILFOV, CARE, ÎN CADRUL FESTIVALULUI CULTURAL, A PREZENTAT UN INTERESANT DANS POPULAR DE PRIN PARTEA LOCULUI, CÎȘTIGÎND FRUMOASE APLAUZE LA SCENĂ DESCHISĂ.

...O DEMONSTRATIE DE SCHI, ÎN TIMPUL CONCURSULUI ORGANIZAT DE CURÎND DE ELEVII LICEULUI DIN CODLEA, CONCURS DUPĂ CARE A AVUT LOC ȘI CARNAVALUL NOTELOR BUNE. PE PRIMUL LOC ÎN CADRUL CONCURSULUI — ELEVUL TECUSAN AUREL, CLASA A VII-A A.

BADEA TONCIAN

Cînd a venit la noi, la adunarea pionierească, mă gîndeam: oare ce-o să ne mai povestească badea Toncian? Îl ştiam cu toţii, atît de bine, de cînd eram mici. De şaisprezece ani e preşedintele cooperativei agricole de producţie. Pe unii dintre noi ne-a ţinut în braţe. De atîta vreme îl cunoaştem şi îl îndrăgim pentru poveştile lui frumoase şi mai ales pentru zilele în care apărea aşa, pe neaşteptate, în şcoală, şi ne vestea: «măi copii, s-au copt strugurii!» Noi, atîta aşteptam...

Şi totuşi, cîte noutăţi n-am aflat cînd ne-a vorbit despre bogăţia satului!

Ne ştiam satul bogat, frumos, dar nu gîndeam să fie cunoscut şi preţuit tocmai departe, peste hotarele ţării. Cum ni s-a dus faima? «O dată cu vinurile podgoriei noastre», ne-a spus badea Toncian. Vinurile acestor pămînturi au cucerit medalii de aur şi de argint la concursurile internaţionale.

Şi uite aşa, am descoperit că nu ştim chiar totul despre satul nostru.

Ca şi părinţii noştri, azi, sîntem bucuroşi că el, Titu Toncian, om harnic, bun gospodar, a fost desemnat candidat în cel mai mare sfat al ţării, Marea Adunare Naţională.

ȚEPELUȘ LUCIA

cl. a VII-a B, Șc. generală

Lechința, Jud. Bistrița, Năsăud

Colegul nostru cel CURAJOS

Ploua mărunț și des. Parcă n-ar fi fost iarnă. Pe drum trecea grăbit cu capul virit în gulerul paltonului, cu servieta sub braț, un băiat. Vîntul purta în rafale iuți perdele subțiri de apă cînd înaintea, cînd înapoi, și, deodată... Un zgomot puternic răsuna pe aproape. O lumină se stinse. Băiatul o luă la fugă. Nu mai ocolea băltoacele. Prin apă, peste gropi, alerga gîfîind spre o construcție joasă, de scinduri. Deasupra ușii, din lemn, își întindeau limbile roșietice flăcări...

Băiatul încercă ușa. Închisă. O zgudui, o împinse. Nimic. Nu ceda. Flăcările înaintau. Luă o piatră, izbi închizătoarea. O dată, de două ori. Flăcările înaintau. Se trînti în ușă o dată, de două ori, de trei... Cu o bufnitură ușa cedă. Prin întuneric, pe bijbiite, ajunse la tabloul electric. Desfăcu bușoanele. Leși în ploaie, se dezbracă. Cu paltonul în mină se cătără pe magazie. De sus, de pe acoperiș, flăcările se simțeau dogorînd. Cu haina, cu căciula, băiatul începu lupta cu focul. Curînd, ultima scînteie a fost înăbușită. Mai ieșeau doar firicele subțiri de fum. Băiatul cu servieta o luă iar la fugă. În poarta unei clădiri întîlni un bărbat.

— Magazia! A luat foc... Un scurt-circuit.

*

N-am fi știut nimic despre toate acestea dacă muncitorii de pe șantierul de construcții n-ar fi anunțat școala, felicitînd pe colegul nostru, pionierul Purcel Petre, care prin curajul său a salvat de la incendiu însemnate cantități de materiale de construcții.

CRISTIAN ELENA

Liceul din com. M. Kogălniceanu,
Județului Constanța

ALERTA
ROZETELOR

BUCURIILE IERNII

Foto: IANCU AUREL

- GRUPURILE MINITEHNICUS — CUTEZĂTORII POT FUNCȚIONA ÎN CELE MAI BUNE CONDIȚII ȘI LA SATE.
- I.M.A. ȘI C.A.P. ÎN AJUTORUL MINITEHNICIENILOR.
- DOUĂ MARI UNITĂȚI ALE AGRICULTURII SOCIALISTE DIN JUDEȚUL BRAȘOV RĂSPUND CHEMĂRII I.M.A. HĂRMAN.

O ENTUZIASTĂ INIȚIATIVĂ în județul BRASOV

Activitatea minitehnicienilor din județul Brașov, de unde au sosit la redacție 256 brevete de participare la concursul MINITEHNICUS, reprezentând 112 lucrări, cunoaște o puternică efervescență. Consiliul județean al organizației pionierilor — Brașov depune o deosebită străduință pentru a transforma înclinația firească a copiilor spre tehnică într-o mișcare largă, care să cuprindă un număr cât mai mare de pionieri și școlari. După o activitate viu susținută în orașele județului, iată că acțiunea s-a extins la sate. Astfel am avut plăcutul prilej de a citi documentul pe care îl reproducem în foto-copie.

Știrea ne-a făcut să ne deplasăm urgent la fața locului unde am luat un interviu fulger tovarășului ing. Zaharia Țimpea, directorul Întreprinderii de mecanizare a agriculturii — Hărman.

RED.: Asistăm la un eveniment important și oarecum neobișnuit. Nu sunteți de părere?

DIR. Nu găsesc nimic neobișnuit. Întreprinderile de mecanizare a agriculturii din toate colțurile țării pot și au datorită să-i ajute pe minitehnicieni. În aceste întreprinderi sînt tehnicieni, ingineri. Există posibilitatea de a se înzestra grupurile MINITEHNICUS cu materiale. Noi vom face acest lucru din plin. Atunci cînd se vor casa unele materiale, voi cere aprobarea să trecem unul dintre tractoarele casate grupului MINITEHNICUS din Hărman. Copiii îl vor demonta, îl vor monta din nou, îl vor cunoaște în amănunțime și îl vor... utiliza!

Sper ca această chemare să-și găsească ecou în toată țara.

Inițiativa I.M.A. Hărman a produs o deosebită emoție în rîndurile celor 40 de minitehnicieni din comună. Ei s-au angajat să folosească din plin ajutorul ce li se acordă și să se prezinte cu cît mai multe construcții la concursul MINITEHNICUS '69.

Întreprinderea pentru Mecanizarea Agriculturii
Hărman — Jud. Brașov

CHEMARE

Urmărind cu interes desfășurarea concursului Minitehnicus susținut de revista "Cutezătorii", conducerea întreprinderii noastre a ajuns la concluzia că acesta contribuie în mare măsură la orientarea copiilor către tehnică.

Apreciind necesitatea crescîndă de tinere cadre tehnice care să lucreze în noile condiții de producție, moderne, ne-am gîndit că o asemenea necesitate apare și în domeniul agriculturii noastre socialiste, avansate.

În concluzie I.M.A. Hărman a hotărît să ajute școala generală din comună pentru organizarea unui grup Minitehnicus — Cutezătorii și pentru participarea acestuia la concurs. I.M.A. Hărman va acorda asistență tehnică și prin materiale grupului Minitehnicus dela școala generală.

Convinși fiind că această acțiune este de o importanță republicană în ceea ce privește pregătirea viitoarelor cadre tehnice încă din anii fragezi ai copilăriei, adresăm o călduroasă chemare întreprinderilor de mecanizare a agriculturii din județul Brașov și din întreaga țară pentru a ajuta din toate punctele de vedere activitatea grupurilor Minitehnicus — Cutezătorii.

21 ianuarie 1969

DIRECTOR,
Ing. Țimpea Zaharia

Consiliul Superior al Agriculturii
DEPARTAMENTUL ORGANIZAȚII
București
I.M.A. HĂRMAN — JUD. BRAȘOV

făcută de minitehnicieni la parcul de tractoare.

LA I.M.A.

Ucea de Jos

Printre primele unități agricole socialiste care au răspuns chemării se află I.M.A. — Ucea de Jos. În documentul redactat aici se arată că I.M.A. — Ucea de Jos îmbrățișează cu căldură inițiativa I.M.A. Hărman. Într-o convorbire avută cu tovarășul Ion Procopie, inginerul șef al acestei unități, am primit următoarele precizări:

— Vom sprijini grupul MINITEHNICUS din Ucea de Jos cu specialiști și materiale. Biblioteca noastră tehnică, bogat înzestrată, le stă la dispoziție. Ne gândim să-i învățăm pe pionieri să miniaturizeze utilaje agricole. De pildă, minitehnicienii din Ucea de Jos vor trimite la concurs macheta mecanică a unui dispozitiv de defrișare, lucrat după un proiect original de către tehnicienii noștri, dispozitiv care a dat bune rezultate.

ALTE ȘTIRI

DIN JUDEȚUL

BRAȘOV

ORAȘUL VICTORIA — La școala generală din localitate a luat ființă un grup MINITEHNICUS — CUTEZĂTORII numărând, pentru început, 40 de membri. Ei vor fi ajutați de Uzinele chimice «Victoria» pentru a se prezenta la concurs cu o frumoasă suită de lucrări.

BOD — Minitehnicienii din Bod construiesc pentru concurs un robot. Ochii lui se aprind, antena RADAR se învîrtește. Robotul va mișca brațele, se va deplasa și va fi totodată... ajutorul tovarășului prof. Gaston Iacob, conducătorul grupului. Într-adevăr, printr-un sistem luminos electric montat pe pieptul robotului orice elev va putea să-și verifice... cunoștințele de fizică!

Deocamdată a fost botezat provizoriu, **ROBUR-B1**. De ce provizoriu? Pentru că atunci cînd va fi gata s-ar putea să aibă și el... păreri proprii asupra numelui său!

REDACȚIA REVISTEI
NOASTRE
ADRESEAZĂ DE
ASEMENEA
UN
CĂLDUROS APEL
ÎNTEPRINDERILOR
DE MECANIZARE
A AGRICULTURII
ȘI
COOPERATIVELOR
AGRICOLE DE
PRODUCȚIE DIN
ȚARĂ
SĂ RĂSPUNDĂ
CHEMĂRII LANSEATE
DE I.M.A. — HĂRMAN.
REDACȚIA
VA PUBLICA TOATE
RĂSPUNSURILE
CARE
II VOR PARVENI.
LA ACEASTĂ
CHEMARE.
SCRIEȚI PE ADRESA
REVISTEI
CU MENȚIUNEA:
«RĂSPUNS LA CHEMARE».

TOTODATĂ
FACEM APEL LA
CONFRĂȚII NOȘTRI
DE LA PUBLICAȚIILE
AGRICULTURA SOCIALISTĂ»
«ALBINA»
ȘI
DE LA ZIARELE
LOCALE SĂ FACĂ
CUNOSCUTĂ
INIȚIATIVA I.M.A. —
HĂRMAN
CONTRIBUIND ASTFEL
LA PRELUAREA EI
ÎN
TOATE COLȚURILE ȚĂRII.

I • ECOURI

LA COOPERATIVA AGRICOLĂ DE PRODUCȚIE

Hălchiu

— Noi nu sintem Întreprindere de mecanizare, însă socotim că și C.A.P. poate sprijini acțiunea MINITEHNICUS — ne declară tovarășul **Borger Gunter**, președintele C.A.P. Hălchiu. — În ceea ce ne privește, avem un atelier mecanic bine utilat. Tehnicienii îi vor sprijini pe copii. Îi vom înzestra cu tot ce trebuie, piese și unelte.

Vizitîndu-i pe membrii grupului MINITEHNICUS-CUTEZĂTORII din Hălchiu i-am găsit preocupați de construcțiile lor pentru concurs. Sub conducerea maistrului G. Martin, mecanic delegat de C.A.P. Hălchiu, copiii vor construi, în afară de aere și navo-modele, două dispozitive originale, specific agricole: macheta mecanizată a unei mașini de recoltat cartofi adaptată soluției locale și un elevator, ambele proiectate și realizate inițial de tehnicienii de la C.A.P. Hălchiu.

Aceasta este mașina care va fi reproducută în miniatură.

Vă prezentăm pe **ROBUR-B1**

**VIRGIL
TEODORESCU**

CE-AR FI...

*Ce-ar fi de-ar fi în lume mai multe mirodenii
Și oamenii pe stradă politicoși extrem,
Ca un cireș în mai, ca un tandem
Din care bicicliștii au smuls povara lenii?*

*Ce-ar fi de-ar fi în lume alăte case-ncit
N-ai ști în care să te muți anume,
Și ce-ar fi dacă în întreaga lume
N-ar mai fi nimeni rău și nici urit?*

*Ce-ar fi de-ar fi s-avem la toate leac
Și orice spin ar fi ușor de scos,
Ce-ar fi dacă ne-am face toți pe plac
Privindu-ne în ochi? Ar fi frumos.*

Ninge de patru zile, fără întrerupere, și când mă întorc de la școală, înainte de a-mi scutura zăpada de pe bocanci și înainte de a intra în holul încălzit și împinzit de parfumul gutuilor așezate pe etajere, arunc o privire discretă spre salcîmul desfrunzit în care obișnuiește Pavel să se cațere, atunci cînd e vară și lăcustele țîrîie prin toată curtea, ca și cum ar roade iarba la temelie. Și totdeauna pătrund în hol răvășit de gîndul că nu înțeleg nici astăzi cum am reușit să scap în după amiaza aceea dintre coarnele ascuțite și întunecate ale taurului cu care pînă atunci ne înțelesesem de minune. Poate m-a smucit dintre ele risul icnit al lui Pavel care, cocoțat în salcîmul cu florile bădînd în galben, mă îndemna cu toată gura să le abat într-o parte cu petecul de pinză stacojie pe care mi-l strecurase în mîini. Și, dacă stau să mă gîndesc mai bine, așa ar fi trebuit să se și întîmple, dacă m-a încurcat, prietenul meu ar fi trebuit să mă și descurce, dar cred că putea s-o facă și altfel, adică fără să-mi dea impresia că-și bate joc de mine. De fapt, poate că risul icnit al lui Pavel a stîrnit animalul mai mult decît puteam s-o fac eu, cu mișcările mele stupide și pătrunse de frică, și poate că avea dreptate să se infurie — de taur vorbesc — dar sînt sigur că altceva l-a poticnit, poate mușuroiul acela de cîrtiță care ni s-a ivit dintr-o dată în cale, pentru că nu era el atît de deștept să înțeleagă faptul că risul lui Pavel mă atingea mai mult decît ar fi putut s-o facă el, într-o clipă, cu coarnele lui depărtate și lungi, și să renunțe să mă mai fugărească.

Era un taur frumos, hrănit bine, cu pielea lucioasă și netedă vestit în tot satul pentru blîndețea lui neobișnuită și tocmai din cauza aceasta lăsat să pască în voie, fără să fie păzit, pe locurile pe care și le alegea singur. Și tot privindu-l noi din marginea luncii, lui Pavel i-a venit pe neașteptate ideea

Matadorii

de MIHAI PELIN

timpită să-și scoată grăbit pantalonii, gest care la început m-a făcut să surid cu înțelegere, îl sfătuisem doar de nenumărate ori să renunțe să-i mai poarte, prea erau stacojii și aprinși ca să nu-mi sicile în fiecare zi privirile. Dar cînd l-am auzit răcnind ca un apucat, din adîncul plămînilor: «Olé! Olé!», n-am mai reușit să înțeleg nimic. Ascultîndu-l răbdător bolboroseala, credeam că vorbește despre Veronica¹, fata brutarului, știam că îl sfătuisem și ea să renunțe la pantalonii aceia stacojii, dar el vorbea despre cu totul altceva și, de la o vreme, am început să pricep că avea în vedere o anumită figură a noului joc. Era încălzit și avea privirile din ce în ce mai tulburi, ca și cum ar fi avut insolație, se rotea smucit pe picioarele lui subțiri, încordate și ridicate pe virfuri, și zîmbetul îngăduitor cu care îl ascultasem pînă atunci îmi îngheța încet buzele asprite de praf.

— Adică ce vrei să-mi spui tu, Pavele? l-am întrebat cu uimire, cînd s-a mai liniștit. Că pot să-l amestec, așa, rotîndu-l în jurul meu, pînă cînd cade din picioare?... Nu cred...

Dar era prea tîrziu, el îmi strecurase deja pantalonii lui stacojii într-o mină și taurul era aproape, îngrozitor de aproape, lovea rar pămîntul cu una din copitele de pe care se desprindea noroiul uscat al bălților de peste rîu.

— Momește-l! striga Pavel. Momește-l! Nu fi laș! Se cățărase în salcîmul cu florile bădînd în galben și-i vedeam privind îngrijorat peste un umăr, picioarele subțiri, abia ieșite din pantalonii pe care-i țineam în mîna spre care taurul ar fi trebuit să-și năpustească, cum spunea regula jocului propus de Pavel, coarnele depărtate și neobișnuit de ascuțite. Apoi nu l-am mai văzut, în schimb i-am auzit risul icnit care cutremura frunzele mici, prăfuite între care intrase și scîlpătul negru din ochii apoși ai taurului, cu care pînă atunci ne înțelesesem de minune, mi-a ars privirile. Și nu mai știu nici astăzi cum m-am întors și cînd m-am întors, cu taurul pe urmele mele, iar risul timpit al lui Pavel s-a curmat dintr-o dată, strivit parcă de bufnitura infundată a trupului greu care, după o goană de cîteva clipe, se prăbușea cu zgomot chiar sub gardul peste care

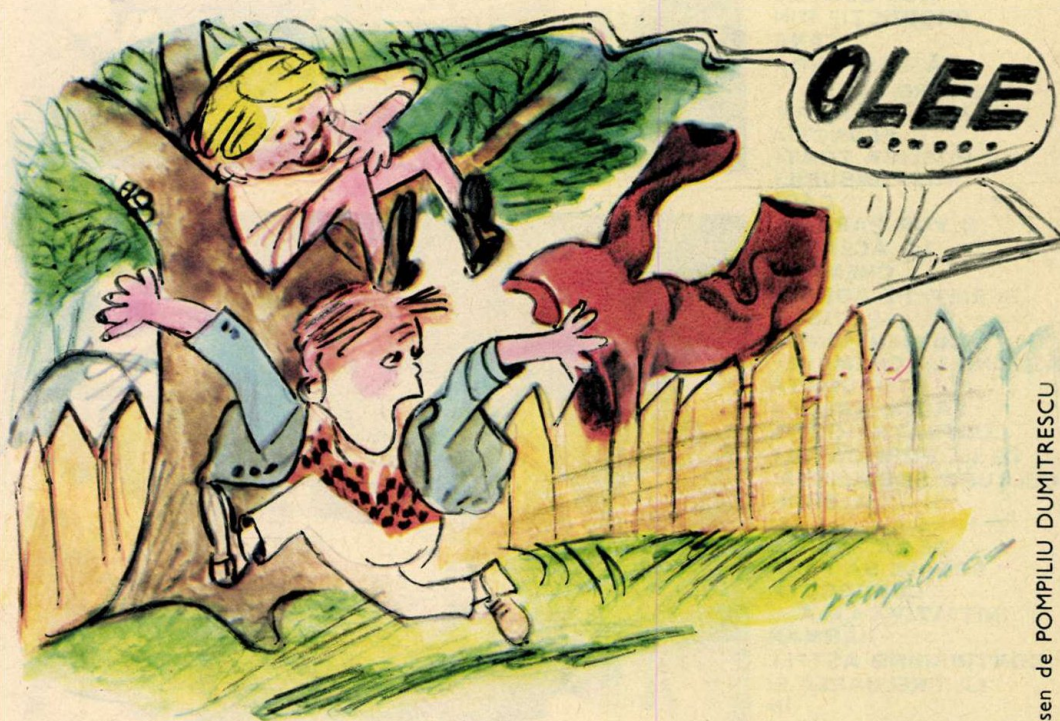
abia sărisem, și știu că am trecut prin grădina lui Toma mai repede decît s-ar fi cuvenit, printre peri și caiși, fluturînd în aerul moale al verii pantalonii roșcați în care îmi încheștasem degetele.

Dar, peste cîteva minute, după ce am trecut prin grădina lui Toma și am ajuns în fața căminului cultural, privind spre afișul care înfățișa un taur rotîndu-se cu grație în jurul unui bărbat cu o tichie ciudată pe creștet, pentru mine totul s-a dovedit de a fi limpede; înainte de a înfrunta taurul, mi-am spus, trebuia să văd filmul, ideea nu căzuse în capul lui Pavel din cer. Și în bezna din sala căminului, cu spatele la aparatul care țîrîia drămuind cu atenție lumina din pintecul lui, am înțeles, treptat, că n-ar fi trebuit să-mi fie frică. Taurul se repezea cu coarnele numai în pinza desfășurată de pe sabie, supus, și bărbatul acela înalt, îmbrăcat mai caraghios decît Pavel, îl rotea în jurul lui cu o eleganță care-mi tăia respirația. Era o plăcere probabil să poți roti în jurul tău, atît de ușor, ca în vis, o grămadă de carne încălzită de soare, un monstru, și am înțeles, în sfîrșit, cam ce se putuse petrece în mintea lui Pavel. Și am început să-i dau dreptate.

Dar Pavel era mai aproape decît bănuiam, profita-se de întuneric și se strecurase în sală așa cum îl lăsasem, doar în chiloți, și îmi cerea, drăcuind, pantalonii. Bolborosînd, a început apoi să se îmbrace, sîcîit de șoptele celor din jur care pretindeau puțină liniște și tocmai cînd terminase, tocmai cînd mă pregăteam să-l întreb dacă nu era dispus să se dezbrace și mîine, să-i spun, cu alte cuvinte, că merită să se dezbrace, mi-a zis că sînt laș.

Nu eram laș, trebuia să-l conving, în seara aceea sau a doua zi, lingă marginea luncii, cu același taur și cu aceiași pantalonii, și l-am urmat îndirjit prin întunericul gros din sala cinematografului. Am renunțat adică la filmul care abia începuse, trebuia să-l conving pe Pavel, cu orice preț, că a doua zi eram dispus să repet înfruntarea cu taurul și alergam după el pe ulița albă a satului, fără să știu că în spatele meu, subțire cit pinza pe care se zbenzise cu atîta eleganță, matadorul murea.

* Veronica, figură clasică din repertoriul matadorilor.

Igluul s-a prăbușit de ne-numărate ori, dar pînă la urmă a reușit de minune. Exact ca o jumătate, cea mai tugu-iată, a unui ou. Chiotele constructorilor sfîrșiseră prin a-i obosi pe ei înșiși. Cu toate acestea, disputa pentru prioritate în ocuparea igluului fu aprigă. În cele din urmă Avi descoperi cu mirare că obținuse ceea ce solicitau cu toții, el care nu se bătuse cel mai virtuos pentru asta. Se gîndi că-i recunoscuseră astfel talentele ingineresti, că el avusese ideea și izbutise să ducă la bun sfîrșit construcția.

— Intrarea pe brînci! anunță cineva, în risetele tuturor. Avi își prelungi răgazul comandînd lui Geamănu:

— Mai fă un bloc, să avem ușă.

— Doar nu vrei să te închizi acolo? se minună băiatul.

— Ba da, se auzi vorbind Avi. Laponii cum se închid în iglu? Cînd o să bat în pere-te, deschideți și gata.

Înviorat de ultimele ordine, Avi se lăsă în patru labe și înaintă, frecîndu-și paltonul de laturile intrării. Curînd ajunse cu nasul în pere-te. Igluul nu fusese just dimensionat.

— Hei, picioarele! auzi strigîndu-i-se.

Își trase picioarele sub el și se așeză, cu chiu, cu vai, suflînd din greu.

de HORIA ARAMĂ

Și deodată se făcu întuneric.

Tresări plin de spaimă. Abia apoi înțelese: igluul fusese închis. Inima îi bătea de surpriză. Nu crezuse niciodată că zăpada poate fi opacă la lumină.

Totul era ciudat. Bezna aproape completă, frigul care începea să-l pătrundă. Dar mai ales liniștea. Dacă n-ar fi știut că numai două palme de zăpadă îl despart de cascada de voci a prietenilor săi, i s-ar fi făcut frică. Aci tăcerea era populată numai

de ritmul înăbușit al respirației. Îl ascultă o vreme, cu suflătul la gură. Brusc, i se pără că întunericul se adîncise. Își trecu mîinile de-a lungul pereților. Interiorul era neregulat, dar intrarea nu o ghici nicăieri. Dacă băieții l-ar uita aici, s-ar prefăce într-un sloi de gheață, un adevărat om de zăpadă. Rise. I se pără totuși că-i lipsește aerul. Prostii, își spuse. Încercă să-și vadă ceasul. Întunericul se dovedi prea adînc. Liniștea era fără cusur. Imposibil să mai fie cineva pe aproape. Băieții s-au plictisit și au șters-o. Bine, dar se înserează, ce vor spune acasă cînd vor vedea că nu se întoarce?! Îl vor căuta pe la băieți, certîndu-l în lipsă, vor trece pe lîngă gorganul de zăpadă al igluului și nu vor ști niciodată că e aici!

Se răsuci nerăbdător spre partea unde știa că trebuie să fie intrarea. Strigă inutil, apoi începu să bombardeze cu pumnii zăpada înghețată, bine bătută cu lopețile, așa cum îi învățase el însuși. Striga și acum, izbind cu bocancii

în temelia clădirii, fără să vadă nici un progres, închis pentru totdeauna într-o banchiză, pentru totdeauna! Și deodată, un strop de lumină țîșni orbitor. Bocan-

cul străbătuse zidul de gheață. Într-o clipă băieții largiră spărtura și-l traseră afară.

— De ce n-ai ieșit pe la intrare? îl chestionă Geamănu. Avi lăsă întrebarea fără răspuns. Era furios.

— Dar voi, de ce m-ați lăsat acolo? strigă răgușit.

— N-ai stat nici două minute, se dezvinovăți băiatul. Avi se uită în jur. Un cerc de priviri admirative, nerăbdarea celorlalți de a ocupa igluul. Totul era ca mai înainte, numai că lui Avi îi trebuia spațiu, mult spațiu.

Într-o cernere lină, o ploaie înghețată, o ploaie de iarnă se abătă asupra satului și dimineața, toate drumurile erau troienite. Flori mari, ciudate, flori de iarnă, se făcuseră stăpîne pe toate geamurile. «Și cînd te gîndești că aseară nu se vedea nimic», își spuse Radu, privind mirat lumina albă, lumină care scâldea odaia ca într-un cerc ciudat, albicios.

Își lipi fruntea de geam și privi scurgerea aceea albă, care nu se mai oprea, ploaia asta de apă înghețată. «Zăpada se formează din picăturile de ploaie care...» Învățase el mai de mult. Stătu așa cu capul lipit de geam, apoi deodată tresări, se dezlipi de lîngă sticla rece, în care căldura capului său lăsase o pată limpede, aburită. Începu să se îmbrace în grabă, parcă împins din spate de cineva, de zăpada care acum devenise o prezență de care nu se mai îndoia. Își aruncă hainele pe el și nu se miră că îmbrăcase puloverul

de AURELIA MUNTEANU

de-a-ndoaselea așa cum încălța pantofii cînd era mic. Zimbi doar și-l întoarse cu un gest de om mare, preocupat, în grabă, tocmai cînd deschisese ușa, și aerul rece al iernii îl învălui. Trase zgomotos în piept răceala aceea atît de plăcută și începu să chiuie în timp ce-și scotea din șură sania. O întoarse cu tălpicile în sus și începu s-o ungă, după care o împinse aruncîndu-se pe ea din mers, ca să-i dea lustru. Cîinele hămăia în lanț. Era un cîine jucăuș, tînăr, pe care Radu îl crescuse de mic, cu biberonul, îl alergase prin curte, chemîndu-l cu cîte o bucată de zahăr în mînă. Auzise că așa se dresau cîinii și apoi asta era una din plăcerile lui. Să aibă un cîine de nădejde, care să știe să apere casa. Doar asta era treaba cîinilor. Îl alesese special, de cînd era mic, cu coada boantă și cerul gurii negru și-l învățase să simtă străinii, și mai ales să latre și să fugă zdravăn. Îi pusese nume de haiduc: Corbea și deși era la fel cu mulți cîini din sat era tare mîndru de el, acum după ce crescuse ca un vițel, căci numai cu un vițel îl putea compara, sau cel puțin așa îi plăcea s-o creadă.

Zăpada era proaspătă, afînată și sania nu prea voia să alunece, dar Radu nu se speria. Continua s-o împingă prin curte. Își făcuse planul. Ridea în sine-și de apariția lui zgomotoasă, la ghețușcă, unde neapărat trebuia să existe deja și-un om de zăpadă, mare și rotofei, c-o oală spartă drept căciulă și-un ardei de cel pișcăcios drept nas, ardei din care trebuia să muște cel căruia nu-i mergea bine sania. Ridea în sinea lui de păcăleala pe care le-o va pregăti tuturor, punîndu-i să muște din ardeiul roșu, pe toți, pentru că sania lui avea să meargă cel mai repede. Cum planul era făcut, nu mai avu decît să-l potolească pe Corbea și să-l inhame la sanie. Mai intră pentru ultima dată în cameră și luă cîteva bucăți de zahăr pe care le vîrî în buzunar.

— Acu să te vîd, spuse el cînd cu hamul făcut din frînghii, Corbea sărea tot în două picioare. Se temuse că n-o să-l lase să-i pună hamul, dar cîinele părea înțelegător. Se așeză pe sanie și strigă din toate puterile: «Diii căluțule!» Cîinele o zbughi din loc și sania o apucă printre stîlpii porții. Maică-sa era în cerdac. Începu să strige:

— O să dea la toate gîrdurile, diavol împielit! Asta de unde ai mai învățat-o? El nu mai avu timp s-o audă. Corbea fugea ca din pușcă și, din cînd în cînd se scutura în hamurile acelea de funie, încercînd să le dea jos, dar cum ele nu cădeau se infurie cîinește fugînd din ce în ce mai repede. Radu stătea pe scîndurile sănief și chiuia sălbatic, țînînd hăturile strîns... Corbea alerga nebunește și el de-abia avea timp să le strige copilor care-l primiră cu urale, să pregătească ardeiul, ardeiul acela iute pe care în anul ăsta trebuiau să-l muște toți, bineînțeles în afară de el, care avusese o idee așa de grozavă. Era sigur că a doua zi în sat vor mai apărea cîteva sâinii trase de cîini, dar asta era a doua zi și nu mai avea importanță. Și apoi ardeiul era gata mîncat. Încercă să tragă de hăturile cîinelui, dar Corbea parcă se jurase să nu se mai oprească. Fugea pe ușițele satului fără să încetinească, din cînd în cînd încercînd să scape de hamurile acelea de funie, care-i încingeau pieptul, dar ele se dovediră mai tari decît puterea lui de cîine.

Radu stringea tot mai tare hăturile făcute din sfoară subțire mai ales că acum trecuse de ghețușcă, trecuse de copii și cîinele în loc să obosească fugea tot mai tare. Trebuia să se întoarcă, să ia bucată aceea de ardei și s-o înmîneze celui care mergea cel mai prost cu sania, după care veneau toți, la rînd, dar Corbea parcă căpiase. Strînse cît putu de tare hăturile, trîgîndu-se spre spate pînă sfoara pîrîi și se rupse. Radu căzu în mijlocul drumului cu picioarele în sus. Zăpada afînată îi intră după gît și se topi curgîndu-i în șiroaie reci pe șira spinării. Încercă să alerge după Corbea, deși pierduse nădejdea că-l va mai ajunge. Rămase abătut în mijlocul drumului și toată veselia aceea îi pieri ca prin farmec de parcă ar fi luat-o cineva cu mîna. Vru să se întoarcă acasă, ocolînd ghețușca, dar în drumul lui se postaseră băieții cu ardeiul roșu, iute și neînceput, dar acum nu mai trebuiau să-l mînnice ei și sigur că le convenea. Radu încercă să se eschiveze cum că i-ar fi dat drumul cîinelui-cal acasă. Dar asta era o poveste și ardeiul se cerea mîncat, de cel căruia în prima zi de ninsoare nu-i mergea sania. A lui mersese atît de bine că acum nici n-o mai avea! Mușcă din ardei și gura i se făcu ca para focului de fierbinte și de pișcăcioasă. Si Radu olecă spre casă cu lacrimi în ochi.

Nicăieri poate ca aici, pe aceste plaiuri moldovene, uitate de apele Bistriței și străjuite de cele trei masive, Cozla, Pietricica și Cernegura, nu sînt prezente la un loc, și atît de pregnant, pagini vii de istorie cu cele dăltuite în piatră în anii împlinirilor de acum.

Așezare străveche, Piatra Neamț păstrează un întreg ansamblu de monumente istorice. Fiind situat pe unul din cele mai importante drumuri ce legau Moldova de Transilvania, Ștefan cel Mare ridică aici o curte domnească din mijlocul căreia se înalță, neclintită de curgera veacurilor, o ctitorie așezată pe șapte contraforturi, cu ornamentație din cărămizi smălțuite, strălucit monument de arhitectură moldovenească. De asemenea, dăinuie și acum, împlintată în puternică temelie, silueta de aproape douăzeci de metri înălțime a turnului

lui Ștefan cel Mare. Și iată că numai la o palmă de loc, alături de acestea și de alte vechi monumente cum ar fi Casa Paharnicului sau Hanul de la Valea Viei, țîșnește în văzduh monumentală construcție din beton și sticlă a elegantului hotel turistic «Ceahlăul», înfruntînd cu succes semeția masivului Pietricica. De fapt, pe aceste coordonate este așezată geometria arhitectonică a întregului oraș. Blocuri moderne, strălucind în lumină, au răsărit cu zecile pe străzi cu rezonanță istorică. Pe bulevardul Dacia, Alexandru cel Bun, Ștefan cel Mare...

...«STRĂLUCITUL CÎNTĂREȚ AL FRUMOASEI NOASTRE MOLDOVE»

Nu poți pași în Piatra Neamț fără să-ți amintești de scriitorul care, înmuind pana în cerneală, s-a aplecat cu evlavie asupra paginilor

adunînd în picăturile scoase din călimară tainele munților din Neamț, albastrul adînc al cerului moldovenesc.

O casă cu cerdac și perdele la ferestre, situată nu departe de turnul lui Ștefan, își are mereu deschise porțile, de parcă numai cu o clipă înainte de a fi acolo, a ieșit gazda. E casa lui Hogaș, aici a trăit și a creat el. Și în casă, totul neschimbat. Masa de lucru, tocul și călimara, ochelarii, pagini de manuscris, printre care și o bună parte din corespondența cu Ibrăileanu și Caragiale, fost revizor școlar în județul Neamț. Și bineînțeles, între toate acestea, renumita pelerină neagră.

— Nu se făcea ziuă cînd pleca la drum, își amintește fiica scriitorului, Sidonia Hogaș. Lua pelerina în spate, încăleca pe Pisicuța (căluțul care-l însoțea pe scriitor în călătoriile sale) și pleca în munți.

PIATRA NEAMȚ

ARCADE CONTEMPORANE

Nu se mai întorcea cu săptămînile.

Pierzîndu-se cu calul în desișul codrilor de brazi, ce coboară pînă în marginea străzilor, urcînd pe cărările de piatră dintre Cozla și Pietricica, în munții Neamțului, avea să adune în lungile sale călătorii comori neprețuite, scriind o operă nemuritoare, fiind (cum l-a definit Ibrăileanu) «strălucitul cîntăreț al frumoasei noastre Moldove».

FLOAREA DE COLȚ A ȚUTEZANTEI

«Povestea mea la Piatra mi-o scriu munții
Pe virfuri verzi de brazi, clătiți de cer,
Și Bistrița ce-mi bate-n poarta frunții
Cu păstrăvi și năvoade de adevăr»...

Bistrița legendară, înălțimile montane, între care și Pietricica, de la care orașul și-a împrumutat numele, pădurile cu riși sălbatici și jderi, cu cerbi ce-și poartă min-dri coroana prin depărtările aureolate de zimbrii lui Dragoș Vodă sînt tot atîtea subiecte de poezie.

Secureanu Iulia (căreia îi aparțin versurile de mai sus) își îndreptează hirtiei sentimentele. Alți elevi nemțeni iau în mină dalta și ciocanul și modelează arama. Ca Zurba, bunăoară. Sau Ștefan Ilie...

— Cum arată tabloul?
— Bine, veverița-i tare nostimă. Pe foaia dreptunghiulară, în relief, o veveriță speriată. Stă în două labe pe creangă și sparge în dinți alune de aramă. Unele lucrări

redau în același metal cetățile lui Ștefan cel Mare sau cele moderne, ca aceea a fibrelor sintetice — care a împlinit zilele acestea un deceniu.

— Ai aflat cite fibre se fac aici într-un an?

— Da. Echivalează cu lina ce se obține obișnuit de la 3 milioane de oi. Și cu firul tras într-o singură zi poți înconjura de 50 de ori pămîntul la ecuator!

REPORTAJ DE AL. DINU IFRIM

— Au fost pe urmele lui Hogaș. Elevii din cercul turistikilor, naturalişti. De pe Cozla vin.

Cu Ștefan Ursu în frunte, cu directorul. Și-s încălcați de trofee: două ciocănitore și trei veverițe roșcate.

— Acum am fost la 10—15 km distanță, spune Ștefan Ursu. Cînd e vremea mai prielnică...

Și-mi arată într-o casetă o floare

Acest dialog, pe care l-am auzit la Casa pionierilor, nu-i întîmplător. Ei, copiii, sînt la curent cu frumusețile vechilor comori de arhitectură, dar și cu impunătoarele edificii moderne, cu care Piatra Neamț a făcut acel salt spectaculos în contemporaneitate.

— Au o mare pasiune pentru tehnică, mi-a spus profesorul Ion Roșescu. Și nu numai băieții, ci și fetele. Treizeci și cinci de fete sînt la noi, la cercul micilor automobiliști. Țiucra Mihaela, Bucur Luminița, Țugui Valentina... Avem zece vehicule în lucru — și chiar noi le facem. De sărbătoarea pionierilor, la a douăzecea aniversare, ieșim cu ele la defilare, în stradă.

Țiucra Mihaela, o fată cu nasul minjit de unsoare, tocmai voia să demonstreze cît de complicate sînt mașinile lor cînd, de afară, răzbate o larmă de voci, tropăit de încălțăminte înghețată.

Profesorul Ion Roșescu explică:

de colț de o rară frumusețe, albă. De pe virful Ceahlău!

CELE TREISPREZECE ARCURI DE TRIUMF

Bistrița a fost zăgăzuită — și nu numai la Bicz sau Piatra Neamț, a trecut timp de cînd oameni care nu știau să conducă decît plutele și-au lăsat țapinele și s-au făcut constructori de hidrocentrale sau au devenit pur și simplu marinari pe marea de 35 km a Biczului, ca Nicolae Ungureanu. Bistrița își trăiește acum noul destin, iar punctul de comandă și-l are la Piatra Neamț.

O construcție avîntată, susținută în coloane severe de stîncă, ce amintește deopotrivă duritatea și înălțimea muntelui și arcurile sătate de oameni peste ape.

— Acolo, sus, se află camera de comandă, spune inginerul Virgil Podaru.

Scări întortocheate duc sus, în camera albă, cu perete semicircular ca de aerogară, în care, pe firul trasat în culoarea albastră a riului scapără o salbă de beculețe.

— De aici, de la Piatra Neamț, se dirijează toată rețeaua hidrocentralelor de pe Bistrița — prin telecomandă. Acum așteptăm să ne sosească un mesager al celei mai moderne cuceriri științifice — un creier electronic. E pregătit totul...

Aici, în camera albă, se lucrează în liniște; ordine perfectă.

Jos, dincolo de zidurile de piatră, Bistrița. Desferecîndu-și disciplinată izvoarele de lumină și energie; la Piatra Neamț și Zănești, la Costișa și Racova, și mai departe, pînă la Bacău, defilînd solemn prin cele treisprezece hidrocentrale — monumentale arcuri de triumf ale zidurilor contemporane.

▲ Muzeul de arheologie.

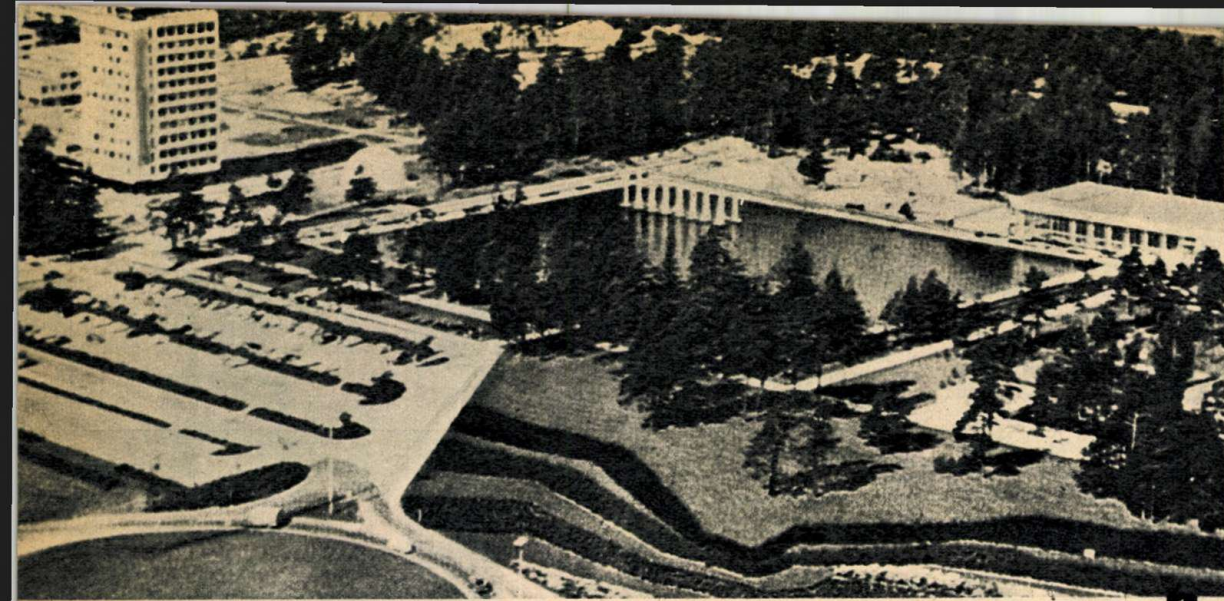
Piatra Neamț — instantaneu citadin. ▼

Confruntare pe verticală: «Ceahlăul» și Pietricica.

Pe urmele lui Calistruș Hogaș.

Legendara țară a soarelui de mieznoapte, a aurorelor boreale și a curentilor reperi, Finlanda face parte dintr-o regiune foarte veche a scoarței terestre (scutul baltic) formată din granit, șisturi cristaline și gnaisuri. I se mai spune și «țara celor 1 000 de lacuri» cu toate că în realitate numărul lor se ridică la circa 60 000, cele mai cunoscute fiind Saimaa, Päijänne și Inari.

Clima este aspră, cu ierni reci, zăpezi bogate (care la Cercul Polar dăinuiesc 7 luni pe an), veri răcoase și scurte. În octombrie, «Finlanda începe să plîngă», adică începe anotimpul ploilor abundente. Cu toate acestea, populația țării se ocupă

COPIII DIN ȚARA *Kalevalei*

de PATRÎA SILVESTRU

1 Copil fiind, am aflat prima oară despre existența Finlandei din albumul cu timbre. Mărcile poștale cu inscripția «Suomi», veneau din țara legendelor nordice, răsărită în oglinzile a peste 60 000 de lacuri. În limba localnicilor, numele acesta înseamnă țara mlaștinilor.

Nimic nu poate sugera realitatea finlandeză mai bine decît imaginea țării văzută din avion. Imensitatea pădurilor de conifere este străpunsă, forfecată în cele mai bizare forme de undele apei. Verdele proaspăt alternează cu albastrul intens pe partitura peisajului acesta unic.

Oamenii care locuiesc aceste pitorești teritorii sînt înalți, blonzi și tăcuți. Sobrietatea lor se desprinde din singurătatea în care trăiesc. Din loc în loc, pe autostrăzile moderne, sau în plină pădure, se ivește cite o cutie în care factorii poștali depun corespondența în goana mașinii. Gospodăriile sînt la cîteva kilometri una de alta, pitite în imensitatea pădurilor sfredelite de ape. Dar acești oameni sînt deosebit de harnici și de pricepuți.

Pe un sol arid care, în afară de lemnul prelucrat în vestitele întreprinderi de celuloză, aproape că nu are alte bogății, finlandezii au ridicat orașe moderne, prevăzute cu construcții ale unor arhitecți vestiți în lumea largă, ca Wäino Aaltonen, Alvaro Alto, Viljo Rewell etc.

Vizitînd marele combinat metalurgic Rautaruukki, din apropierea orașului nordic Oulu, mi-a revenit în minte legenda celebrului fierar Ilmarinen din epopeea națională a finlandezilor, Kalevala. Acest iscusit erou a făurit sampo-ul, o moară magică, al cărui mecanism împrăștia belșug. Cele 300 000 tone de laminate, care

în bună măsură și cu agricultura. De pe suprafețe mici de teren, uneori chiar din poienile pădurilor, ei smulg acestui pământ nu prea darnic cartof, orz, secară, ovăz, sfeclă, în, cîneapă și bineînțeles furaje necesare creșterii animalelor. Economia este însă orientată spre dezvoltarea industriei și în primul rînd spre valorificarea celei mai mari bogății naturale — lemnul. Industria forestieră și de prelucrare a lemnului constituie un sector de bază al economiei finlandeze.

Rezultatele cele mai apreciate au fost însă obținute de Fin-

landa în construcțiile navale. Dezvoltarea lor se datorează în bună măsură și particularităților geografice propice: existența a numeroase fiorduri și golfuluri care fac posibilă amenajarea șantierelor. Cele 11 șantiere navale produc cargouri și vase-cisternă (care ajung pînă la 35 000 de tone), nave frigorifice, ferry-boaturi, vase de pescuit și spărgătoare de gheață.

Helsinki, Tampere, Turku, Pori și Kotka sînt importante centre industriale ale țării.

În regiunea septentrională a Finlandei, la nord de Cercul Po-

lar se află Laponia sau Lappi. Pe aceste pămînturi îndepărtate sălășluiesc alături de finlandezi — laponii. Ei își poartă cu mîndrie pitorescul costum național lucrat în culori vii (albastru, roșu, galben), care contrastează afit de puternic cu monotonia nesfîrșitelor întinderi de zăpadă.

Pe lîngă creșterea renilor, ocupație cunoscută pe aceste meleaguri din timpuri străvechi, laponii trimit în cele 7 luni ale iernii polare spre fabricile de hirtie din Kemi și alte orașe ale țării 40 de milioane mc de lemn.

es din furnalele combinatului în fiecare an, atestă că poporul finlandez a redescoperit patenta sampo-ului în zilele noastre.

La Tampere, al doilea oraș al țării ca mărime, m-au impresionat construcțiile sociale și monumentele originale. În fața universității se găsește un arbore sculptat în marmură roșie, iar catedrala nouă are forma unui pangar înalt, din beton, care împrejmuește un tavan în formă de pește. În aer liber se află un teatru de vară al căruia amfiteatru se învîrte pe un disc turnant jur-împrejurul scenei.

Superba orgă metalică, monumentul compozitorului Jan Sibelius, domină un parc central al frumoasei capitale a țării, Helsinki.

Copiii acestui popor sînt cuprinși în diferite organizații. «Uniunea Democrată a Pionierilor Finlandezi», e cea mai numeroasă. Între 5—7 ani sînt pionierii de vîrstă mică, între 8—11 ani tinerii pionieri, iar între 12—15 ani pionierii mari. Toți poartă bluze, iar cravata lor e roșie.

În Finlanda, supranumită și țara sporturilor de iarnă, pionierii practică pe scară largă patinajul și sportul pe schiuri. Vara, în excursii și tabere, uniforma lor este formată dintr-un trening.

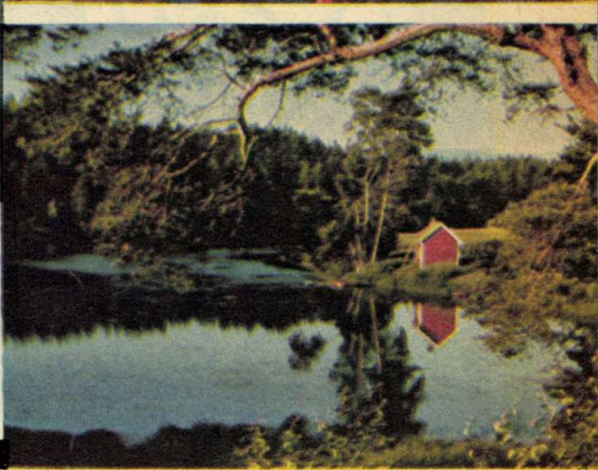
«Raketti», revista pionierilor, organizează în fiecare an «tăpătina schiurilor». Dar renumita vigoare a finlandezului provine și din călirea corpului în sauna. Aceasta este celebra baie finlandeză de aburi amenajată într-o construcție din birne pe malul unui lac. De la temperaturi superioare lui 100°C, se trece de cîteva ori brusc în apa aproape glacială a lacului și înapoi. Fiecare fa-

milie își antrenează copiii, de mici, la acest exercițiu.

Pionierii finlandezi desfășoară bogate activități culturale-artistice și își desăvîrșesc măiestria tehnică în variate cercuri. Anual ei participă la concursul cultural devenit tradițional. La ultima ediție a acestui concurs au luat parte 83 ansambluri artistice și 88 soliști. Să nu uităm că Finlanda are o populație de numai 4,5 milioane locuitori și numărul total al pionierilor e de circa 25 000 membri. Organizațiile de copii sînt separate de școală iar activitățile lor se desfășoară în cluburile muncitorești, în casele de cultură, sau la locuința instructorului de pionieri. Pionierii construiesc aparate, fotografiază, învață să conducă automobilul și regulile de circulație, exersează la instrumente muzicale, modelează obiecte de artă în lemn, os, materiale plastice etc.

Vara, din Golful Finic și pînă în Laponia, pionierii cutreieră țara cu bicicletele, cu autobuzele, cu trenul, cu avionul sau pe jos. În zonele pitorești ei duc viață de tabără în corturi, înoată și pescuiesc cu pricepere.

În discuțiile purtate de pionierii și conducătorii lor, aceștia s-au interesat de activitatea pionierilor români și și-au manifestat bucuria față de frumoasele noastre realizări. Ei m-au autorizat să transmit copiilor din România cele mai sincere salutări. Faima litoralului românesc a ajuns și în Finlanda. Clima și frumusețile țării noastre prezintă mult interes pentru cei din nordul răcoros, căci acolo unde meridianele geografice se împletesc cu cele sufletești, se plămădește prietenia popoarelor. În țara Kalevalei cei din patria Mioriței au prieteni de nădejde.

1. Colț pitoresc din Tapiola — «Orașul grădină»

2. Obiectivul a surprins de data aceasta copilăria în cîteva instantanee. Din ele nu lipsesc firește cîntecul și voia bună, tovarăși nedespărțiți ai copiilor.

3. Tineri finlandezi în vîrtejul unui dans popular.

4. Bătrîn lapon în costum de sărbătoare.

5. Pe malul lacului, celebra «sauna» (baia finlandeză) își așteaptă vizitatorii.

6. Familie de laponi.

7. O operație care cere multă îndemînare — marcatul renilor.

UN
SERIAL
DE
AVENTURĂ
ȘI
DETECTIVISM
DE
POP SIMION

8 - PE SCENA FANTOMELOR

După un prînz frugal, dar consistent (șuncă, brînză și miere), luat în interiorul cortului portocaliu, Dim Epsilon (alias Dimos-Grecul) scoate spirtiera, își prepară o cafea turcească, iar Amazoanei îi dă un balon de ciocolată. A nu se uita că operațiunea pentru care se pregătesc cei doi poate dura mult sau puțin, nu se știe cîte ore vor sta la veghe, în ce condiții, și cum, deci subliniați lor grijă pentru «starea burtii» e cit se poate de îndreptățită. Se hrănesc solid, ca alpinistii (nu altă cantitate, cît calitate, calorii), spre a fi apti de eforturi prelungite și rezistență la mediu. Falsul fotograf nu uită să strecoare cîteva bucățele de zahăr în buzunarele canadienelor de plastic, de culoare indigo, cu capison; zahărul, știe-se, e un combustibil miraculos pentru organismul pus la încercări mari, îl refăce fulgerător, îl repune în condiție activă. Amazoana surprinde gestul; își aduce aminte că i se explicase fenomenul de cîteva ori, dar îl uitase, uită mereu lucrurile practice; Dim Epsilon, dimpotrivă, e omul practicii, el scoate dintr-un rucsac două swetere groase, bocancii cu ținte și cizmulite Sabinei încălțăminte de amazoane, în nuanță sable, culoarea nisipului, cu toc înalt, carlîmbi «vestul sălbatic», pîteni de argint și căptușeala din pielicea de yak. Verifică bateriile în lanterne, (de fapt niște proiectoare puternice, care se folosesc la vînătoare de urși, pentru că bat la distanță de cel puțin o sută de metri), umple bidonul de buzunar cu ceai de izmă, iar bulbul pipei, îl umple cu... boboite de camfor mentolat, care te înviorază, te ține proaspăt. Își confruntă ceasul cu al Sabinei, arată aceeași oră — 17,04. Se pot așterne la drum. O apucă pe potecuța ce duce direct la ruine, fără a mai trece pe la ghereta ghizilor, unde se percepe o taxă pentru turiști, ei se consideră «de-ai casei» și, în virtutea acestei situații, își permit luxul de a nu cumpăra bilete. Vor vizita fantasticul muzeu în aer liber neînsoțiți de ghid și într-o manieră strict personală care îi exclude pe curioși.

— Stop, Dim! Arde! sare Sabina ca o căpriță; depășește zona practicabilă a potecii, se postează, proțap, înaintea taline-său și după o pauză de respirație, anunță cu glas misterios: — V-ați uitat alibiul, domnule fotograf, după care Amazoana renunță la masca de seriozitate, începe să țopăie, face tumbe, joacă într-un picior în jurul lui Dim, îl înghioțește, îi face sic, bătînd din pumni și îi

strigă, murînd de ris: — Te-am prins. Ești în culpă. A-li-bi-ul. A-li-bi-ul... (Pînă durează scena veselă, vom da o definiție a cuvîntului alibi, care înseamnă un lucru sau o situație ce motivează temporar, desigur, falsa apariție a personajului dat).

— Bravo, chichiri-michiril, o laudă autorul de romane polițiste, care gustă de minune joaca Amazoanei, îi face cu ochiul complice și ride în felul său, trăgînd cîteva «fumuri» de camfor mentolat, după care decide: — Ai o perspicacitate de adevărat detectiv. Și acum urmează golirea buzunarului stîng.

Fraza ultimă e spusă cumva sucit, Sabina tresare, e cu nervii la pîndă, viră mina în buzunarul stîng, găsește un bilet cu scrisul lui Dim: «Ai cîștigat proba de perspicacitate! Recompensă: o bicicletă «Dyamant», plus o duzină de lame «cewig-gumm» (din care te și poți servi, sînt în celălalt buzunar). Acum șterge-o la cort; în sacul de voiaj verde-olive se află strîns pachet alibiul nostru. Fuga. Te-ai întors?» Sabina a rămas cu gura căscată, vrea să ingaime ceva, dar ce? o rupe la fugă și revine imediat cu unelte. Strașnică situație! Scorul între cei doi agenți secreți este de unu la unu. Dimos-Grecul reintră în falsa lui profesie, își atîrnă de gît cele două aparate de fotografiat, un «Contax» obișnuit și unul automat, cu celulă fotoelectrică, pentru proști (idiotenfotograf), care se reglează singur. Amazoana ia în primire ciorchinele de proiectoare (de palmierul de tablă nu vor avea nevoie) și costumația romană.

Se vor apropia de ruinele cetății din partea vestică, dinspre zidul elenistic; vor depăși cele trei valuri de pămînt și, ajunși sub zidul de incintă, vor coti brusc spre nord, de-a lungul meterezelor de piatră masivă, cu ziduri făcute a secca, adică piatră brută, legată cu pămînt. Vor ocoli astfel cetatea prin exterior, ca să ajungă, cu un ocol nordic, în partea estică a Histriei, mai exact la prima cocoșă a cămillei, schițată de nemaipomenitul Gaspar; e porțiunea care se învecinează direct cu lacul Sinoe, unde...

— Salve, Joo! salută Amazoana ridicînd un deget la cozorocul șepcii ei de Gavroche; la un geam al casei-muzeu îl vede pe Joachim Gurămică, ciudatul arheolog, care se bărbiereste, zgîndu-se într-un ciob de oglindă, în bătaia soarelui obosit, de septembrie tîrziu. Salută și Dimos-Grecul agîtînd pe sus

REZULTATELE CONCURSULUI

„Cei mai îndrăgiți sportivi ai anului“.

În sfîrșit, avem posibilitatea de a onora un frumos angajament luat față de voi. La concursul «CEI MAI ÎNDRĂGIȚI SPORTIVI AI ANULUI» (ale cărui condiții au fost publicate în nr. 47/1968 al revistei noastre), am primit peste 2 000 de scrisori din toate colțurile țării. Cei care ne-au scris, au desemnat, în marea lor majoritate, aceiași sportivi favoriți în următoarele proporții (care dau și ordinea lor):

1. VIORICA VISCOPOLEANU (99,9%)
2. LIA MANOLIU (90%)
3. IONEL DRÎMBĂ (86,50%)
- 4-5. Cuplul IVAN PATZAIKIN — SERGHEI COVALIOV (82,1%)

În urma selectării celor mai bune răspunsuri au fost admiși în finala concursului 750 de participanți. Deoarece fiecare dintre aceștia au desemnat cu exactitate și cu argumente convingătoare pe acești 5 sportivi, juriul a fost nevoit să procedeze la tragere la sorți pentru distribuirea celor 10 premii. În urma consumării emoționantului moment menit să pună punct acestei competiții, vi-i prezentăm pe fericiiți cîștigători:

Locul I: TIMOFTE DOINIȚA, Școala generală nr. 1, Constanța; — TÂNASE ALEXANDRU, Școala generală din satul Maluri, comuna Vultur, județul Vrancea cite un loc într-o tabără de vară și un trening cu inscripția «Cutezători».

Locul II: PETRUȘ MIRCEA, Vișeu de Sus, județul Maramureș; NEAGU DOINA, Giurgiu, județul Ilfov; CHIȘ NICOLAE, comuna Cordău, județul Bihor — cite un ceas de mină și cite un tricou cu inscripția «Cutezători».

Locul III: GĂBDEAN ILEANA, Gheorghieni, județul Harghita, MERCIN IOAN, satul Remeți, comuna Mirșul Mare, județul Maramureș; ZUDOR EUGENIA, Simeria, județul Hunedoara; CADULENCO MIRCEA, Buzău; CORULEAC AUREL, Oțelul Roșu, județul Caraș-Severin — cite un trening cu inscripția «Cutezători» și mingi de volei și fotbal.

Numărul mare de scrisori primite la concurs, competența cu care participanții i-au ales pe cei mai buni sportivi ai anului trecut, argumentele cu care și-au susținut această alegere ne-au convins încă o dată că voi îndrăgiți sportul sub toate aspectele lui, că-l «gustați» și ca spectacol, că sinteți la curent cu cele mai frumoase rezultate din acest domeniu.

Așa cum ne-am obligat, vom avea plăcerea să înmînam celor cinci sportivi desemnați de către marea majoritate a celor care ne-au scris, diplome de popularitate din partea revistei noastre și-a cititorilor ei.

Felicîtîndu-i pe cîștigători, îi anunțăm totodată că formele pentru cele două locuri în taberele de vară vor fi întocmite și trimise la timp școlilor respective, iar celelalte premii le vor primi prin poștă în termen de 40 de zile de la publicarea rezultatelor.

ALEȘII VOȘTRI cei mai îndrăgiți

1 VIORICA VISCOPOLEAN

cipilica albă, în timp ce cu mâna liberă declanșează (pentru orice eventualitate) aparatul care pozează singur; o figură mirată, cu clăbuc pe față, îi intră astfel în colecția personală. Poate îi va folosi cindva.

Apele zise albastre ale lacului Sinoe sînt verzi, au pe fund un strat compact de brădiș, care se străvede bine prin apele transparente. Histria a fost cindva port la mare, dar golful s-a înnisipat, a devenit lac. Cei doi intră în perimetrul cetății întemiate acum 2 600 de ani. Dau de străzi pavate, cu pietriș bine bălăt, apoi de canele cu tuburi sau plăci solid îmbucate, de edificii de mari proporții, cu ferestrele orientate spre oglinda lacului. Iată și «termele romane», acele vestite băi zidite sub forma unor boxe; pereții sînt din cîte două rînduri de piatră separate de șase rînduri de cărămizi legate cu mortar din var și fragmente de cărămidă pisată, peste care era tras mozaicul în culori, cu motive geometrice și florale. Amazoanei îi crapă capul; cum să țină minte totul, dar absolut totul, ca să scrie în jurnal? Iată locuințe private, apoi prăvălii. Depozite unde se păstrau grînele, mierea, ceara, peștele, vinul. O piațetă. Aceasta e «zona sacră», cu temple în ruine. Într-unul sînt nouă amfore mari, dispuse trei cîte trei, îngropate cu gura în jos; sînt amfore sabine. Amazoana tresare. O calmează Dimos-Grecul; îi promite să-i dea amănunte cu alt prilej, poate miine. Istorisirile vor curge gîrlă. Acum sînt în misiune. Recunoașterea e ca și încheiată. Au străbătut tot teritoriul pe care schița îl indică printr-un contur de cămilă. Instalează minimagnetofonul, inspectează locul de observație al lui Leone, apoi Dim își trosnește oasele lungane, ia pipa între dinți să soarbă o gură de camfor mentolat, după care exclamă, arătînd cu brațele jur-împrejurul:

— Sîntem, colega, pe misterioasa scenă a fantomelor. Presimt că va trebui să o cunoaștem cu de-amănuntul. Piesa poate începe!

Prin întinericul care coborise compact se profilează, tot mai distinct, silueta inbatabilului Leon Gaspar, care își isprăvise pentru ziua aceea îndatoririle de chelner; reintră în nobila sa meserie, cu care nu-i comparabilă nici una din cele optzeci și nouă profesii pe care, de voie de nevoie, le practicasă pînă acum. Chelia enormă a agentului secret strălucește ca o lună în întinericul ținutului barbar, cu ruine.

(va urma)

TABELA DE MARCAJ

PROFITÎND DE CONDIȚIILE OPTIME OFERITE DE ACEASTĂ IARNĂ MAI GENE-ROASĂ DECît ALTELE SI-N ZĂPADĂ, SI-N GHEATĂ, ÎN MAI TOATE LOCALITĂȚILE DIN TARĂ PIONIERII ȘI ELEVII SI-AU DISPUTAT ÎNȚIETATEA ÎN COMPETITII ATRACTIVE ȘI RECONFORTANTE. DIN NUMEROASELE RELATĂRI SOSITE LA REDACTIE, VĂ PREZENTĂM AICI DOUĂ CARE NI S-AU PĂRUT MAI INTERESANTE.

PARADA SĂNIUȚELOR

A avut loc la Suceava, pe tradiționala pîrtie cu rezonanță poetică și industrială totodată: Ipotești — Uzina electrică. E vorba, de fapt, de o veritabilă finală, organizată de Consiliul municipal al organizației pionierilor, la care au participat echipele reprezentative ale tuturor școlilor generale din oraș. Deși vremea nu a fost prea favorabilă (temperatură scăzută, plus ceva crivăț), participarea a întrecut așteptările — 80 de băieți și 60 de fete. E adevărat, nu s-au obținut rezultate spectaculoase, n-a fost deranjat de la locul lui nici un record republican. Totuși au existat cîștigători (locul I, II și III, la fete și la băieți, la individual și pe echipaje) care au fost aplaudați la... pîrtie deschisă și răsplătiți cu diplome de virtuozitate în acest sport străvechi și, e bine să ne reamintim, olimpic.

PATINE LA GALAȚI

Sincer vorbind, pînă acum n-am prea auzit că există așa ceva și pe la Galați. Mai ales că la Cupa «Cutezătorii» la patinaj viteză, desfășurată nu de mult la Miercurea-Ciuc, orașul de pe Dunăre nu și-a trimis nici un reprezentant. Dar e bine și mai tîrziu decît niciodată!

Așadar, mare concurs de patinaj viteză al pionierilor și elevilor gălățeni, organizat cu pricepere de clubul sportiv «Dunărea» și desfășurat într-una din zilele cu temperatură mai blîndă pe frumosul patinoar din Grădina publică (dotat cu vestiare și încălzire centrală!). Timp de cîteva ore un mare număr de tineri și-au disputat înțietatea, sub privirile unei galerii numeroase, pe categorii, în probele de 200, 400, 600 și 1 000 m, patinînd «în circuit». Tuturor cîștigătorilor — pe care în lipsă de spațiu nu-i mai amintim aici — le-au fost acordate diplome și premii.

Transmițînd tinerilor patinatori gălățeni, precum și organizatorilor concursului, felicitări pentru acest început bun, folosim totodată prilejul și-i invităm pentru anul viitor să participe și ei la tradiționala confruntare sportivă patronată de către revista noastră.

ai buni sportivi ai anului 1968 — văzuți de caricaturistul NEAGU RADULESCU.

2 LIA
MANOLIU

3 IONEL
DRÎMBĂ

4 IVAN
PATZAIKIN

5 SERGHEI
COVALIOV

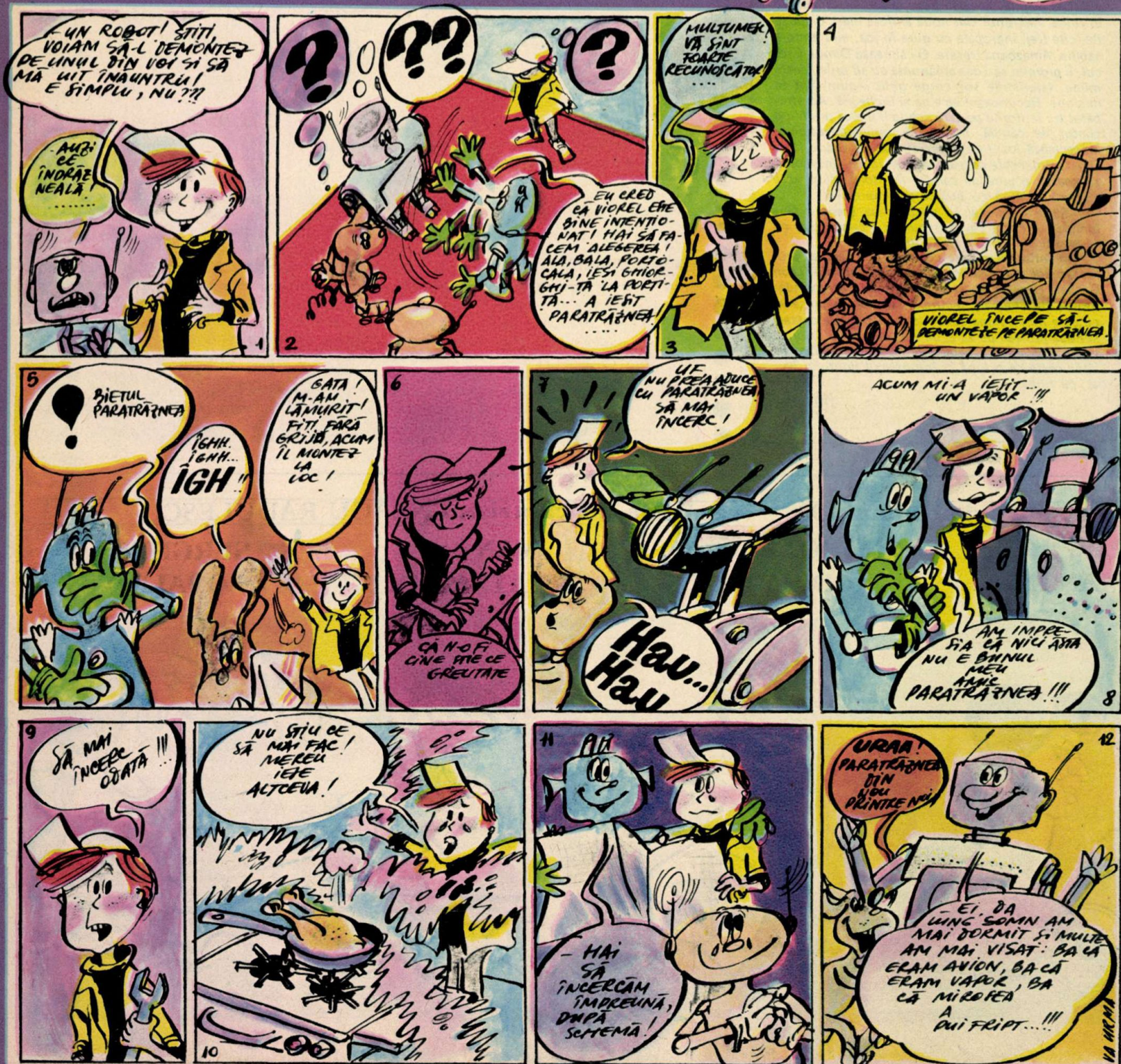
Evenimentele electrice nice

Scenariu: SANDU ALEXANDRU
Desen: POMPILIU

CE SA ÎNTÂMPLAT
PÎNĂ ACUM :

ÎN LOCUINȚA ROBOTILOR, PATRUNDE O...
FANTOMĂ, CARE SE DOVEDEȘTE A FI UN
BĂIAT, PE NUME VIOREL.
EL LE EXPLICĂ ACESTORA CĂ S-A FURIȘAT
AICI PENTRU CĂ VREA SĂ PARTICIPE
LA CONCURSUL „MINTEHNICUS”

BRAVO! ASTA
EȘTI UN ADEVĂRAT
CUTĂTOR! SĂ CE
VREI SĂ
CONSTRUIEȘTI?

CLUBUL LOGICIENILOR

O NOUĂ PROBLEMĂ DE LOGICĂ DIN CADRUL CONCURSULUI «CLUBUL LOGICIENILOR» OFERITĂ SPRE REZOLVARE DE CĂTRE PROF. UNIV. EDMOND NICOLAU.

Cornurile

- Ție îți plac cornurile?
- Da, dar de ce întrebi?
- Ai observat, desigur, că unele sortimente de cornuri sînt drepte, ca un I, iar altele curbate ca un U?
- Știu asta, dar care e problema?
- Fii atent! Se cere ca din trei tăieturi să tai cu cuțitul un corn în formă de U, în 10 bucăți. Cuțitul e lung, firește.
- Vreți să încercați și voi această operație?

TRIUNGHIUL

Așezați numerele de la 1 la 9 în triunghi astfel ca adunînd fiecare latură să dea 20.

DIN TREI CIFRE 6

Cum pot fi aranjate trei cifre de 6 pentru a exprima... cifra 7?
Dar pentru a exprima numărul 30?

Numărul 30

Cum putem exprima numărul 30 folosind trei cifre de 5 și oricare semne aritmetice?
Dar cu ajutorul a trei cifre de 3?

O SCĂDERE CIUDATĂ

Cît fac 45 minus 45? Zero, firește, și totuși... există o modalitate de a efectua această scădere în așa fel încît scăzînd 45 din 45 să obținem un rest de... 45?

Nu vă vine să credeți?
Încercați totuși, folosind toate cifrele de la 1 pînă la 9 luate de cîte ori socotiți necesar.

SCRIITORI ȘI... COINCIDENȚE

În literatura română există o interesantă coincidență: trei renumiți scriitori clasici, al căror nume începe cu litera «C» s-au născut în trei localități diferite, al căror nume începe fiecare cu litera «H». De asemenea toți s-au născut în secolul al XIX-lea.

Știți care sînt cei trei scriitori și în ce localități s-au născut ei?

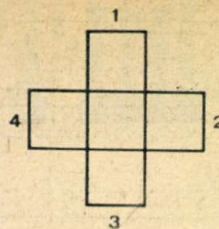
DIN MITOLOGIE

ORIZONTAL: 1) Mare divinitate a mitologiei grecești, zeiță a înțelepciunii, care ar fi dăruit Aticeii măsline. 6) Unchiul uzurpator, din a cărui poruncă Romulus și Remus au fost aruncați în Tiber. 7) Nimfă originară din Latium, personificare a cîntecului. 8) Sete! 10) Horia Luca. 11) Muntele unde are loc tristul sfîrșit al vestitului erou grec Heracles, neîntrecut în forță și vitejie. 13) A privi. 15) Fiul lui Poseidon, zeul mării și al zeiței pămîntului Gea, care era invulnerabil în luptă datorită faptului că-și reinnoia puterea de cîte ori o atîngea pe mama sa, ucis totuși de Heracles care l-a ținut suspendat în aer. 16) Denumire purtată de zeul Dionysos. 18) Dromader. 19) Papă care l-a convins, în anul 452, pe Attila să renunțe la cucerirea Romei. 20) Pronume. 21) Nimfă transformată într-o insulă de zeul apei, Phasis. 22) «Stăpînul» vînturilor pe care le ținea închise într-un burduf. 24) Fiica lui Zeus, muză ce patrona comedia. 26) Profet vestit, care a prezis că Paris va pricinui pieirea Troiei.

VERTICAL: 1) Nimfă care l-a crescut pe Zeus și căreia el i-a dăruit Cornul Abundenței, avînd darul de a oferi posesorului lui orice și-ar fi dorit acesta. 2) Armă de artilerie. 3) Popor din antichitate care a creat minunate legende și mituri. 4) Soțul Semiramidei, considerat drept întemeietorul mitic al cetății Ninive. 5) Fiul lui Odysseus sau Ulișses și a lui Calypso. 6) Celebru erou grec din Iliada ucis de Paris cu o săgeată otrăvită în singurul loc vulnerabil, călcîiul. 8) Astru. 9) Animal ucis la Marathon de viteazul erou legendar Theseus (pl.) 12) Reședința zeului focului și al meșteșugarilor Hefaistos, creatorul faimoaselor fulgere ale tatălui său Zeus. 14) Fiica lui Cadmus care a dăruit grecilor scrierea și soția regelui Thebei, care l-a adăpostit pe micul Dionysos, fiul lui Zeus. 15) Simbolul metalului din care erau făcute coamele căpriorului prins de Heracles, în cea de a patra încercare a sa. 17) Erou troian, cunoscut din Eneida, fiu al Aphroditei, care după căderea Troiei avea să ajungă rege în Italia. 20) Țara unde domnea Augias, faimosul posesor al unor grajduri necurățate de 30 de ani pe care Heracles le-a curățat într-o singură zi schimbînd cursurile a două râuri trecute prin mijlocul grajdurilor. 23) Dans popular spaniol. 25) Una și alta!

Prof. TEODOR AXIOTI

DE ORIUNDE ÎNCEPI AFLI
NUMELE UNUI ROMÂN CE-
LEBRU SAU A UNEI POEZII
TOT ATIT DE CELEBRE.

CULTURALĂ (criptografie:

5, 1, 2, 7)

NNAR^SB

GEOGRAFICĂ

(MONOVERB CU INCASTRU
ANAGRAMAT: XXOXXXX)

Cum se dezleagă: aflați ce reprezintă imaginea și amestecați-i literele astfel ca D să ocupe în noul cuvînt locul 0 cum arată cheia.

ȘCOLĂREASCĂ

(Criptografie:

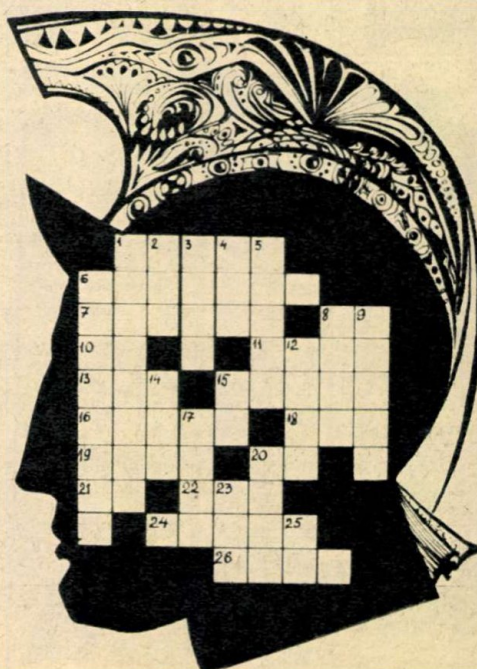
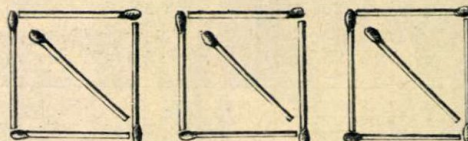
5, 2, 4, 2, 7)

ITMSTXE

În desenul de mai jos se găsesc 15 bețe de chibrit. Să se ia 6 bețe încît să rămînă... unu!

MITU GHEORGHE

Școala generală nr. 175, București

REDAȚIEI

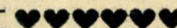
GABRIELA BOGZA din Tirgu Jiu, Școala generală nr. 3, își începe astfel scrisoarea: «În clasa noastră nimeni nu este erou. Nimeni n-a salvat vreun copil de la înec sau n-a descoperit un hoț...» Dar Gabriela ne pune la curent cu un alt fel de act eroic, mai puțin spectaculos, dar foarte eficace. Ea ne istorisește cum a luptat clasa ei pentru a elimina indisciplina și învățătura de mîntuială. Da, Gabriela, fapta voastră este într-adevăr demnă de niște cutezători!

O corespondentă din Cugir ne prezintă însă un caz contrar. Se afla într-o excursie împreună cu colegii ei, cînd a făcut un pas greșit și a alunecat în zăpadă, căzînd într-o groapă pe care nu o văzuse. Cînd își dădura seama că lipsește, colegii o strigară, o căutară, însă, cum nu primeau răspuns, își văzură de drum. Vezi că fetița leșinase și de aceea nu răspunsese colegilor. Cînd și-a revenit, se văzu singură în pădure. După cîteva ore, cînd ajunse la cabană, cei care o părăsiseră se... bucurară de «regăsire». Nu știm dacă acești «colegi», pește al căror nume pioniera noastră trece cu delicatețe, au roșit în clipa aceea, dar noi, citind rîndurile corespondentei nu ne-am gîndit la ei ca la niște cutezători.

GEORGESCU GHEORGHITĂ, Școala generală nr. 144 din București, ne face reportajul unei ore de matematică: Tovarășul profesor scrie pe tablă problema pentru teză. În banca întii, elevul X o rezolvă, după care «pasează» mai departe soluția. Elevul Y o recepționează cu iscusință, își transcrie rezultatul, îl trece și altor amatori de pere mălăiețe. A doua zi reiese că Y a observat în rezolvarea lui X o greșeală pe care nu i-a semnalat-o. Mare supărare mare. Inutilă, dragă Gheorghită. Între gangsteri se mai întîmplă...

Ne-a încîntat în schimb laconica scrisoare a lui STOR RUDOLF din Turda, strada Constructorilor nr. 14: «Fiind un pasionat cititor al «Cîșșarilor», vă rog să-mi trimiteți adresele Luciei, Mariei, ale lui Tic, Dan, Victor, Ionel și Ursu. Dragi cutezători, ajutați-ne, răspunzîndu-i voi prietenului nostru, căruia-i dorim să citească noi cărți, la fel de pasionante!

Prietenul vostru,
SANDU

Călătorii în cele mai neobișnuite locuri din lume, aventurile vesele ale lui Fix și Vix, peripețiile lui Mus — pot fi urmărite de frățiorii voștri mai mici în revista «Luminita», unde mai apar, în fiecare lună, povestiri, o gazetă făcută de copii, întîmplări cu cerbul Ușurelul și piticul Mitică. Începînd din numărul 3, pe luna martie, copiii vor găsi în Luminita și un supliment de 16 pagini care va cuprinde povestiri vesele, un roman de aventuri în continuare, povești fără cuvinte, jocuri distractive, anecdote, concursuri dotate cu mari premii.

Pentru a nu pierde nici un număr al revistei, abonați-i pe frății voștri mai mici la revista lor, Luminita.

PENTRU FRĂȚII VOȘTRI MAI MICI

Vremea lui Tepeș Vodă 5

Scenariu: VASILE MĂNUCEANU

Ilustrații: ANTON PERUSSI

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT: ÎN VREME CE TEPEȘ, ÎMBRĂCAT ÎN STRAIE MUSULMANE, SE FURIȘASE CHIAȚ ÎN TABĂRA SULTANULUI, O MÎNĂ DE BOIERI, ÎN FRUNTE CU SPĂȚARUL HOLBAN, HOTĂRĂSCĂ-L PIERDĂ PE VOIEVOD. VLAD, CARE NU ȘTIE NICIC DESPRE ACESTE URZELI, ÎȘI URMEAZĂ ÎNSĂ PLANUL CU ISCUSINȚĂ ȘI CURAJ.

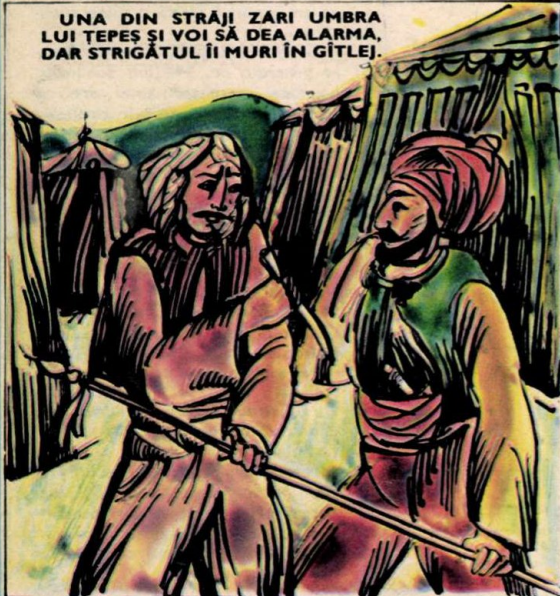
TABARA TURCEASCĂ DORMEA SOMN ADÎNC, STRĂJILE PICOTEAU. NICI UNU-IA DINTRE OSMANLII NU-I TRECEA PRIN MINTE CĂ, ÎN ACEL CEAS LINIȘTIT, TEMUTUL VLAD SE AFLĂ CHIAȚ ÎNTRE DÎNȘII...

TÎRZIU, DUPĂ MIEZ, VLAD SE FURIȘĂ AFĂRĂ DIN CORTUL UNDE FUSESE RÎNDUIT SĂ DOARMĂ...

UNA DIN STRĂJI ZĂRI UMBRA LUI TEPEȘ ȘI VOI SĂ DEA ALARMA, DAR STRIGĂTUL ÎI MURI ÎN GÎTLE.

NĂZUIND SĂ-L RĂPUNĂ CHIAȚ PESULTAN, DAR ÎNȘELÎNDU-SE DIN PRICINA ÎNTUNERICULUI, VLAD PĂTRUNSE ÎN CORTUL UNUI PAȘĂ, PE CARE-L DOBORÎ DUPĂ O LUPTĂ ÎNVERȘUNATĂ.

ÎNDRĂZNETUL VOIEVOD ÎNCEPU APOI SĂ APRINDĂ CORTURILE, STRIGÎND FĂRĂ ÎNCETARE: «SĂRIȚI, AU NĂVĂLIT GHIAURII!»

SOCOTIND CU ADEVĂRAT CĂ ROMÂNII AU DAT NĂVALĂ ÎN TABĂRĂ, TURCII ÎNCEPURĂ SĂ SE MĂCELĂREASCĂ ÎNTRE EI, LA LUMINA AMĂGITOARE A FOCURILOR.

SLUIJÎNDU-SE DE ÎNVĂLMĂȘEA ISCĂȚĂ, TEPEȘ ÎNCALECĂ UN ARMĂȘAR RĂZLEȚ ȘI SE FĂCĂ NEVĂZUT...

Cutezătorii

REVISTĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

9

(75)

JOI, 27 FEBRUARIE
1969, ANUL III

VIITORUL ÎNCEPE AZI!

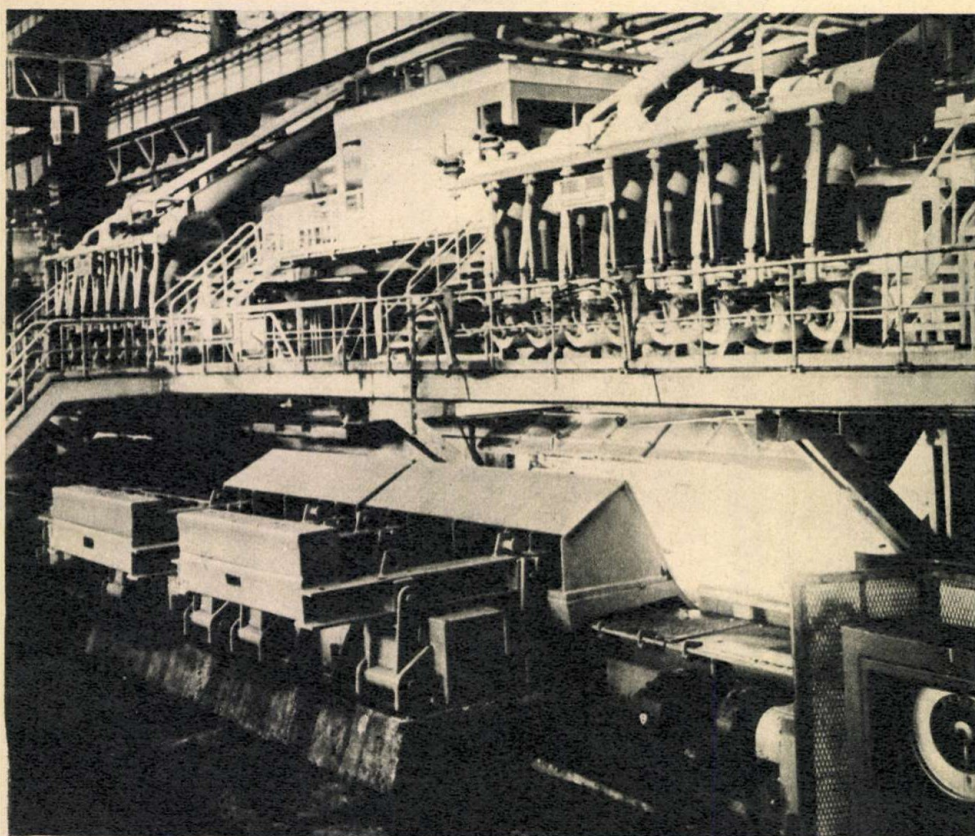
FOTO: GR. PREPELIȚĂ

Învățământul public — principalul izvor de cultură, de pregătire și educare a generațiilor tinere — se va dezvolta an de an pe baza Directivelor Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a prevederilor noii legi a învățământului. Se va generaliza învățământul cu durată de 10 ani; va fi extins, diferențiat și se va perfecționa învățământul liceal, de cultură generală și de specialitate; în pas cu progresul continuu al economiei și cu nevoile ei de cadre, se va lărgi rețeaua școlilor profesionale și tehnice. Va continua procesul de modernizare a structurii și conținutului învățământului superior, potrivit nivelului atins de știința contemporană și cerințelor practicii.

Statul va aloca fonduri însemnate pentru construirea de noi unități școlare și înzestrarea lor corespunzătoare, pentru îmbunătățirea condițiilor de viață ale elevilor și studenților. Numai în 1969 și 1970 vor fi construite 7 000 săli de clasă pentru învățământul de cultură generală, tehnic și profesional, spații pentru învățământul superior, în suprafață de 100 000 mp, precum și noi cămine și cantine. Vor fi date în folosință noua clădire a Institutului politehnic din București, precum și numeroase alte construcții pentru învățământul de toate gradele.

(Din Manifestul Frontului Unității Socialiste)

ECRAN

Temeliile de oțel ale țării

ȚARA ÎN SĂRBĂTOARE

«Frumoase versuri spune țara/ De dimineață pînă seara» a exclamat poetul, fermecat de armonia muncii și vieții noastre de fiecare zi. În nici o altă epocă istorică, România nu a fost atât de profund angajată pe drumul fericirii obștești și parcă la nici o vîrstă nu a fost atât de frumoasă ca azi. Desigur, generațiile de elevi au învățat, de-a lungul secolelor, despre aceiași munți cu mari bogății și despre aceleași cîmpii cu virtuțile lor de rodnicie, dar principalul — și anume că toate acestea sînt ale noastre, ale celor ce muncesc — l-am învățat și l-am simțit în anii socialismului biruitor. Reporterii redacției noastre s-au deprins cu faptul că, în orice școală s-ar duce, primul lucru pe care-l constată e însuflețirea cu care pionierii povestesc despre excursiile și drumețiile lor în diferite puncte ale țării. Sînt cazuri în care albumele lor cu fotografii, luate pe șantiere și în marile întreprinderi industriale, stîrnesc invidia fotoreporterului nostru. Este firesc, dragi cutezători, să vă mindriți cu patria voastră. Dacă ea este azi atât de înfloritoare, aceasta se datorește hărniciei părinților voștri, iar dacă, privind în viitor, o vedem și mai frumoasă, aceasta se datorește certitudinii că, la rîndul vostru veți munci cu pasiune, cu pricepere, cu devotament. De fapt, această muncă a voastră a și început și, deocamdată, se cheamă învățătură. Succesele voastre școlare, deopotrivă cu marile izbînzii industriale, științifice sau culturale ale oamenilor maturi dau întregului popor bucuria temeinică a încrederii într-un viitor pe măsura capacității și aspirațiilor sale.

Duminica aceasta, la 2 Martie, țara va fi în sărbătoare. Cetățenii României Socialiste își vor alege deputații în Marea Adunare Națională și în consiliile județene, municipale, orașenești și comunale. Votînd din toată inima pentru candidații Frontului Unității Socialiste — printre care se numără foarte, foarte mulți dintre părinții și profesorii celor ce citesc aceste rînduri! — ei știu că își exprimă astfel entuziasmul lor adevărat la luminosul program al Partidului Comunist Român de înflorire multilaterală, de ridicare pe noi culmi ale progresului și civilizației a scumpei noastre patrii — România socialistă.

Cutezătorii

Copilărie fericită

Clasă nouă, școală nouă — realitate prezentă în numeroase sate și orașe. Numai în anul trecut au fost date în folosință peste 1900 săli de clasă.

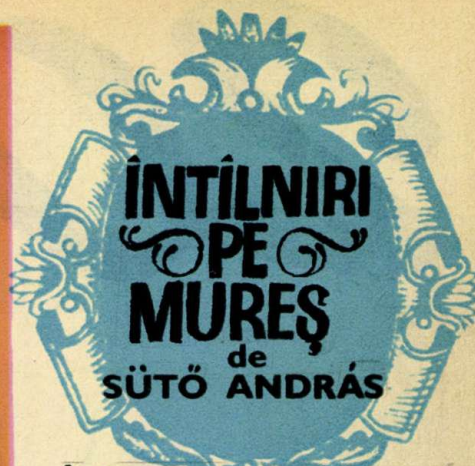

V-ați gîndit vreodată, de pildă la 15 septembrie, după ce-ați primit tradiționalul dar — manualele — cîte manuale sînt dăruite tuturor copiilor țării? Dacă cumva nu ați avut timp, am făcut-o noi pentru voi.

Rețineți deci: numai în anul școlar 1968—1969 au fost distribuite gratuit **700 TITLURI DE MANUALE ȘCOLARE**, într-un tiraj de peste **27 MILIOANE EXEMPLARE**, valorînd toate **170 MILIOANE LEI**. Iar pentru cei care vor să afle care este valoarea manualelor distribuite gratuit de către stat, vouă, copiilor, între 1960—1969, rețineți o altă cifră: **1 MILIARD LEI**.

Pe malul Mării Negre, la Năvodari, constructorii constănțeni înalță o lume de basm a vacanțelor: grupuri de vile legate între ele prin pasaje acoperite, pavilion de primire și repartizare a copiilor, teatru în aer liber, stadion, terenuri de sport, locuri de joacă...

În drumurile străbătute în ultima vreme către întrunirile cu alegătorii, adesea mă întâlnesc cu Mureșul. Nu știu cum se face, dar mă întâmpină întotdeauna, când cotesc cu mașina după Reghin la dreapta, înspre Deda. În capătul pădurii e un castel negru, bătrîn, cu turnul pătrat. De obicei îl privesc îndelung, însă de cum îmi arunc privirea spre dreapta, Mureșul se ivește în față-mi, vine spre mine. Dar nu așa cum obișnuiește vara, cînd ne privim fără cuvinte, deoarece eu nu știu să înot. Odată am căzut într-o apă și de atunci mi-e groază de valuri. Mureșul nu are valuri acum. Gerul aprig al iernii l-a înghețat, doar înspre mijloc îi zărești apa, de parcă ar fi un rîuleț. Din cauza aceasta i s-a schimbat și glasul. Nu murmură ca în timpul verii, susură blind, gilgie, sporovăiește, în-tocmai ca acolo unde se naște, la poalele pădurilor de brazi de la Ocna Mureșului. Venind spre mine, Mureșul parc-ar fi devenit copil. «Deci vii, vii?» — îl întreb. «Viu,

(continuare în pag. 13)

Tara mea

Frumoasă mi-e țara, leagănul doinelor vechi,
Așternută în pletele codrilor,
Albă ca lumina la revărsatul zorilor,
Încinsă cu apă și munte prinse perechi.

Mereu tinără, întinerind cu orice vară,
Prinsă cu Dunărea munților plini în străfunduri,
Cu Dunărea apelor revărsate pe prunduri,
Răsfațindu-și pletele albastre, răsfirate în țară.

MUREȘAN IOAN cl. a VII-a

Partidului

Partidul mi-a dat aripi și avînt,
m-a învățat să zbor înțîia oară
și m-a deprins să-ngîn înțîiul cînt
pe-a vremii noastră roșie vioară.

Partidul mi-a țesut înțîiul vis,
mi-a împlinit înțîile speranțe
și-nțîile cărări mi le-a deschis,
să le străbat cu pași de cutezanță.

Cuvîntul lui în inimă îl port,
făuritor de vremuri noi, mărețe!
Îi dăruiesc cu fiecă efort
un val pe marea lui de tinerețe.

Îl simt mereu în pieptul meu pulsînd
nestinsă năzuință și putere
și-i dărui orice faptă și-orice gînd
Conducătorului spre comuniste ere!

BENONE NEAGOE, cl. a IX-a

Pionieri pe cărările patriei

Zăpada stăruie încă în adîncul văilor și pe cărările de munte. Totuși...

Doar cîteva zile ne mai despart de veselul sol al primăverii — mărțișorul. Vin iar diminețile pline de soare cînd pădurile, munții ne cheamă să le vedem frumusețile, să pornim în drumeții.

În dorința de-a afla noutăți pentru voi, iubitorii turismului, ne-am adresat tovarășului lector univ. **FLORIAN MORARU**, șef al comisiei sport și turism a Consiliului Național al Organizației Pionierilor.

— Ce surprize va aduce primăvara pionierilor și școlarilor turiști?

— În primul rînd, antrenanta acțiune «Pionieri pe cărările patriei», organizată de Consiliul Național al Organizației Pionierilor în colaborare cu Ministerul Învățămîntului și Federația de turism și alpinism. Cu acest îndemn, intenționăm să atragem cît mai mulți pionieri în drumeții, în cunoașterea nemijlocită a bogățiilor și frumuseților țîntului natal. Tot pentru ei se va organiza, în cînstea celei de a 20-a aniversări a Organizației, o «Expediție sportivă pionierească». În permanentă, va exista preocuparea pentru antrenarea copiilor la acțiuni organizate în aer liber, pentru realizarea dorinței lor firești de joacă și recreere prin drumeții, excursii, marșuri, expediții.

În ideea că turiștii din cadrul cercurilor organizate în unitățile de pionieri au și ei lucruri însemnate de comunicat, am cerut telefonic amănunte:

— Care sînt proiectele voastre pentru acest an turistic?

Primul răspunde pionierul Cimpeanu Vasile din comuna Vultureni, județul Cluj:

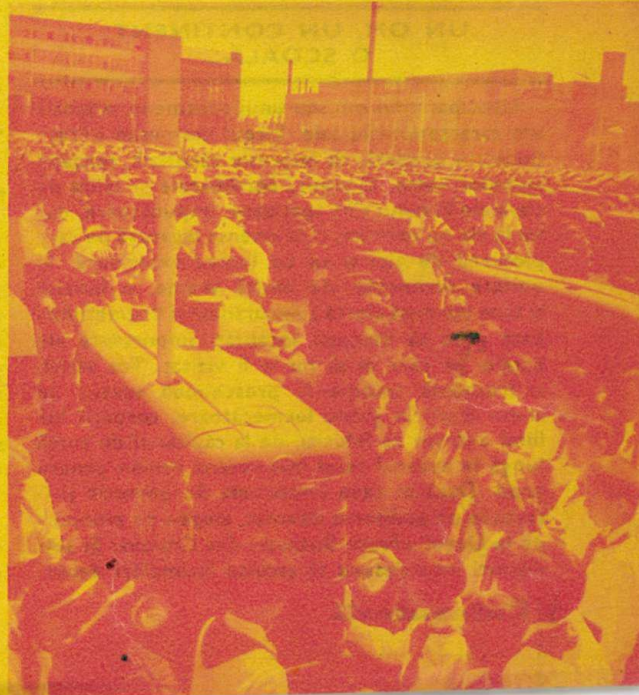
— De pe acum, ne pregătim pentru sărbătorirea celor 10 ani de activitate a cercului nostru turistic. Un scurt bilanț ne arată că s-au parcurs 13752 km, în 27 excursii și 67 drumeții. Vom organiza «marea excursie», numai cu absolvenții clasei a VIII-a. Împreună vom cunoaște capitala țării, marile porturi dunărene, litoralul... Ce vom mai face? Vom continua cercetările asupra micro-climatului comunei, vom redacta în continuare revista cercului nostru — «Drumeții».

E rîndul elevelor Pancan Dorina și Popovici Silvia din comuna Curtea, Județul Timiș.

— Membrii cercului nostru vor merge iarăși în excursii pe biciclete; vor poposi în cele mai frumoase locuri. Împreună vom urca la cabana Căpriorul, apoi mai sus, la 1387 m, pe culmea Padeșului. Sînt priveliști de neuitat!

Scurta noastră discuție se încheie. Așteptînd alte răspunsuri din partea voastră, a turiștilor, vă urăm: drum bun pe cărările patriei!

LIDIA NOVAC

20 de ani

Cît ar fi de inocent în ale geografiei, oricine știe că prin Craiova nu trece nici meridianul Greenwich, nici ecuatorul. Totuși — dar asta n-o știe nimeni, chiar dacă are 10 la geografie! — există marinari care, în timp ce verifică poziția navei pe Oceanul Pacific, se gîndesc la un anumit punct din orașul Craiova. Există arhitecți care, pregătindu-se să învingă încă o dată înălțimile, se gîndesc la același punct din orașul Craiova. Cunoaștem chiar scriitori cărora le apare adesea, printre rîndurile manuscrisului, imaginea aceleiași loc: Liceul «Frații Buzești».

UN OM, UN CONTINENT, O ȘCOALĂ...

Întocmai unui om sau unui continent, o școală are caracteristicile sale. Liceul craiovean «Frații Buzești» îți oferă, ca impresie esențială, senzația spațiilor vaste. Desigur, coridoarele și sălile de clasă ale liceului sînt spațioase, impunătoare, dar nu la ele ne referim, ci la intensă legătură pe care pionierii de aici o au cu lumea exterioară. În unitate domnește, de multă vreme, o fericită și bine condusă alertă a excursiilor și drumețiilor. Este greu să numești localități importante ale patriei pe care ei să nu le fi vizitat. Tot astfel, o frumoasă tradiție îi preschimbă adesea pe acești copii în gazde fermecătoare, oaspeții lor fiind extrem de feluriți, de la căpitanul de cursă lungă la autorul celui mai recent roman pentru copii. Dacă ai ceva important de povestit și-ți trebuie un auditoriu devotat, alege-i pe pionierii de la Liceul «Frații Buzești» din Craiova. Ei sînt dornici întotdeauna să asculte întîmplări deose-

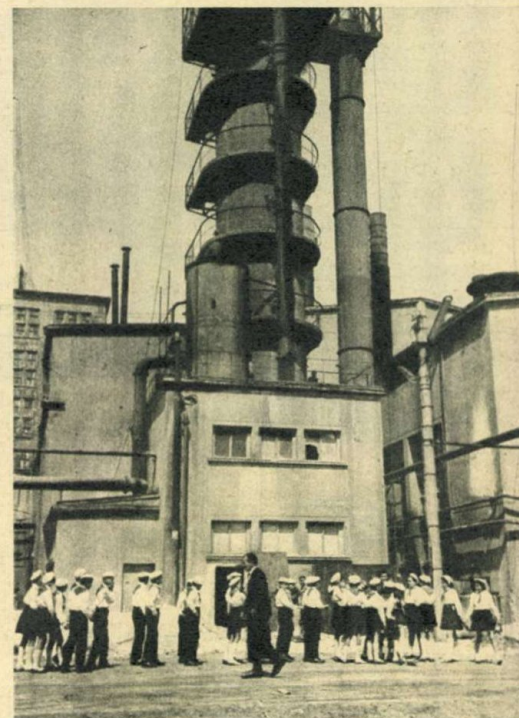
bite, despre care să discute apoi zile întregi. Dar cum să afli cîte idei interesante au pus în practică, de-a lungul anilor, pionierii acestei unități? Nimic mai simplu: consultînd...

ISTORIA UNITĂȚII

Timp de trei ani, învățătorul Adrian Butoi (care este de aproape un deceniu și jumătate comandantul acestei unități) și un grup de pionieri au cercetat sute de pagini (însemnări, jurnale de excursie, albume) din «arhiva unității», cum le place s-o denumească, au adunat fotografiile făcute de-a lungul anilor, au stat de vorbă cu foștii pionieri. Rezultatul: două volume în care este descris tot ce s-a întîmplat mai de seamă în unitate din decembrie 1949 —, cînd cei 20 de pionieri ai primului detașament din școală au primit cravata roșie — pînă azi. Facem cunoștință, în paginile acestei voioase istorii, cu toți președinții de unitate și cu toți comandanții ei din 1949 pînă acum, cu toți pionierii

care s-au distins de-a lungul anilor, cu tot felul de întîmplări fermecătoare. Adesea acestea sînt povestite în scris chiar de eroii lor, astăzi muncitori, profesori, studenți, sportivi de vază.

Fotografiile pe care le publicăm azi sînt reproduse din originala lucrare.

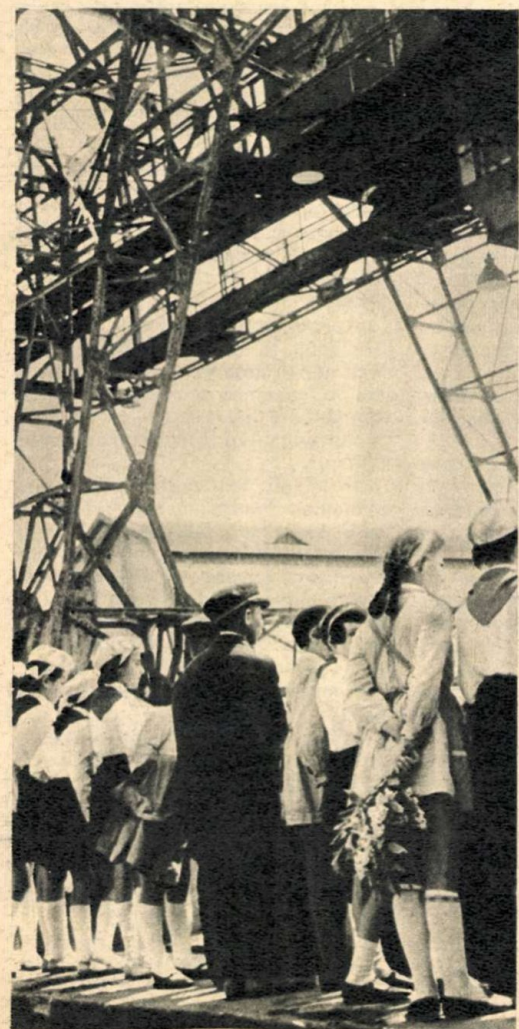
Două imagini scumpe acestor copii: clădirea liceului și o adunare pionierească. Pentru a înțelege și mai bine cît își îndrăgesc unitatea, vom adăuga că ei păstrează prima cravată a celui dintîi pionier din școală; că atunci cînd ies din pionierat, cei dintr-o optă plantează în curtea școlii un arbust; că în fiecare an, la 13 decembrie, ziua unității lor, vine în școală un fluviu de oameni, mulți din alte localități. Sînt foștii pionieri.

Albumele unității sînt tixite cu instantanee din drumeții și excursii. Spicuim din itinerare: Bucu-

rești, Iași, Galați, Constanța, Tr. Severin, Hunedoara (și toată Craiova, bineînțeles) litoralul, Bucuregii, Retezatul, Parângul... Cînd vezi multe, știi multe. Din 1959 încoace, cele mai multe premii la concursurile de corespondențe organizate de presa pionierească au fost cîștigate de pionieri ai acestei școli.

Unul din numeroșii prieteni ai unității: căpitanul de cursă lungă Liviu Neguț, care aproape în fiecare an e oaspetele școlii. Ca și Eroul Muncii Socialiste, Ștefan Tripșa din Hunedoara, tovarășul Liviu Neguț s-a deprins să-și rezerve întotdeauna timp pentru o întîlnire cu copiii. Desigur, subiectul principal al discuțiilor este oceanul, dar adesea, printre recifuri și talaze, vine vorba și de matematică...

Constantin Chiriță, autorul «Cireșarilor» este — împreună cu Mihai Beniuc, Radu Tudoran, Nicuță Tănase — unul dintre scriitorii pe care pionierilor de aici le place să-i denumească «scriitorii noștri». Deunăzi, ediția în 5 volume a «Cireșarilor» a sosit în unitate cu autograful autorului. Acești scriitori fac parte, împreună cu ceilalți apropiați prieteni ai unității, (Ștefan Tripșa, Liviu Neguț ș.a.) dintr-un original «Detășament al pionierilor de onoare». Președintele acestui detașament: Constantin Chiriță.

Acum — se putea altfel? — o imagine sportivă. Dintre astfel de cutezători s-a ridicat campionul european Nicolae Gîju, fost pionier al unității. Tot de aici au luat startul voleibalista Ileana Enculescu și halterofilul Lazăr Baroga. Cît despre fotbalistii Gh. Constantin și Ion Pircălab, handbalistul C. Gruia sau antrenorul de box Gh. Fiat, ei n-au fost elevi la «Frații Buzești», dar asta nu înseamnă că nu s-au numărat printre oaspeții acestor întreprinzători pionieri!

Istoria unității — o istorie a copiilor care învață să cuteze.

OVIDIU ZOTTA

ALERTA
ROZETELOR

SANDU

Însera. Pe derdelușul din marginea satului domnea încă larma jocurilor. Zeci de copii veseli de bucuria ce le-o dăruia zborul pe zăpadă uitaseră să mai plece la casele lor. Printre mulțimea neastîmpărată, apăru o bătrînică. Ajunse în fața unui băiețel de vreo cinci ani.

— Gata, Dănuț! Haidem acasă!

— Încă o dată, să mă mai dau o dată, hunicușo, și gata. Merg!

— Ei, hai, mai dă-te o dată! încuviinșă bătrîna.

Plin de fericire, Dănuț își făcu vînt pe derdeluș. Sania începu să lunece la vale. Cîrînd îl cuprinsese iar frica pe care nu și-o putea stăpîni ori de cîte ori ajungea în fața «cotiturii». Aici, trebuia să cîrmească cu multă atenție pentru a ocoli drumul abrupt ce ducea drept spre calea ferată. Întinse piciorul, să ocolească «cotitura». Dar, sania viră brusc în direcția nedorită.

Din gară se auzi șuieratul unei locomotive.

Băiatul care venea în urma lui Dănuț văzuse totul. Privi panta abruptă, calea ferată... Nu mai stătu pe gînduri. Se a-vîntă pe urmele lui Dănuț. Vîntul tăios îi sfichiuia obrazii. Mai avea cîțiva metri și-l ajungea. Zări trenul... Și, într-un moment de mare încordare, întinse mina: prinse sania. Smuci copilul și se prăbușiră în zăpadă. După cîteva clipe, ridică capul. Privi. În fața sa, roțile grele ale trenului se rostogoleau pe șinele groase: taca-tac, taca-tac, taca-tac...

Vreți să știți cine este curajosul băiat? Pionierul CRĂIESCU SANDU din Iași. Venise și el, ca și mine, în vacanță, la bunici în comuna Filipești.

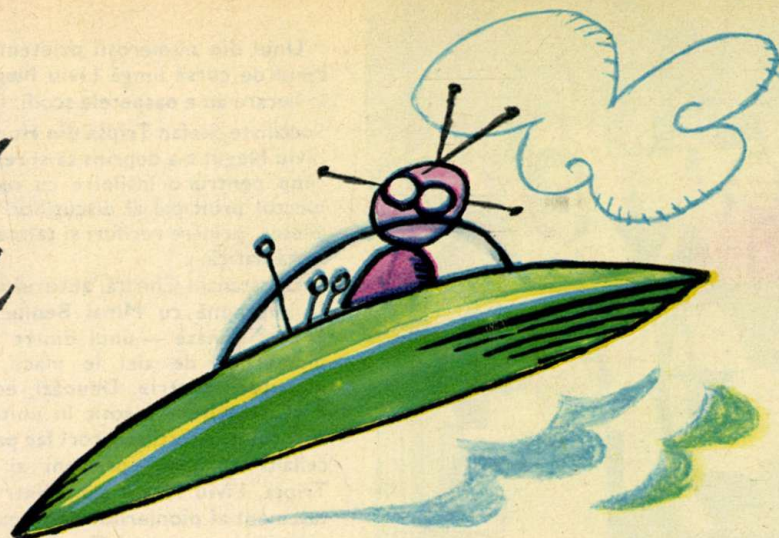
CRISTEA DORU, cl. a VII-a B,
Școala generală nr. 1, Roman

N. RED. Crăiescu Sandu merită într-adevăr felicitări, dar nu și acei copii care obișnuiesc să se joace în locuri periculoase.

BUNUL meu Tiberiu

Povestire de **TITUS VÎJEU**

Desene de **DUMITRU DOBRICĂ**

rugat să i-o împrumut, întrucât îi trebuia neapărat la «ceva». M-a privit atât de stăruitor încât m-a convins că trebuia să fie ceva teribil de important, astfel se explică faptul că aceste rânduri le scriu cu un pix cu pastă pe care l-purtam întotdeauna de rezervă...

După câteva zile am aflat că penița bătrînului meu stilou, cu care scrisesem despre atîția copii (ce-i drept, nici unul nefiind atît de categoric în a afirma că el e «cel mai rău copil din lume») — fusese folosită de Tiberiu la confecționarea... unui paratrăsnet. Nu, nu glumesc. E vorba de un paratrăsnet în toată regula, pe care l-am văzut și eu înălțat pe acoperișul grădiniței de copii de peste drum de școala în care învață Tiberiu.

«Știi, n-am avut timp să le explic puștilor fenomenul de captură a descărcărilor electrice — avea el să-mi spună ceva mai tîrziu — dar le-am spus că n-au de ce să se mai teamă în timpul dimineților ploioase de primăvară.»

Am continuat discuția întrebîndu-l pe băiatul acesta neastîmpărat ca o coloană de mercur dacă are o preferință anume pentru fizică.

«De ce?» — mi-a răspuns el cu o întrebare, surzînd în colțul gurii.

«Pentru că ai construit deja un paratrăsnet. Ești un Franklin!» l-am asigurat eu bucuros că-mi pot etala cunoștințele în acest domeniu.

«Ei nu, e prea mult. Sigur că mi-ar place să fiu un Franklin. Dar știi, nici el n-a fost numai fizician.»

Și astfel, din acel «nici el», pe care Tiberiu l-a rostit la fel de dezinvolt, mi-am putut da seama că preocupările noului și tînărului meu prieten nu se reduc la fizică...

Într-o altă zi, la fel de frumoasă ca ziua în care-l cunoscusem, m-a invitat acasă la el, să-mi arate laboratorul. Ce-i drept, la intrare s-a scuzat că nu are un laborator adevărat încă, dar cu timpul o să strîngă destule substanțe și ustensile pentru a-l utiliza așa cum visează el de multă vreme.

«Aha, mi-am zis, Tiberiu este și visător. L-am rugat să-mi spună dacă nu scrie versuri ori nu vrea să se facă marinar de cursă lungă, dar mi-a răspuns că nu s-a gîndit niciodată la aceasta.

«Aha, am revenit eu, ești un om de știință consecvent, așadar.»

Din nou a rîs Tiberiu, în colțul celălalt al gurii însă, iar eu am știut că băiatul acesta se va hotărî curînd în alegerea meseriei...

O meserie pe care o va iubi mult,

desigur.

În laborator am văzut multe lucruri interesante. Cel mai mult mi-a plăcut o balanță făcută de Tiberiu dintr-o cutie de cremă de ghete, era însă o balanță de mare precizie și după cum aveam să aflui, fără o astfel de balanță nici nu poate exista un laborator veritabil. Apoi, am văzut într-un sertar o bucată de plumb și l-am întrebat din nou pe amicul meu la ce îi folosește.

«Secret, deocamdată.»

Iar eu nici n-am încercat să aflui mai mult, pentru că Tiberiu este un băiat bun și deschis, care mi-ar fi spus totul dacă nu l-ar fi împiedicat anumite secrete profesionale, așa cum au mai toți oamenii de știință.

O clipă am crezut că o ține acolo așteptînd clipa în care întîmplarea îi va descoperi ceva nemaipomenit, un element nou, după cum s-a întîmplat fizicienei Curie...

Deodată glasul prietenului meu îmi întrerupse gîndurile:

«Ați citit că primii oameni care au zburat spre Lună au întîrîrit cu o secundă?»

Cîtisem. L-am lăsat însă pe el să-mi vorbească. Aveam o mare încredere în el, în glasul lui cristalin, în ochii lui sinceri și înflăcărați.

«Acesta este într-adevăr un lucru formidabil. În tot cazul mult mai mult decît construirea unui paratrăsnet. Și știți ce înseamnă aceasta? Cu cît ne vom apropia de un sistem ori de altul, cu atît timpul va fi mai supus oamenilor.»

Într-adevăr, timpul va fi mai supus oamenilor. Pentru că așa trebuie să fie. Eu am o mare încredere în Tiberiu. Mă uitam la el și m-am gîndit deodată la scriitorul Exupery. La «Micul Prinț». Pentru mine, Tiberiu, cu cei 13 ani ai lui, cu setea lui infinită de a cunoaște, era un Mic Prinț. L-am întrebat atunci ce crede despre farfuriile zburătoare.

«Nimic pînă nu voi vedea cu ochii mei.»

«Adică nu te poți pronunța pînă cînd nu vor ateriza. De ce crezi că încearcă ele să facă acest lucru?»

Medită. Apoi îmi răspunse: «Poate că e o problemă de gravitație», dar eu am înțeles că nu era sigur de ipoteză.

«Uite, am încercat eu să-l descos, nu ți-a trecut prin cap să le atragi pe sol? N-ai cumva un magnet?»

Atunci Micul Prinț Tiberiu mi-a arătat unul, puternic, de forma unei potcoave, pe care-l păstra sub un scaun șchiop tocmai pentru o asemenea ocazie...

Cînd l-am cunoscut acolo, pe terenul de volei al școlii și mi s-a recomandat simplu: «Tiberiu, cel mai rău băiat din lume» — am rămas cîteva clipe descumpănit. Mai ales că figura sa nu exprima nimic din ceea ce m-ar fi putut convinge că așa este apoi pen-

tru că știam de la comandantul lui de pionieri că are note foarte bune, inclusiv la purtare. Atunci am hotărît să-l pun sub observație, nu mai înainte însă ca el să mă fi întrebat dacă nu cumva penița stiloului meu este din aur. Cînd i-am răspuns afirmativ, m-a

Pe omul acela cunoscut îl cunoșteau toți din cartier. Era înalt, gras, exagerat de gras și — de ce nu am spune-o deschis — un pic cam caraghios. Când îl priveai aveai chiar senzația că e puțin cherchelit dar, vă asigur, era numai o părere. Am verificat-o cu insistență de mai multe ori și singura concluzie pe care am putut să o trag, în mod definitiv, a fost că este puțin distrat. Umbla, uneori, oricât de frig ar fi fost afară, cu haina deschisă (ba, citeodată, îi mai lipsea și cite un nasture), dar dacă asta nu-l deranja pe el, pe mine nici atât. Îl salutam în fiecare zi deși nu îl cunoșteam personal. La început nu

groaza să o spun — voiam să mă predau. Dar atunci a apărut el. M-a tras de mână, iar eu — bucuros — am intrat în curte și m-am adăpostit după el. Era un gest care — fără îndoială — reflecta o cruntă lașitate, poate cea mai cruntă lașitate a mea de pînă atunci dar, oricum, eram salvat. Inamicii mei s-au mai uitat un timp cu frică peste gard, dar întimidați și ei de statura binevoitorului meu apărător, m-au lăsat în pace.

«Vă mulțumesc», am îngăimat eu, totuși rușinat.

«N-ai pentru ce... cu zăpada nu-i bine însă să te joci!»

M-am mirat că tocmai el, pe care

Jocul

Povestire de IULIU RAȚIU

mi-a răspuns și s-a uitat la mine crunt și bănuitor pe sub sprincenele lui stufoase, ca două pămățufuri de trestie. Asta, recunosc, nu mi-a făcut o impresie prea bună: părerea mea era că trebuia să se simtă chiar puțin obligat să răspundă, dacă cineva îl saluta cu atîta respect. Și eu eram foarte respectuos. Nici n-aș fi putut fi altfel. Mă intimidă statura lui, forța pe care o simțeam că se degajă din el.

Dar într-o zi, cînd nici nu mă așteptam — ne-am împrietenit. Mă fugărea, încă de cum ieșisem de pe poarta școlii, o haită de băieți dintr-a VI-a. Eu îi provocasem, nu-i vorbă, dar — cum să spun? — într-un mod cu totul și cu totul nevinovat: îi pusesem unuia dintre ei un pumn de zăpadă după gît. Atît. Ei parcă asta au așteptat, că au și început să arunce în mine bucăți de gheață și bulgări de zăpadă... Într-o asemenea situație, cel mai bun lucru este să fugi! Poate să te faci ei cum le vine la gură — chiar și laș — dar altă scăpare nu mai ai! Așa că, am luat-o la goană, lăsînd în urmă mîndria ca pe un steag scump, dar făcut ferfeniță de dușmani. În zadar însă alesesem chiar și această cale atît de ingrată: după vreo 50 de metri erau lîngă mine, bine înarmați și puși pe ispravă. Eram încolțit și, bineînțeles — mi-e

l-am văzut de atîtea ori pe afară în aceea iarnă îmi spune așa ceva:

«Credeam că vă place zăpada!» Omul acela mă privi rece:

«Vezi rana asta? — îmi arătă el o pată puțin mai întunecată, care îi brăzda fruntea de la un capăt la altul.

«Urită lovitură!» — m-am cutremurat eu.

«Ei bine, mi-a făcut-o unul dintre cei cu care te jucai tu astăzi și tot cu un bulgăre de zăpadă...»

«Ce bulgăre de zăpadă! am exclamat eu înfiorat. Parcă-i lovitură de cuțit. Eu cred că a fost întărit în apă...»

«A trebuit să vină un infirmier de la policlinică să mă panseze...»

«Și n-ai observat care dintre ei v-a lovit?» Mă gîndeam, cu un pic de satisfacție, că poate o fi fost tocmai cel căruia îi băgasem eu zăpadă după gît... «Nu cumva avea un fular roșu?»

«Nu am putut să-mi dau seama... Lovitura a venit pe neașteptate.»

«Dar de ce, de ce v-a lovit?» am vrut eu să aflu.

«De ce!» — făcu el amărit. «Pentru că unii consideră că te poți juca oricum! Chiar și cu bulgări de zăpadă...»

În privința asta nu mai puteam fi de părerea lui. Sigur că poți să te joci și cu bulgări de zăpadă... Dar de-

pinde cum te joci! Simțeam însă că sînt pe punctul de a-mi da aer în materie de jocuri cu bulgări de zăpadă și m-am lăsat păgubaș... Nu era tocmai atunci cazul să o fac pe... savantul... Mai ales că el mă salvase de la o bătaie sigură, ale cărei urmări — cu toate teoriile mele — nu puteau fi prevăzute!

«Și acum, du-te: simt că ai înghețat!» — îmi spuse, privindu-mă cu ochii lui negri, de cărbune.

Eu aș fi dorit să nu plec. Începuse să-mi placă să stau cu el... Mă simțeam chiar bine în prezența lui și aș fi vrut să-i fiu cu ceva de folos. Dar nuli Era altceva la mijloc. Mă cunoșteam eu bine: voiam să nu-i rămîn chiar așa de mult îndatorat. Era un obicei prost de-al meu, de care nu puteam scăpa cu nici un chip, și anume acela de a crede că dacă ți-a făcut cineva un bine, trebuie numai-decît să i-l plătești... Cum mă puteam eu plăti față de omul acesta? Eram un caraghios!... Mai bine mă lăsam bătut cu bulgări de zăpadă. Acum, n-aș mai fi avut «problema» asta atît de complicată...

«Nu cumva aveți nevoie să mă duc să vă aduc ceva de la farmacie, sau să vă sparg niște lemne?»

Omul surise:

«Te simt. Vrei numaidecît să faci

ceva pentru mine! Bine... Fie... Cînd mai treci pe aici, adu-mi o carte de astronomie...»

Am avut senzația că e puțin nebun. Oare din pricina acelei lovituri? «Dar noi nu învățăm încă astronomia...»

«Da? Mă mir... credeam că... Bine, atunci să-mi aduci un calendar!»

În sfîrșit, așa mai mergea! Un calendar e altceva. Probabil că a uitat să-și cumpere, și acum are nevoie... Totuși e un om ciudat. Rămîne un om ciudat...

A doua zi i-am adus calendarul. Mai bine-zis i-am adus un almanah — ca să aibă și altceva de citit. Mi-a mulțumit și s-a apucat cu febrilitate să-l răsfoiască.

«Cum? Am și ajuns în februarie? întrebă el îngrozit.

L-am privit cu compătimire (nu știu dacă m-a simțit), dar i-am răspuns foarte serios:

«Da... sîntem în februarie... în curînd începe luna martie».

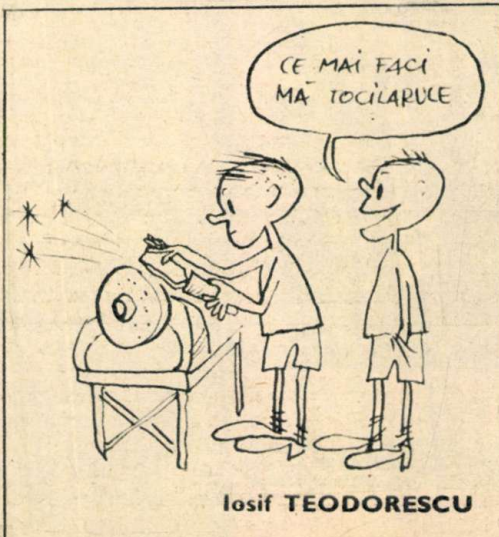
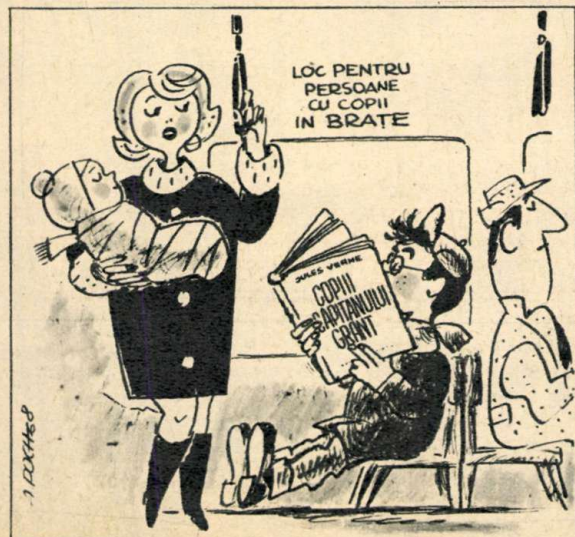
«Primăvara?» se îngălbeni el.

«Vă e rău?»

«Da... Mi-e foarte rău... Simt că mă topesc pe picioare».

Și din acea clipă Omul de zăpadă începu să moară!

Dar venea primăvara... cu alte jocuri... cu alte jocuri... cu alte jocuri...

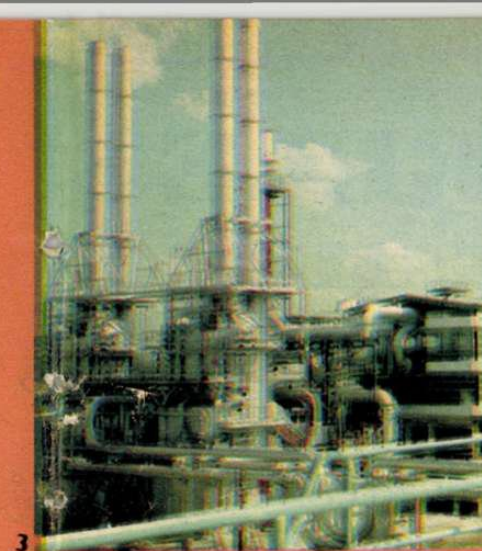

Vorbim de țară cum vorbim de părinți și de noi înșine. Sîntem născuți pe tărîmul ei de legendă ce se înscrie în ființa noastră și se spune în graiul scos din adîncuri. Țara cu munții și apele, dar și țara cu descălecările și cu întemeierile. Potecile Carpaților și plaiurile ei, dar și cîntarea celui nuntit ca în poveste și acelei zidite pentru ca zidirea să dureze. Așa au început, ori în alte o mie de feluri, la încrucișarea viitorilor, la marginea codrilor, la poalele munților, dar și la semnalele focurilor, la chemarea voievozilor, la fluierul Iancului, la sirenele Lupenilor și Griviței.

Vorbim de țară ca de noi înșine. În liniștea clasei, învățăm geografia și istoria ei. Și nu mai sîntem noi, cei din bănci, cu tocurele în mină, ci coborîm de-a lungul văilor, zidim cetăți și gîndim la zidirile viitoare. Afară vom vedea

nu peste mult culorile primăverii. Și oamenii țării îi rostesc într-un glas numele, îi desferecă puterile și aruncă sămînța recoltelor bogate. Țara Țărilor românești, una și înfloritoare, își regăsește întinerită înfățișarea cînd zăpezile îi întorc verdeața pămînturilor, pinza rîurilor, arcurile de curcubeu ale pădurilor. Atunci dealurile se leagă în terasele viilor și livezilor, și singurătatea cîmpului se troienește în unduirea holdelor. De-a lungul văilor, culorile orașelor și satelor strălucesc mai deplin, așa cum le-au gîndit părinții noștri, cum le-au ridicat de pe fața pămîntului în zarea lui limpede.

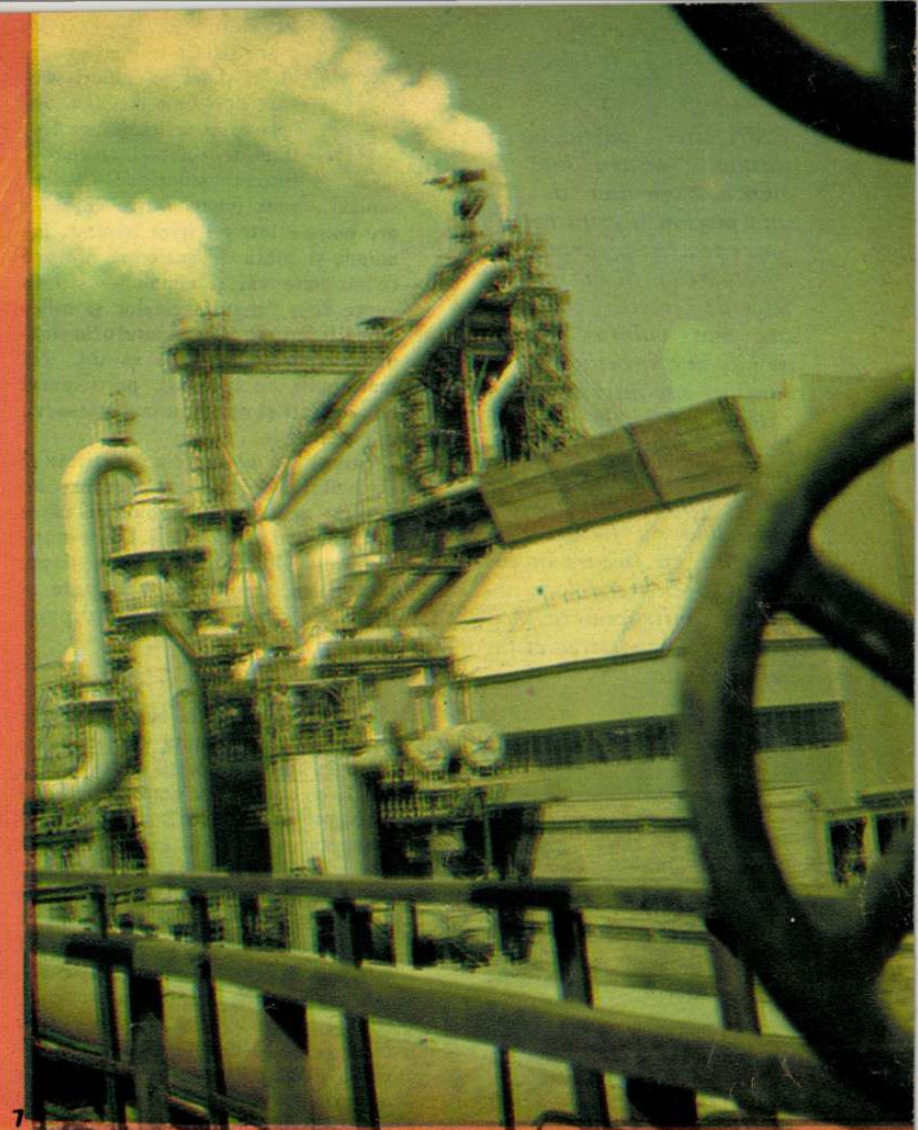
Unde să te oprești și pentru cîtă vreme, ca să le cuprinzi pe toate? În valea Mureșului? Ori de-a lungul Bistriței? Ori pe cele trei Crișuri, ori pe Trotuș, ori pe Cerna, ori pe Moldova? Pe Jiu, pe Olt și la albia Dunării? Să

cobori la temeliile podului lui Apolodor pentru a reîntîlni pragul țării și măreția zidurilor ei? Să urci din nou pe Argeș pînă la Cumpăna apelor, pentru a intra

în plaiul de lumină al meșterilor? Să cobori cu minerii, să bați drumurile de fier și de asfalt, de-a lungul și de-a latul țării, cu oamenii minunilor ei? Un popas la Galați, o întoarcere la Iași, o amintire la Suceava, un cîntec la Craiova, o urare la Reșița, o recunoaștere la Hunedoara, drumuri în Apuseni, cu Doja la Timișoara, cu Mihai la Bălgrad, cu cîți și prin cîte locuri de popas, de progres și de uimire, de aducere aminte și de lucru al zilei de azi? Pînă în cel mai depărtat cîntec, semnul innoirilor se arată, temeliile socialismului sînt așezate de meșterii harnici și iscusii ai țării, pentru totdeauna.

Sînt temeliile de oțel, ale puterii clasei muncitoare, ale gîndirii comunistilor. Sînt tractoarele ce taie pămînturile de la o zare la alta, sînt uzinele mașinilor și ale chimiei, sînt pămînturile regăsite în unitatea lor fertilă, sînt brietele de

ION HOREA

ACEASTA ESTE PATRIA MEA

2

lumini, izvoarele prinse în puterile lor nebănuite, sînt oamenii liberi în țara lor, creatori ai pînii și metalelor, ai cîntecelor și culorilor, ai

orașelor noi ridicate în lumină. Aceasta este patria noastră și noi sîntem fiii ei, fiii acestor pămînturi de neasemuită frumusețe.

Cunună patriei

de AL. RAICU

O față îmi arată rîul cînd calc pădurea-n Rădăuți, plăieși în șir strînindu-și frîul mai sus, la Putna, pe cai luți, bătrîne hrube cu pocale înspre Cotnari, printre culori, și vechi zidiri răsfrînte-n vale la Neamț, bătute de ninsoși.

O altă față-naintează cu fruntea-naltă-n pulsul treaz, ducînd secunde pe-o rază în firul lunii la Bicaz, țesînd o hartă cu noi țeluri din brațe de vinjoși bărbați ce fructe-adună în oțeluri, în ceasuri roșii la Galați.

Zvîcnind cu capre de munte împurpurate bat izvoare în codri cu obcini cărunte rotite către Baia Mare. În pinza apelor se-adună istorii vii pentru nepoți, sculptînd pe creștete cunună cu graiul argintat de moți.

Și tulnicele dau vestire la Alba Iulia-n cetate, că mindre steme de unire s-au întregit, desfășurate.

Îmi clocotește amintirea prin sălcii scunde, prin muncel, rotindu-și arcu cu zidirea din mal, la Turnu Măgurele, și o zăpadă hrăitoare se-așterne ca un juvaler zvirlînd cascade orbitoare solemn, la Porțile de Fier.

Și munții cu păduri și raguri adună stele furtunoase, cînd înfloresc baraje-n praguri sărînd cu Argeșul în jos. Și flutură un steag în zare spre veacul de lumină deschis punînd azururi și chenare pe nimbul hronicului scris.

Atunci, un briu de stele-n rouă vrăjit străluminează gîla, vestind cu o cunună nouă cît de frumoasă-i România.

1. PEISAJ ARHITECTONIC BUCUREȘTEAN. 2. «CĂLUȘARI». 3. COLOANE ALE CHIMIEI PE VALEA PRAHOVEI. 4. CONSTELAȚIA «PORȚILE DE FIER». 5. FETE CU TULNICE PE MUNTELE GĂINA. 6. O FRUMOASĂ EXPRESIE A ARTEI POPULARE. 7. CETATEA DE FOC GALĂȚEANĂ.

8

Cutezători

9

Cutezători

Prezintă partidului și statului nostru față de munca oamenilor de știință, precum și grijii necontenite pentru înzestrarea laboratoarelor și a institutelor de cercetări cu tot ce are mai valoros tehnica mondială a investigației științifice, savanții și cercetătorii noștri le răspund devotându-se ridicării științei românești spre culmile cunoașterii umane, dobândind cu fiecare descoperire, cu fiecare invenție și aplicare folositoare operei constructive a societății, recunoașterea ei internațională.

Despre știință se poate vorbi în fel și fel de chipuri: despre acei ce o creează, despre descoperiri, despre destinul teoriilor și al cunoștințelor științifice ș.a. Asemenea unui imens fluviu care își are obârșia într-un izvor modest, înnoindu-și albia și apele pe măsură ce străbate văi și cimpuri — știința curge de-a lungul secolelor și mileniilor, formându-și conținutul prin strădania a mii și mii de savanți, cei mai mulți necunoscuți, participanți după puteri și epocă la impunătoarea ei construcție.

Știința s-a născut din necesitate și curiozitate. Aceste două izvoare au generat neîncetata iscodire de către om a naturii și societății. Dacă motivarea este diferită, calea de realizare este unică, pentru că unic este și modul de cunoaștere al minții omenești.

Știința izvorăște în bună parte din curiozitatea îndreptată spre cunoașterea înfățișărilor lumii ce ne înconjoară, a omului cu numeroasele lui probleme biologice și sociale. «Dacă curiozitatea n-ar fi existat, atunci nici știința n-ar fi existat» a spus, pe bună dreptate, Goethe. Copiii au în cel mai înalt grad această însușire sufletească, tot ce-i în jurul lor îi interesează, pentru ei totul este nălmurit și minunat. Întrebările: de ce, cum și pentru ce sînt comune pentru copil și omul de știință. Poezii, savanții și artiștii păstrează toată viața curiozitatea copilului și privesc totul cu o sensibilitate și o înțelegere mereu reînnoită.

Creatorii de știință sînt aproape de copil și prin alte trăsături. La numeroși savanți am fost surprins să constat, alături de cel mai neobișnuit rafinament al gândirii, o fermecătoare naivitate, o puritate de gândire și de simțire care intervin și ele în creația științifică.

Iată de ce, asemenea copilului, ei au nevoie, în numeroase cazuri, de protecție, de asistență familială și socială. Istoria vieții savanților este cunoscută prin înfățișările deseori dramatice ale existenței lor. Umanismul societății noastre se manifestă și prin faptul că ea oferă omului de știință întreg sprijinul de care are nevoie.

Este profund educativă viața savanților și a descoperitorilor! Tineretea cerebrală este condiția obligatorie a unei activități de investigare. Ore și ore de studiu, de observație și reflecție sînt componentele obișnuite ale zilei unui om de știință. În epoca noastră, dezvoltarea impresionantă a științei, solicită dimensiuni considerabile timpului de studiu.

Informația exactă, cuprinzătoare și actuală, iată doar cîteva din imperativele erudiției unui savant. Orientat în jurul domeniilor și subiectelor de investigare, studiul trebuie să fie organizat. Marii creatori în știință

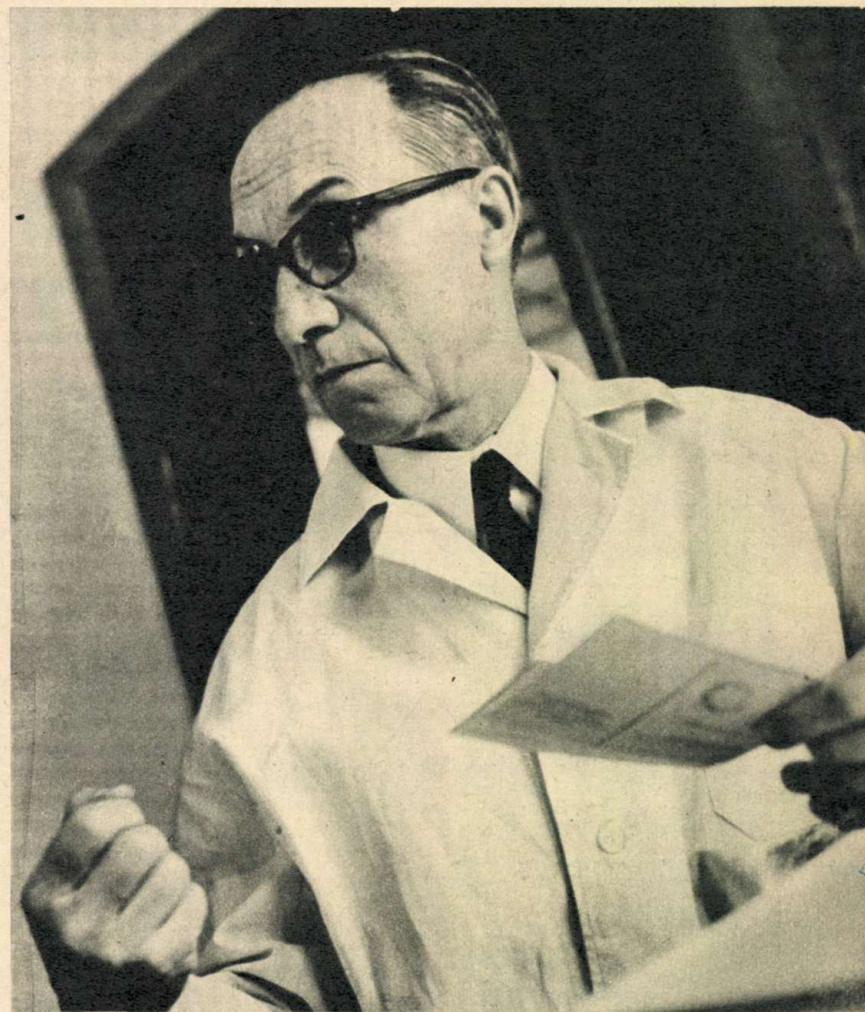
LA IZVOARELE UMANE ALE ȘTIINȚEI

Acad. ȘTEFAN MILCU

sînt caracterizați printr-o neobișnuită putere de muncă, prin continuitate, printr-o organizare serioasă a întregii activități de informare și de creație științifică. S-a spus că geniul este 99 % transpirație și numai 1 % inspirație (Edison).

Viața și opera savanților ne arată

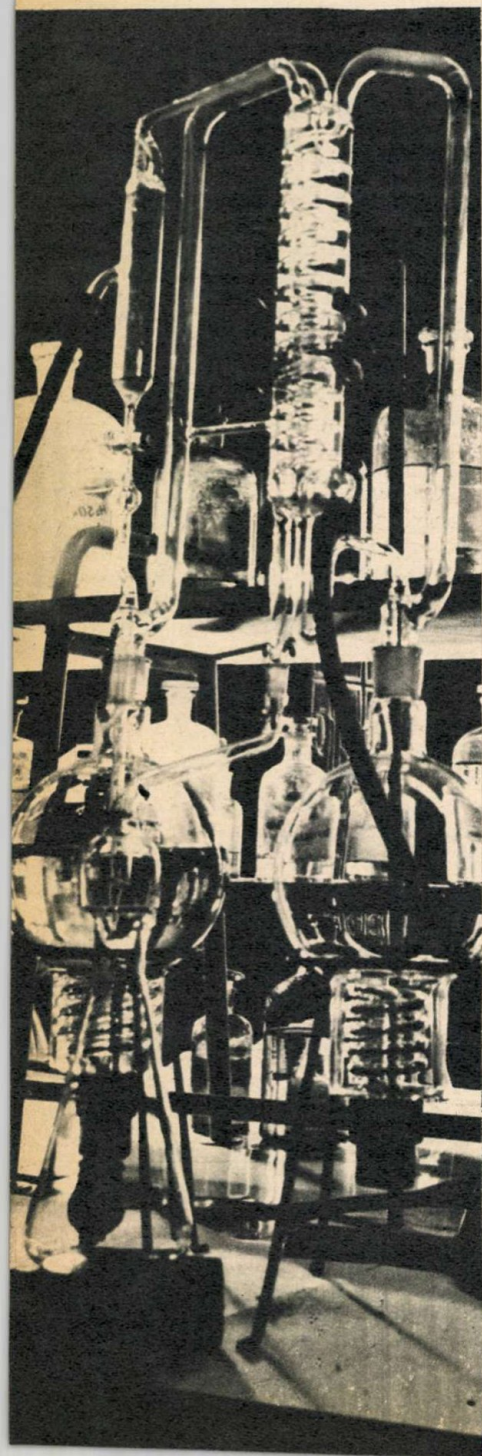
cunoscut savanți care m-au impresionat prin puternica lor imaginație. Ea se manifestă cu putere în elaborarea ipotezelor, în prospectarea domeniilor de cercetare, în ceea ce s-a numit intuiția în știință. Acad. C.I. Parhon a avut într-un grad înalt această capacitate de a sesiza problemele a-

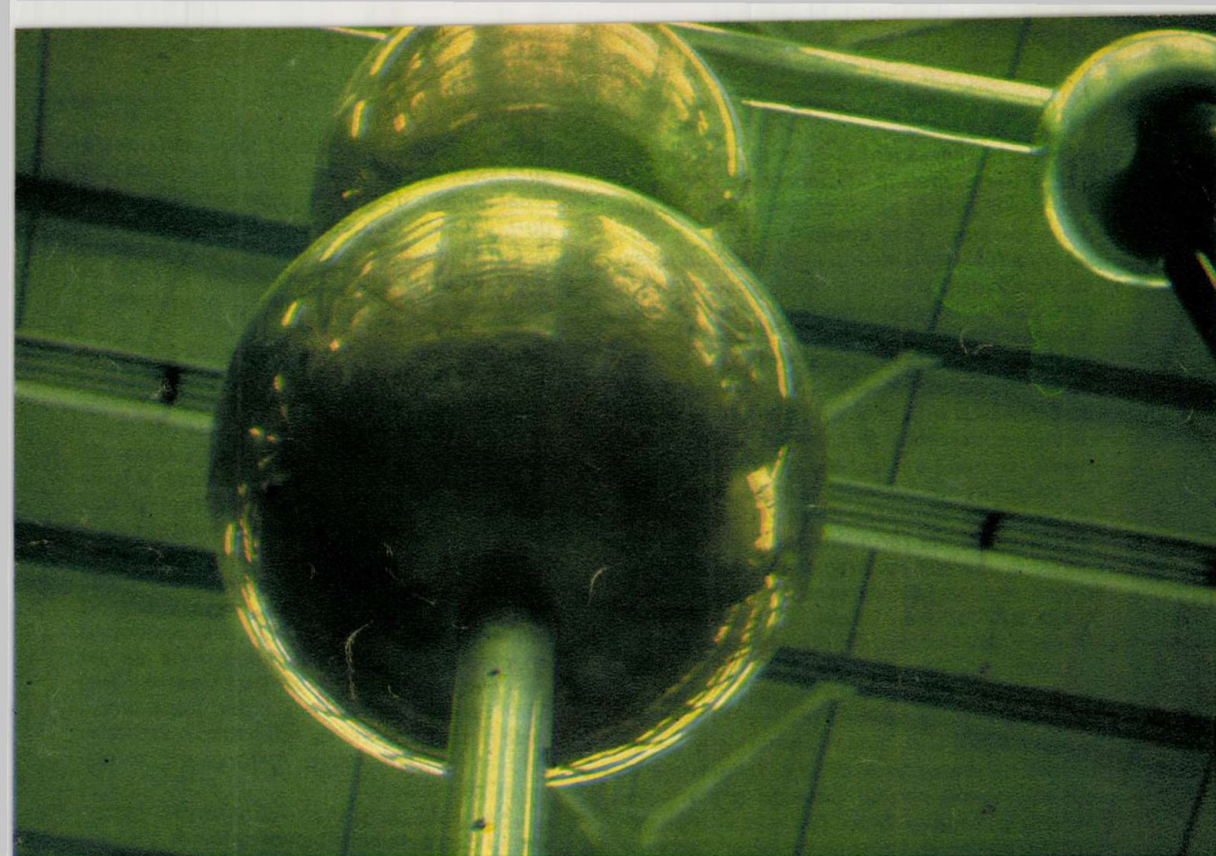

că există o diferență calitativă între erudiție și creativitate. S-a vorbit, și pe drept cuvînt, de o tipologie, separînd pînă la opoziție — ceea ce ni se pare excesiv — savantul erudit de cel creator. Acesta din urmă este mai interesant. La savantul investigator se potențează la maximum curiozitatea, interesul pentru cercetare, pasiunea și fantezia.

Această ultimă trăsătură, strîns legată de capacitatea creatoare, îl apropie din nou de copil și poet. Am

flate de abia la orizontul epocii. Înrudirea cu darul poetic se învederează și în interesul a numeroși savanți pentru poezie, muzică, pictură și alte arte. În arhiva lui Victor Babeș s-au găsit versuri din prima perioadă a activității sale, Ion Cantacuzino a fost un fervent literat și iubitor al artelor plastice. Istoria științei universale ne oferă și ea numeroase exemple. Se știe prea puțin că Louis Pasteur n-a fost numai un genial savant, dar și un talentat pictor. Fondatorul fiziologiei moderne, Claude Bernard, a început prin a fi autor

dividuale. În evoluția științei moderne, devenită colectivă și uzinală, echipa înlocuiește cercetătorul solitar și singular în comportarea și înfățișarea lui. Mai este doar un pas până să-l considerăm un funcționar într-o uzină de fabricat știință. Ar fi o profundă greșală.

În epoca noastră, printr-un efort a cel puțin patru savanți lucrând în centre diferite, în decurs de un deceniu, s-a descoperit codul genetic și rolul acizilor nucleici în păstrarea și transmiterea lui. Un val de constructori duc acum mai departe și consolidează această descoperire. Asemenea poeziei care-i creată de un poet și nu de o echipă de poeți, descoperirile în știință sînt personale și numai dezvoltarea lor este colectivă.

*

Poate acest comentariu despre ceea ce am numit izvoarele umane ale științei va reuși să hrănească imaginația voastră, să vă încurajeze înclinațiile, să pună în lumină înzestrările voastre către această înaltă formă a vieții spirituale care a servit în toate timpurile progresul și binele omenilor.

dramatic și prin calitatea scrisului său este considerat fondator de limbă și stil.

Mecanismul interior al genezei ipotezelor și al rezolvării problemelor științifice are un puternic accent imaginativ și prin integrarea acestui proces în viața interioară a savanților. Veți putea surprinde în numeroase cazuri înfățișarea lor aparte.

*

Este evident că pentru asemenea oameni devin evenimente fenomene și întâmplări care nu au de loc această calitate pentru ceilalți semeni. Un fizician vă va spune, fără ezitare, că cel mai de seamă eveniment în prima jumătate a secolului XX este descifrarea structurii atomului și eliberarea energiei atomice; pentru biolog locul acestora îl va lua descoperirea codului genetic, pentru medici realizarea antibioticelor ș.a.

La această serie se adaugă evenimentele vieții personale care se deosebesc profund de cele ale vieții obișnuite. Am considerat evenimente în momentul cunoașterii lor: teoria evoluției și transformarea materiei vii, explicația marxistă a lumii și societății, biochimismul modern în care locul principal îl ocupă hormonii și enzimele.

Îmi reamintesc de profunda emoție intelectuală cînd, în amfiteatrul de medicină, am aflat, la un curs de anatomie, de existența unei constituții biologice a organismului, de un plan de organizație specific fiecărei specii, generalizat în noțiunea de tip de structură în concepția lui Platon și Goethe; idee care m-a preocupat apoi toată viața și a rodit în diferite chipuri în gîndirea mea.

Am stăruit intenționat asupra omului de știință ca ființă umană deosebită. Poate în descrierea lui am îngroșat aspectele romantice și in-

CARTE DE VIZITĂ

Vicepreședinte al Academiei Republicii Socialiste România, om de știință emerit, director științific al Institutului de endocrinologie, academicianul **ȘTEFAN MILCU** întrunește prestigiul unuia dintre reprezentanții de frunte ai științei românești cu calitățile deosebite de inițiator de școală și de profesor.

Pe parcursul activității sale, de-a lungul a mai mult de trei decenii de slujire pasionată și neprecupețită a științei noastre, acad. Ștefan Milcu a întreprins cercetări în aproape toate domeniile endocrinologiei.

Studiile sale au abordat, pe baza celor mai noi concepții științifice, probleme etiologice ale gușei endemice în funcție de mediul fizic și socio-economic, aducînd contribuții fundamentale în fiziopatologie, morfologie și patologia de corelație.

Cu egală competență a abordat acad. Ștefan Milcu problemele de antropologie, în această privință înscriindu-se ca promotorul reorganizării și orientării actuale a școlii antropologice românești ca știință complexă, biologică și socială în același timp.

Sub conducerea și îndrumarea sa au fost elaborate valoroase investigații în antropologia populației unor regiuni din țara noastră, finalizate în monografiile antropologice despre «Clopotiva», «Bătrîna», «Nucșoara», «Cîmpul lui Neag», «Oltenia», studii comparate de arheologie și antropologie etc.

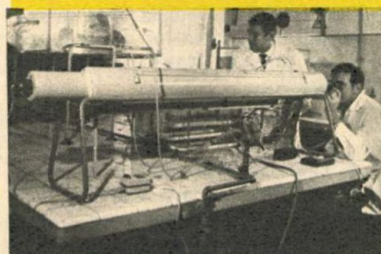
Prestigiul internațional al acad. Ște-

fan Milcu este amplu dovedit de alegerea sa ca membru a numeroase academii și societăți științifice străine.

Ca deputat în Marea Adunare Națională, ca președinte al Consiliului pentru răspîndirea științei și culturii, ca vicepreședinte al Asociației oamenilor de știință și al Comisiei naționale pentru UNESCO ș.a. desfășoară o constantă și utilă activitate pe plan social.

Complexitatea personalității, activității și operei academicianului român, pasiunea pentru știință a savantului, strădania lui neîntreruptă pentru afirmarea națională și internațională a științei românești, grija pe care o arată tinerelor cadre de cercetători prezintă o înaltă valoare exemplară pentru toți cei care doresc să muncească pe drumul greu dar încununat cu neasemuite satisfacții al științei.

H. LEREA

UN
SERIAL
DE
AVENTURĂ
ȘI
DETECTIVISM
DE
POP SIMION

9. Douăzeci și trei zero șapte

Cei trei sînt pe poziții, conform planului «cămilă». Gaspar stă pe un trepied în punctul marcat cu EGO, fără să-și ia privilegiile de la portalul paralelipedic din «zona sacră», în preajma căruia va trebui să apară Joachim Gurămică, arheologul somnambul. În dreapta se află vestigiile noului templu și o coloană dorică de marmură, foarte bine păstrată și rămasă în picioare; e locul unde apare, după spusele tînărului arheolog, zeița Hera, unde se aud

«vocale» și unde agentul — ce mai încolo-încoace? — a instalat minimagnetofonul (l-a virit într-o gură de apeduct care duce spre termele romane). Dim Epsilon face pe grecul, stă la colțul unei piațete și cercetează un peisaj cu vase pîntecoase de provizii, vase grecești, care apar sub lumina lunară asemenea unor animale, fantastice. Amazoana se află dedesubt, în subteranele piațetei, într-o pivniță, unde negustorii fostului bazar adăposteau vase de ulei și vin, mirodenii, pește sărat, faguri de miere, ceramică fină, piei, coarne de țap pontic și nuielușe roșcate pentru împletituri de tot felul; stă turcește, așezată pe o saltea de plastic, cu o pereche de căști de recepție la urechi și ascultă (prin intermediul firului conectat la aparatul de înregistrare) tot ce se înîmplă la suprafață. Așteaptă.

Așteaptă toți trei. Gaspar așează lehamite și o evidentă indispoziție profesională. El nu-i obișnuit să tindălească, să ghicească în cafea, să aștepte ca faptele să se dezvăluie la timpul lor și după tipicul care le e propriu. El, Gaspar, e omul acțiunii și dinamismului; știe să fie în atac, să treacă ușor de la o soluție la alta, nedîndu-i adversarului timp de gîndire, sufocîndu-l. Arma sa de foc (un «browning» minuscul purtat la subsuoară, într-o teacă de piele) a devenit cu timpul un obiect pur decorativ, fără întrebuințare concretă, pentru că agentul Gaspar se sprijină puternic pe arma inteligenței, cu care, de obicei, nu dă greș. Prin ea și datorită ei, el utilizează din belșug toată gama virtuților unui agent de elită, dintre care prima e capacitatea de a intuit, de a «mîrosii», de a ghici intenția adversarului, ca să-i desfăce în bucăți mecanismul gîndirii lui, să-i dezlegi calculele, să-i prevezi mutările următoare și, astfel «înarmat», să poți juca cu cel puțin trei-patru mutări înaintea lui, prin a-i

«da ață» (cum zic pescarii) să-și poată desfășura jocul recreativ liber, pînă în secunda cînd îi dai lovitura de grație, surprinzîndu-l, uimindu-l, orbindu-l cu superioritatea gîndirii tale. Asta-i maniera în care e obișnuit să acționeze năprasnicul Leon Gaspar; asta-i și tipul de satisfacție care i se potrivește unui maestru al gîndirii combinate.

Cel sosit în misiune, la Histria, nu s-a abătut o iotă de la acest mod de a vedea lucrurile, a acționat clipă de clipă, ceas de ceas, în spiritul și litera descrierilor mecanism, însă (de ce s-o ascundem?) fără a gusta — ca în atîtea alte cazuri! — deliciile meseriei. Ancheta, deși se află «pe o pistă bună» (cum e denumită acțiunea ce evoluează pozitiv), are încetineli și pierderi de timp care îl scot din sărite pe dinamicul, scăpărătorul și simpaticul agent particular. Îl scoate din sărite și orașul asta mort, multe ruine care îi asistă pe expediționari, noaptea leneșă, de septembrie, luna de var.

— Hei, polițistule, mai lasă visarea aude Dim Epsilon vocea lui Gaspar, după care îi vede gestul; agentul își agită stînga, arătîndu-i celui alt cadranul mare, fosforescent, al ceasului său masiv.

«Hei, polițistule, mai lasă visarea», răzbate vag în casca de recepție vocea joasă, guturală, mai mult șoptită, a detectivului, urmată de englezescul «all right» (vorba lui Dim), după care se așterne tăcerea cea mai deplină. Sabina înțelege că atenția trebuie mărită și, instinctiv, se uită la ceas. «Ora H.», exact douăzeci și trei zero șapte. În cască se aude zgomot de pași. Deasupra, Leon și Dim zăresc silueta lui Joo, care se apropie legănat. În cască: scîrțit prelung de balama ruginită. Deasupra: tînărul trece pe sub portalul paralelipedic, împingînd cu piciorul, din mers, porticul de lemn, bătui în flori de metal și hîit acum. În cască: o sfîrî-

1. Ne aflăm la Liceul «Ioan Neculce» din Capitală, dar nu asistăm la o oră de geometrie, cum s-ar părea, ci la o lecție teoretică despre... automobil. Elevii din fotografie sînt doar cîțiva dintre cei 130 de membri ai cercului experimental de automobilism, înființat aici în toamna anului 1957 (din inițiativa Institutului de științe pedagogice), iar profesorul **MIRCEA IONESCU** e conducătorul lor. Lecțiile la tablă vin să completeze discuțiile teoretice și probele practice de atelier.

2. În cadrul cercului, automobilul e studiat din toate punctele de vedere, de la principiile de funcționare pînă la ultimul șurub. Dar atenția elevilor nu e reținută numai de materialele didactice (machete, planșe cu scheme, diverse piese auto, automobilul secționat) care le stau la dispoziție, ci și de panoul cu semnele de circulație (dăruit cercului de către Direcția circulației din Inspectoratul general al miliției). Nu poți fi pilot de automobil, oricît de bine l-ai cunoaște, dacă n-ai ști cînd s-o iei la dreapta, cînd la stînga, cînd să dai prioritate,

VIITORII AȘI AI VOLANULUI

Foto-reportaj realizat de lt. major **IOAN FONOȘ** din
Direcția circulației

cînd poți și cînd nu să depășești. Mai ales că regulile și semnele acestea e bine să le știi chiar dacă n-ai s-ajungi niciodată la volanul unei mașini.

3. **PETRE CRISTEA** nu e numai un nume de rezonanță mondială în domeniul automobilului, ci și un model. Un model de pasiune (și-a construit singur, în ciuda posibilităților reduse, automobilele cu care a concurat și a învins în numeroase concursuri internaționale), de curaj, dirzenie și modestie. Fostul pilot de curse, inginerul de azi, are o experiență bogată, atît

sportivă cît și tehnică, din care membrii cercului au ce învăța. Așa că prezența lui în mijlocul lor n-a avut numai un caracter festiv ci, mai ales, unul practic.

4. Teoria fără practică și-ar pierde, evident, orice valoare. Dar aici echilibrul e menținut cu consecvență. După lecțiile teoretice și probele practice de atelier, cursele cu cartul pe pista din curtea liceului, pe lîngă atractivitatea lor, sînt, de fapt, niște «extemporale» la teme însușite. N-o fi avînd dumnealui chiar ținuta și îndemînarea «Sfîntului» la volan, dar pentru vîrsta lui se descurcă bine... pînă la proba contrarie! Căci se mai întîmplă și ca în fotografie. De vină e și emoția primei curse (e într-una din grupele de începători), dar mai ales zăpada și poleiul. Dar nu-i nimic, cu timpul va reuși să-nvingă toate aceste obstacole. De asta trebuie să fii siguri, căci la

cerc nimeni n-a venit numai să... încerce.

... Peste cîțiva ani, marea majoritate a membrilor cercului își vor aduce aminte cu plăcere de primele noțiuni de automobilism primite aici, de primele curse de carting. Își vor aduce aminte atunci cînd, la volanele automobilelor sau autobuzelor, vor conduce cu ușurință și, mai ales, cu deplină siguranță; cînd vor înțelege că

regulile de circulație învățate în cadrul cercului le-au intrat în sînge și că îi feresc de riscuri. Pentru că, de fapt, acesta e și scopul acestui cerc.

P.S.

Pentru a putea răspunde favorabil numeroaselor cereri ale elevilor de la alte școli din Capitală, care au solicitat să fie primiți ca membri ai acestui cerc, conducerea Liceului

tură de flăcău ce erupe sau mai exact un zgomot de scăpărătoare de brad. Deasupra: izbucnește o flăcău verde și zidul cetății e îmbrăcat într-un nor de scintei. (Lumina de-o clipă învederează craniul mare al detectivului și zimbetul drăcos cu care acesta urmărește spectacolul). În cască: o voce feminină spune, cu prelungiri nazale, aceste cuvinte: «Îți vorbește fiule, zeita Hera. O mare primejdie se îndreaptă asupra ta. Îți poruncesc să fugi din Pompeiul acesta. De nu, te voi pierde»; urmează zgomotul scăpărătoare de brad și vorbele femeii revin aidoma: «Îți vorbește, fiule, zeita...» Deasupra: norul de scintei se stinge și pe zidul cetății stăruie, într-o verde lumină, imaginea unei păsări de lut cu cap de femeie, care se leagănă dreapta-stînga, în timp ce vocea feminină își urmează cursul, în ritm egal, stîrnind ecouri în pustietatea cu ruine. «... o mare primejdie se îndreaptă asupra...»; și tot așa, mai departe.

Leon Gaspar și Dim Epsilon sînt mult prea atrași de spectacol ca să observe că, la numai cîțiva pași în spatele lor, pe un fragment de zid vertical, se apropie cu mișcări încete, moi, de pisică, o altă siluetă, masivă și impunătoare, ferită de cel mai mic zgomot și de orice lumină; e o siluetă omenească, umbra cuiva care se apropie, se apropie mult, stă, așteaptă, răgazul dintre două iluminări verzi ca, o dată cu apariția norului de scintei pe zidul opus, să ridice deasupra capului un bolovan enorm și...

În casca de recepție se aude un zgomot infernal, prelung: viul, troscl, bufl! După aceea nimic. Tăcere. Căzînd în rostogolire, enormul bolovan a decimat poziția notată de EGO. Ce se întîmplă cu Dim și Leone? Pe amazoană o cuprinde frica.

(va urma)

vin» — mi-ar răspunde el, dac-ar ști că poezii personifică lucrurile. Dar pentru că habar n-are de asta, susură în continuare, gîlîie, sporovăiește, se cuibărește din nou sub manta de gheață. Intocmai ca un copil dirind de frig. Îl acoperă o plapumă groasă, albăstrie. Îi privește cu înțelegere unduirile capricioase, apoi, după ce mi-am încălecat privirea, las și azvîlul ceva din această feerie de iarnă. Aud risete, strigăte voioase. Pe luciul înghețat al Mureșului alergă spre mine un copil; îl poartă — ca pe aripă — o pereche de patine. Copilul poartă o căciulă albăstră și are obraji îmbujorați de ger. Dar m-am exprimat greșit; nu alergă, mai curînd se-mpleticește, se-mpicică, abia acum se mișcă; face cunoștință cu gheața. Asemenea micului Mureș acolo, sus, la izvor, de unde învață să umble. După copilul cu căciulă albăstră apare altul cu o căciulă roșie, și altul, cu căciulă albă. Se strigă, se-mpicică, rid și o pornesc din nou, eutezatori, pe plapuma albăstrie, în jos.

— Veniți și voi? îi întreb, din moment ce am întrebât și Mureșul.

Copiii nu-mi răspund. Îmi aruncă doar o privire. Se prea poate să nu li-aruncat spre mine, trivirea aceea, ei spre turnul din spatele meu, spre munți, spre păduri. «Venim, venim» — mi-ar răspunde și ei, dac-ar ști că pînă la primăvară manta de gheață se va topi sub picioarele lor, patinele se vor odihni într-un ungher al podului, iar ei au, vor mai avea timp să se abungie pe Mureș, ci, înocenți ca și mine, vor merge față-n față cu apa și își vor aminti ce grozav a înghețat Mureșul în anul 1969. Și pentru că nu mi-au răspuns la întrebare, drumurile noastre se răspart aci. Mă învîlnesc în griile mele ca într-o rețea, iar ei chinie în continuare și se dau pe gheață. Este totul inutil și fără de sens, să mă întristez...

Din nou — clișete de clopoțel în mina învățătorului. Învățătorul stă pe treapta de sus a pridvorului înalt, sună,

sună cu clopoțelul, și privește îndelung spre Mureș. Copiii alergă spre el lăsînd în urmă gheața, își scot patinele, se așază la rînd, pornesc spre clasă. Pornesc și eu cu un școlar și vă destăinuiesc că o fac cu destule emoții. Oare la ce întrebări ale tovarășelor mele învățătoare, ale tovarășilor mei învățători va trebui să răspund? «La cooperativă noastră se găsesc multe mărfuri, dar uite că hamuri nu sînt!» «Avem dispensar, dar de ce întîrzie numirea medicului?» «De ce s-a înființat linie de autobuz în comuna N și nu în cealaltă?»... Iată ce fel de întrebări pun tovarășele mele învățătoare și tovarășii mei învățători: alegători cu care mă întîlnesc la această adunare. Iar la sfîrșitul orei de examinare, tovarășul director al școlii ne roagă să nu ne grăbim pentru că începe o altă ordine de zi a adunării. Masa prezidiului e scoasă din sală și apar, gălăgioși, copiii. Pe scenă sînt ordinați după înălțime și — probabil — după voci. La un semn al învățătorului încep să cînte. Îl recunosc printre ei pe cel cu căciulă roșie, pe cel cu căciulă albăstră, pe cel cu căciulă albă. Încearcă să cînte pe mai multe voci. Cîntecul se porneste cam anetoie, unul o ia prea pîșăgătat, altul prea scăzut. Învățătorul schitează un gest prin care-i oprește pe cîntăreți. Apoi o iau de la început. Cu zel, cu avînt, de parcă ar vrea să ia cu asalt o cetate. În fine, corul e cor. Îi privesc, îi ascult, gîșurile lor parcă-mi unduiesc pe obraji, înfrî doar susurînd, murmurînd, gîlîind, sporovăind cu apa Mureșului (erecări între blocurile de gheață). Apoi, de parcă s-ar face primăvara, dintr-o dată gheața se simte și cîntecul răsună cristalin.

— Deci veniți? — îi privesc și mă simt recunoscător acelui clopoțel, care ne-a strîns iar la un loc, aci, în apropierea Mureșului, pe noi, cei ce amecam odinioară pe ghețuș, cu aceia care în viitor vor fi cetățeni-alegători.

În românește
de BORIS KATALIN

POȘTA REDACȚIEI

Din vrafu de scrisori pe care poștașul ni l-a adus chiar în momentul în care revista noastră a plecat în tipar am ales două corespondențe la întîmplare. La întîmplare chiar? E un fel de a spune. Am pus mina pe două plicuri, le-am deschis și am aflat că...

...Din inițiativa Consiliului Județean Prahova al Organizației pionierilor s-a desfășurat, la Sinaia, cea de a doua ediție a Cupei pionierului la schi și săniuțe.

La startul acestei competiții s-au prezentat și invitați din județele Argeș, Brașov, Covasna, Harghita și Timiș.

După două zile de întreceri, la schi și săniuțe, s-a stabilit următorul clasament: locul I jud. Brașov, locul II — Prahova, locul III — Harghita.

Pionierii și școlarii din Piatra Neamț, avînd ca invitați pionieri din județul Brașov, au participat la un interesant concurs de schi (slalom). La chemarea ziarului local «Ceahlău» care a organizat concursul, au participat un număr de peste 50 de concurenți.

Întrecerile au fost câștigate de elevii OLTEANU CRISTIAN din Piatra Neamț și MIHĂILESCU CLAUDIA din Brașov. Surpriza acestor întreceri, a fost cea mai mică concurență, eleva MEDER CARMEN, din clasa I-a, a Școlii generale nr. 4, Piatra Neamț, care a impresionat prin curaj și voință. Priviti-o la start!

EMIL BUCUREȘTEANU

«Ioan Neculce» a înființat de curînd prima ASOCIAȚIE SPORTIVĂ DE CARTING ȘI AUTOMOBILISM A ELEVIILOR, care își propune să-i stimuleze în practicarea acestui sport, precum și să descopere și să promoveze tinerele talente. În asociație se pot înscrie deocamdată doar cîte 3 elevi de la fiecare școală din București (avînd recomandarea direcției

școlii respective), iar cadrele didactice care doresc să înființeze cercuri asemănătoare pot apela oricînd la asociație pentru documentare și îndrumări.

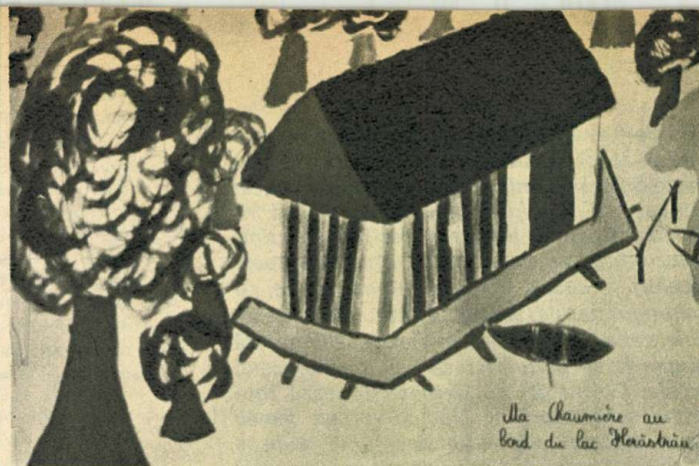
Un pas bun care, sîntem convinși, va însufleți această preocupare cu caracter sportiv și tehnic totodată, atît de îndrăgită de copii, a cărei necesitate o simțim de multă vreme.

Galeriile de ARTĂ „CUTEZĂTORII“

„ROMÂNIA,
ASA CUM O VĂD EU!“

Copii elvețieni vorbesc în imagini despre țara noastră

Lausanne este un frumos oraș din Elveția. Așezat pe malul lacului Lemane, la umbra muntelui Mont Blanc, este un punct turistic cunoscut, o stațiune climaterică de faimă. În plin picior de munte, casele se află unele în circa altora. Străzile sînt în pantă. Automobilele toate stau oblice, poduri aeriene traversează orașul și mai peste tot locul, în jos, vezi acoperișurile clădirilor din vale și, în sus, tot felul de alte case, una mai frumoasă ca alta. Între ele, catedrala de faimă din Lausanne, înălțată acum șapte sute de ani, în secolul al XIII-lea, una din cele mai frumoase monumente gotice din Elveția.

Aici, la Palais de Beaulieu, pe o întindere de 140 000 metri pătrați, în fiecare toamnă se deschide târgul denumit «Comptoir Suisse». Aici sînt prezentate toate bunurile ce se fac în Elveția pentru oameni: mașini agricole și produse ale pămîntului, ceasuri și mobilă, de-ale gurii și de-ale casei, obiecte pentru vacanță (corturi, bărci, saltele etc) și obiecte pentru menaj (frigidere, mașini de spălat, mașini de bucătărie etc), îmbrăcăminte și încălțăminte, tablouri și cărți, jucării și baloane, fel și fel de lucruri la care nici nu gîndești, toate expuse în încăperile acelea, parcă fără de sfîrșit, de-a lungul cărora mergi, de-a lungul cărora te miști și parcă nu se mai termină. Aici, în fiecare toamnă se prezintă tot ceea ce înfăptuiește hărnicia poporului elvețian și este în datina târgului Comptoir Suisse, ca arătînd ce fac ei să se vadă și ce fac alții. De aceea, de fiecare dată, au cîte doi invitați de onoare. În 1968 au fost Olanda și România.

Țara noastră a prezentat acolo mașini grele alături de produse agricole, mobilă felurită alături de artă populară. Sute de mii de vizitatori elvețieni, printre care mulți părinți și copii, au luat cunoștință de ceea ce se întîmplă pe meleagurile de la poalele Carpaților.

Bucuroși de a ști ce este România, cu ce se îndeletnicește poporul român, despre noi au scris ziariștii, s-a vorbit la radio, am fost prezentați la televiziune. Cu acest prilej, zeci și zeci de școlari au participat la concursul de desen: «România, așa cum o văd eu». Zeci și zeci de școlari au prezentat planșe colorate, cu imagini din țara noastră, așa cum și-au închipuit ei, cu ochii minții, că arată România. Au fost selecționate peste o sută de lucrări, unele mai frumoase decît altele. Au fost premiați elevi din Lausanne, realizatori ai celor mai reușite ilustrații. Cîteva dintre ele le-am reprodus în paginile de față.

Vă invităm să le priviți, să le dați o replică în imagini despre felul cum vedeți voi frumoasa țară a elvețienilor. Și scrieți-ne ce părere aveți despre România văzută de colegii voștri din Lausanne.

MIHAI POPESCU

1. GUILLAUME KOUL: Vapor pe Dunăre.
2. MARINETTE FREHNER: Cules de vie.
3. LIARD CHRISTINE: Cabana de pe malul lacului Herăstrău.
4. EVALLAZ MAUPAS: Dans românesc.

LA BUCĂTĂRIE

(CRIPTOGRAFIE:
1, 4, 2, 6)

Pretutindeni trăiesc copii

Și pentru că pretutindeni copii sînt buni, sînt curioși, sînt dornici să lege prietenii și, mai mult decît atît, pentru că pretutindeni copiii sînt... copii, publicăm la cererea lor, începînd cu acest număr, CĂSUTA CU ADRESE.

ALGERIA

Idir Omar, 124, Bd. Salah — Bouakala, Alger. În limba franceză (filatelie).

R.P. BULGARIA

Уманска Вълена, гр. Елхово, окр. Ямболожко Н.Р. България. În limba rusă (corespondență).

BELGIA

Marie-Ange Broscho, 233, rue Jules Ansiaux, Buisieux (prov. du Hainaut). În limba franceză (corespondență).

R.S. CECOSLOVACIA

Anna Simicekova, Hazlin C 101, okr. Bardejov, C.S.S.R. În limba rusă (corespondență și filatelie).

ITALIA

Simionetta Simonetti, Via Flaminia nr. 69, Ancona. În limba franceză (corespondență).

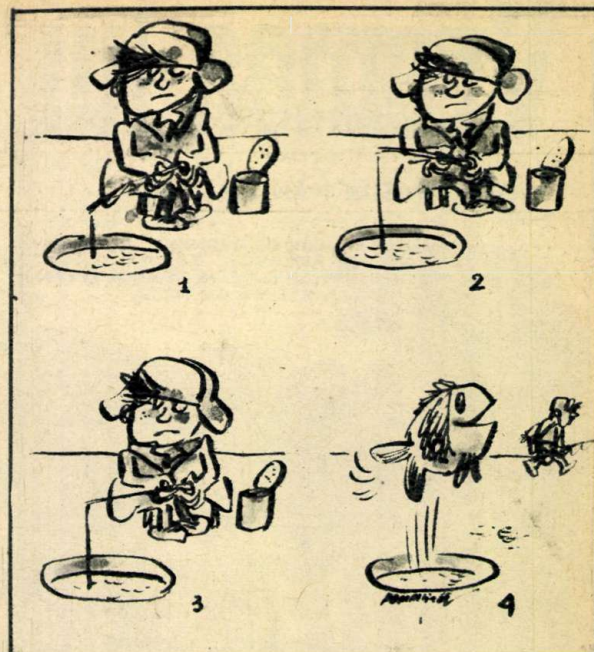
R.P. UNGARĂ

Eva Molnar, Budapest IV, Tumary U 10-12. În limba germană (schimb de vederi).

U.R.S.S.

Тамара Уманова, город Пермь-70, ул. Студенческая 3-34, С.С.С.Р.

În limba rusă (filatelie).

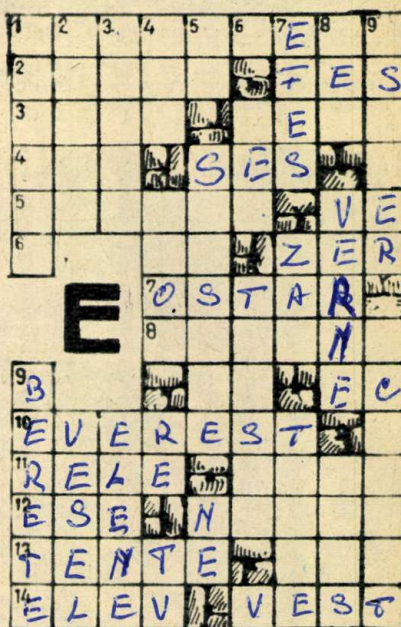
FILATELIE

FANTEZIE MONO-VOCALICĂ

- ORIZONTAL: 1) Insulă indoneziană în arh. malaez. 2) Personaj central din basmul «Inimă rece» de Hauff — Îl poartă... interesul, într-o zicală! 3) Superstiție — Figuri. 4) Cuvînt din colinde — Cîmpie. 5) Varietate de lemn (pl.) — Vede pe jumătate! 6) Erbin — Deșeu lactat. 7) Arnăuț (od.) 8) Cap între Caliacra și Varna. 9) Interjecție — În viriul echerului! 10) Cel mai înalt vîrf din lume (8848 m). 11) Haine — Pronume. 12) Est-sud-est — Unitate de măsură în telecomunicații. 13) Nuanță a unei culori (pl.) — Morfeu autohton. 14) Merg la școală — Răsărit.
- VERTICAL: 1) Amplu complex muzeistic în Sinaia — Șepci marinărești. 2) Zeița agriculturii la grecii antici — Bine dispus. 3) Unealtă de pescuit (pl.) — Din Elada (fem.) 4) Sîrîv — Bade — Notă muzicală — Televiziune pe scurt. 5) Pere! — Insectă foarte vătămătoare pentru animalele domestice — Particulă de negație. 6) Zină — Picturi pe pereți. 7) Oraș celebru prin templul Diane, incendiat de Herodot (mit.) — Zeiță — Fiul lui Vlad Dracul.

8) Zeu egiptean, fratele lui Osiris (mit.)
— Autorul romanului «Căpitan la 15 ani»
— Încet. 9) Împărat roman (193-211) — Instrumente pentru desen.

CLUBUL MATEMATICIENILOR

Prof. univ. FLORICA CÎMPAN continuă ciclul său despre MISTERIOSUL π (7)

înfățișîndu-vă

NUMĂRUL π ÎN ATENȚIA MATEMATICIENILOR ARABI

Începînd din secolul al VIII-lea, matematicienii aparținînd culturii în limbă arabă întemeiază alte centre matematice, atît în Orientul mijlociu cît și în cel apropiat creînd chiar ramuri noi ale matematicilor, ca Algebra și Trigonometria, iar Astronomiei i-au dat o mare dezvoltare. Ei s-au interesat mai îndeaproape și de numărul π . Nu vom vorbi aici decît de cea mai remarcabilă cercetare, aceea a învățatului matematician și astronom GAMID al KASE din Samarkand, ce se află în cartea «Despre cerc», scrisă în 1424. El își propune să calculeze lungimea unui cerc avînd diametrul de 600 000 de ori mai mare decît diametrul pămîntesc, în așa fel ca rezultatul obținut să nu cuprindă o eroare mai mare decît grosimea unui fir de păr. Vă închipuiți

cît de important era acest rezultat pentru determinările astronomice? Ca să-l obțină, el stabilește că numărul π trebuie să cuprindă 17 zecimale exacte, iar poligonul regulat înscris în cerc prin care avea să înlocuiască cercul, trebuia să aibă, nici mai mult nici mai puțin decît $3 \cdot 2^{28} = 805\,306\,368$ de laturi! El arată metodele imaginate ca să simplifice acele calcule oboșitoare la care a lucrat ani de zile în șir, dar în cartea scrisă de el se cuprinde încă și surpriza de a exprima rezultatul obținut sub formă zecimală. Vi se pare curioasă această relatare și desigur că vă întrebați: cum ar fi putut să-l fi scris altfel? Ei bine, aflați că pe atunci și mai înainte, astronomii greci, hinduși, chinezi sau arabi, exprimau numerele și făceau calculele cu fracții sexagesimale (cu numitorul 60). Asemenea operații se făceau încă de pe vremea babilonienilor. De pildă $\pi = 3,1416$ era scris

astfel: $\pi = 3 + \frac{8}{60} + \frac{30}{60^2} + \frac{17}{60^3} + \frac{377}{60^4}$ Al Kasi a ex-

primat rezultatul său și sub această formă: $2\pi = 6\,16\,59\,28\,1\,34\,14$. Numai că, pentru prima oară într-o carte scrisă în limba arabă, găsim aici și rezultatul transformat în fracție zecimală: $2\pi = 6,2831853071795865$

De curînd a fost pusă în circulație o frumoasă serie filatelice intitulată: «Monumente istorice». Emisiunea cuprinde 6 valori cu un nominal de 5,55 lei. Emisiunea a fost făcută în talie-donce în 3 culori, pe o hîrtie specială. Emisiunea este completată cu două plăcuțe speciale, obținute cu o ștampilă specială.

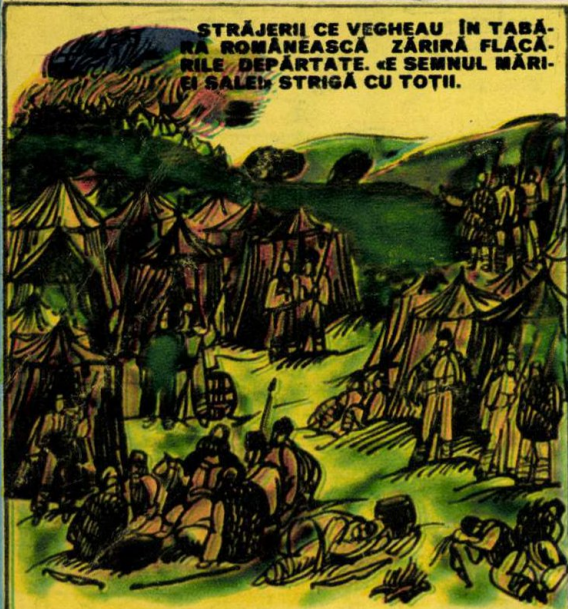
Vremea lui Tepeș Vodă

Scenariu: VASILE MĂNUCEANU

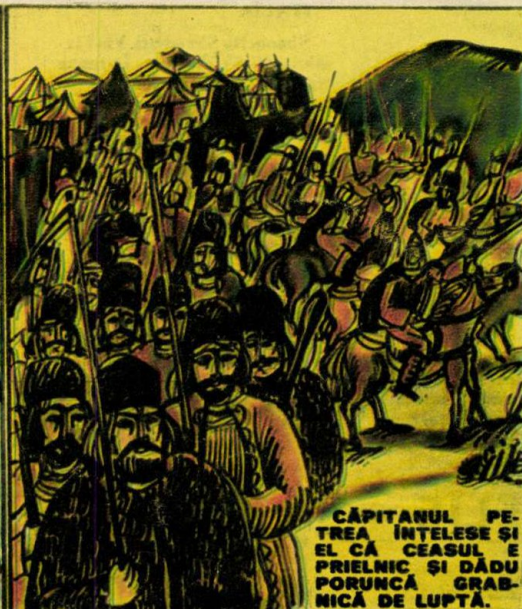
Ilustrații: ANTON PERUSSI

6

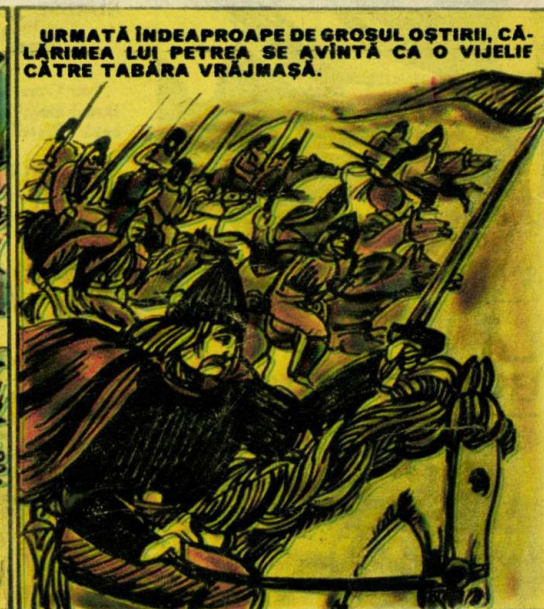
OSTILE PADISAHULUI AU POR-
NIT SĂ COTROPEASCĂ VALAHIA.
IMBRĂCAT ÎN STRAIE DE CERȘ-
TOR, TEPEȘ SE FURIȘEAZĂ ÎN TA-
BĂRA VRĂJMAȘĂ, APRINZÎND COR-
TURILE ȘI SEMĂNÎND SPAIMA PRIN-
TRE IENICERI. CREDINCIOSUL CĂPI-
TAN PETREA ȘI CEILALȚI OSTENI AS-
TEAPTĂ CU ÎNCREDERE SEMNUL HO-
TĂRIT DE VOIEVOD, SEMNUL NĂVA-
LEI.

STRĂJERII CE VEGHEAU ÎN TABĂ-
RA ROMÂNEASCĂ ZĂRIRĂ FLĂCĂ-
RILE DEPĂRTATE. «E SEMNUL MĂRI-
EI SALE!» STRIGĂ CU TOTII.

CĂPITANUL PE-
TREA ÎNTELESE ȘI
EL CĂ CEASUL E
PRIELNIC ȘI DĂDU
PORUNCA GRAB-
NICĂ DE LUPȚĂ.

URMATĂ ÎNDEAPROAPE DE GROSUL OȘTIRII, CĂ-
LĂRIMEA LUI PETREA SE AVÎNTĂ CA O VIJELIE
CĂTRE TABĂRA VRĂJMAȘĂ.

PE DRUM, VLAD SE ALĂTURĂ LÂNCIERILOR SĂI. DUȘMANUL, CARE ABIA ÎȘI
VENISE ÎN FIRE FU IZBIT NĂPRASNIC. ÎN ÎNCLEȘTAREA CE URMĂ, TEPEȘ ȘI AI LUI
FĂCURĂ MINUNI DE VIȚEJE.

ÎN ZADAR ÎNCERCA SULTANUL
SĂ-ȘI ÎMBĂRĂTEZE OSTAȘII.
COVÎRȘITI DE SPAIMĂ, ACEȘTIA
ÎNCEPUĂ SĂ DEA ÎNAPOI.

...ȘI DEODATĂ ÎNCEPU GOANA CEA MA-
RE. MÎNĂTI CA DE NĂLUCI, OSMANLII
NU SE MAI OPRIRĂ DECÎT LÎNGĂ CORĂ-
BIILE OCROTITOARE CU CARE VENISERĂ.

— ADÎNCĂ BIRUINȚĂ,
DOAMNE, GRĂI CĂPI-
TANUL PETREA, DAR
MAI AI A LUPȚĂ...
— ȘTIU, RĂSPUNSE
TEPEȘ: CU VICLENIA
VINZĂTORILOR DE
NEAM...

Cutezători

10⁽⁷⁶⁾

REVISTĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 6 MARTIE
1969, ANUL III

*La
revedere,
iarnă!*

**Citiți
în acest număr:**

- PRIMII 30 DE KM SPRE POL
- O POVESTIRE DE NICOLAE VELEA
- CRONICĂ PIONIEREASCĂ: OGLINZILE AU MEMORIE
- SECVENȚE ITALIENE
- VOM VORBI CU DELFINII?...

VOTEAZĂ TOVARĂȘUL NICOLAE
CEAUȘESCU, SECRETAR GENERAL
AL C.C. AL P.C.R., PREȘEDIN-
TELE CONSILIULUI DE STAT AL
REPUBLICII SOCIALISTE ROMĂ-
NIA.

DUPĂ VOTARE, CONDUCĂTORII DE PARTID ȘI DE STAT
IMPREUNĂ CU UN GRUP DE ALEGĂTORI DIN CIRCUMSCRIPTIA
ELECTORALĂ NR. 1 «23 AUGUST» DIN BUCUREȘTI S-AU PRINS
ÎN HORA SĂRBĂTOREASCĂ.

ECRAN

6 MARTIE 1945

Consecință firească a eliberării patriei, 6 Martie 1945 reprezintă o dată memorabilă în viața României moderne. În această zi masele populare, conduse de comuniști, au instaurat primul guvern democratic din istoria noastră, guvern prezidat de eminentul om de stat, înflăcărat patriot și militant neobosit pentru democrație și pace, Dr. Petru Groza.

Subliniind importanța acestui eveniment, tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta că «instaurarea primului guvern din istoria țării în care clasa muncitoare are rolul conducător a constituit o mare victorie a luptei revoluționare din România, asigurând dezvoltarea democratică și progresistă a societății noastre».

Privim azi spre 6 Martie 1945 din perspectiva a aproape un sfert de secol care a transformat România într-o țară socialistă înfloritoare, îndeplinind importante obiective politice, economice și sociale, propunându-și pe cit de cutezătoare, pe atit de lucide planuri de viitor. Viața noastră de azi, certitudine multilateralei noastre dezvoltări, apăsarea a-tunci, în ziua aceea de început de primăvară, visul temerar pe care întregul popor se angaja în fața partidului să-l transforme în realitate. Avem azi mândria și satisfacția că a fost acesta un angajament solemn, pe deplin respectat, demn de capacitatea de creație a poporului nostru.

Țara a votat. Populația majoră a României și-a exprimat duminică, în fața urnelor, principalul drept politic și cetățenesc, alegându-și reprezentanții în Marea Adunare Națională și în consiliile populare. Victoria deplină a Frontului Unității Socialiste reprezintă o nouă și elocventă dovadă a unității poporului nostru în jurul Partidului Comunist Român, a hotărârii sale ferme de a urma neabătut calea construcției socialismului, de a asigura prin tot ce are mai bun și mai trainic, prin hărnicia, talentul și dăruirea sa, programul de împlinire al partidului, program cu care candidații Frontului Unității Socialiste s-au prezentat în fața alegătorilor.

Țara a votat. Și-a dăruit votul certitudinilor sale, continuei înfloriri a societății noastre, prosperității și fericirii sale.

Țara a votat. Tineri și vîrstnici, cetățeni români și aparținînd tuturor naționalităților conlocuitoare, cu un sentiment de frăție și unitate, și-au dat încă o dată adeziunea totală la politica internă și externă a partidului, care corespunde întru totul aspirațiilor sale de progres și pace.

Țara a votat. Prezentul ei luminos. Viitorul vrednic de măreția poporului nostru. Este votul dat din inimă fericirii voastre, tinere vîrstare ale patriei.

ZÎMBETUL COPIILOR A ÎNTĂRIT
PREȚUTINDENI ÎN ȚARĂ, VOTUL
PLIN DE ÎNCREDERE AL PĂRIN-
TILOR.

Scrisoarea săptămînii

CHIPUL MAMEI

Este o zi, în calendarul bucuriilor noastre, cînd cele mai frumoase flori, cele mai frumoase gînduri și fapte ale noastre se adună laolaltă — iubite cutezătorule — într-un emoționant buchet de lumină. Iar acest buchet, ofrîndă a tot ce are mai bun vîrsta noastră de aur, îl dăruim cu adîncă recunoștință și dragoste. Ei, aceleia al cărei chip ne-a vegheat întîii pași și ne înaripează drumurile prin lume, Mamei.

În simbolul gingaș al florilor, dăruim Mamei ceva din frumusețea de suflet și din avuția de gînd pe care ea însăși le-a sădit în fîntețele noastre cu atîta generozitate. Întîii ani pe care ni i-am petrecut sub ochii ei atenți și plini de iubire supranumiți și «cei șapte ani de acasă» sînt pentru fiecare dintre noi izvorul celor mai nostalgice amintiri. Rămăși în continuare învățăceii ei, pînă în pragul tinereții, al maturității și chiar mai tîrziu, visăm întotdeauna ca prin tot ce izbîndim în viață să binemerităm tot ce Mama a făcut și a visat pentru noi.

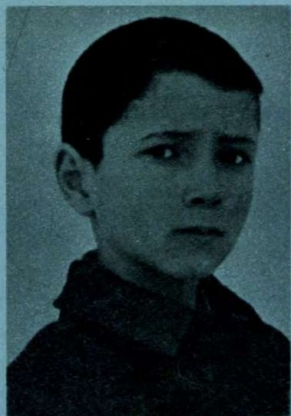
Și fiindcă pe neobservate în părul de zîină blîndă al Mamei se strecoară florile argintii ale anilor, să ne străduim fiecare dintre noi să cîntim luminosul său chip cu fapte cit mai frumoase, învățînd tot mai bine, pregătindu-ne să devenim oameni de nădejde ai acestui popor.

În acest început de primăvară, redacția își unește gîndurile cu ale fiecăruia dintre voi, iubiți cutezători, trimițînd mamei, învățătoarelor și profesoarelor voastre, cele mai călduroase felicitări.

Iar lingă buchetul de flori ce li-l așezăm pe catedră sau în vaza de acasă, promitem că vor sta întotdeauna — ca un răspuns — învățătura și purtarea noastră exemplară care să le umple inimile de bucurie.

Mihai Negulescu

ALERTA ROZETELOR

TOTI BĂIEȚII SÎNT CURAJOȘI, DAR CO- LEGUL NOSTRU E ȘI MAI ȘI!

Pe noi, copiii, nu ne-a supărat de loc iarna aceasta chiar dacă a astupat ulițele și cărările, cum se plîng cei mari. Ba mai mult. Bucuria noastră creștea o dată cu troienele. Cum s-a oprit viscolul, ne-am și luat săniuțele. Ce chiote, ce veselie era pe derdeluș! Pe o parte, săniile încărcate alunecau vîlt, vîlt... Pe cealaltă, conducătorii își urcau cu greu «mașinile». Se iscase chiar o învîlmășeală. Niște sănii se răsturnaseră, cînd prietenul nostru, Voinea Ion, dintr-a V-a, trecu vijelios, luînd o altă direcție. Nu l-am luat în seamă. Deodată am auzit niște țipete: ajutoor, ajutoor...! Am dat fuga într-acolo. Ionică ajunsese pe gheața lacului și căzuse în apă. Se ținea cu disperare de gheața de deasupra apei. Striga înspăimîntat. Eram înmărmuriți. Pînă să ne dădăm noi, colegul meu de clasă, Spînu Marian și pornise spre el. Înainta cu grijă pe poșgița de gheață. Cu chiu cu vai, l-a scos din apă și tirîș, tirîș... au ajuns la mal.

Toți eram bucuroși că fusese salvat. Doar Ionică, și ridea, și plîngea...

**VALERIU GRECU, cl. a IV-a,
Șc. gen. Luciu-Giurgel,
jud. Ialomița**

De ziua mamei

*De-aș fi numai un ghiocel,
n-ai sta decît o zi cu el.
Cu toate florile din țară
n-ai sta decît o primăvară.*

*Dar eu măicuță, îți sînt fiu,
lumina vieții, și eu știu
că zîmbetu-ți ocrotitor
îmi dăruie și vis, și zbor.*

DINULESCU PAUL
cl. a IV-a,
București

Sosirea lunii martie, cu primele sale flori, cu primele fire vîngășe de iarbă care-și fac loc pe brazde, cu micile daruri primite de la cei dragi îmi umple sufletul de o caldă bucurie.

Îmi plac ghiocelii și vioarele pentru mireasma lor proaspătă.

Îmi place adierea vîntului care vestește sosirea primăverii.

Anotimpul tinereții mă înținerește. Oare m-ați mai putea primi în rîndul vostru, dragi «Cutezători»?

ILINCA TOMOROVEANU

SCRIITORI LA 14 ANI?

DA! SPUN Cutezătorii

Zilele acestea a apărut în librării o carte așteptată cu nerăbdare de către pionieri, un volum cu totul și cu totul deosebit. Autorii cărții sînt o sută de foarte tineri poeți, începînd cu cei din clasele a III-a și pînă la a VIII-a. Este o adevărată promoție scriitoricească, care s-a manifestat mai întîi în revistele școlare, la cercuri literare și concursuri.

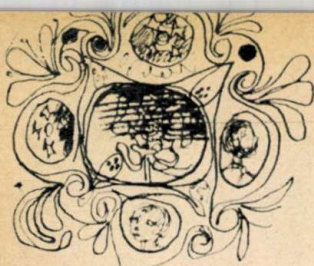
Din paginile acestei originale cărți (coperta, în imaginea alăturată) se desprinde lumea vie a copilăriei cu bucuriile ei spontane, cu dorințele, cu visurile și gîndurile ei specifice. În multe din coordonatele acestor poezii se inscriu, de asemenea, sentimentele profunde ale dragostei de țară, recunoștința față de partid, față de toți cei care le ocrotesc și înăripează copilăria.

O sută de cutezători, păstrîndu-și cuvenita modestie, s-au îndreptat spre fascinantele tîneturi ale poeziei.

Ne bucurăm pentru voi, dragi prieteni, și vă dorim să cutezați mereu!

AUTOMOBILUL VA FI DAT LA FIARE VECHI, dar aceasta se va întîmpla numai peste o sută sau o mie de ani. Pînă atunci bolizii de oțel vor continua să ne vrăjească, așa cum încearcă s-o facă și în pagina 10 a revistei noastre.

În emoționanta dimineață când știa că va primi cravata roșie (de atunci, dacă nu mă înșel, au trecut cinci ani) fiul meu mi-a cerut voie să ia cu el la școală o veche oglinjoară rămasă de la bunici. Nu l-am întrebat de ce. Am simțit. Voia, ca, încă acolo, în sala cu cintece și flori, cu zimbete și cuvinte de onoare, să se privească, să-și dea seama cum arată în cea mai solemnă clipă a vieții lui de până atunci. Era un simplu gest, firesc, copilăresc, nu meditase asupra lui, venise spontan, o bucurie care se născuse atunci, dar mi-a făcut plăcere să notez în jurnalul meu că gestul acesta

purta în el și o anume doză de intuiție: peste ani și ani, atunci când va încerca să facă unul din multe bilanțuri la care ne invită și, uneori, ne obligă viața, memoria oglinzii îl va ajuta să regăsească dimensiunea exactă a evenimentului. Mai mult: am scris tot atunci și o povestire în care vechea oglinjoară își depăna amintirile. Pentru noi, pentru emoția noastră, ea avea atît de multe de povestit! Surprinsese chipul bărbos al bunicului, cicatricea de pe frunte pe care i-o lăsase rana primită în războiul de la 1877, fața purtînd pecetea neliniștii și neodihnei a tatălui meu cînd, la unsprezece ani, rămas orfan, muncea ca să-și jînă mama și sora, ziua aceea, unică pentru mine, cînd, în toamna lui '44 primeam carnetul de utecist... Azi, după atîția ani de la învestirea fiului meu ca pionier, am reluat discuția noastră despre memoria oglinzii. Dar a altei oglinzi. Una incomparabil mai fidelă, cea care este viața însăși.

Am fost amîndoi, de la început, de acord că toate faptele noastre, toate gîndurile noastre sînt înregistrate de această atît de clară și de sensibilă oglindă care este propria noastră viață. Și ne-am amintit de mica oglinjoară pentru că din nou ne-am înțeles că, în ceea ce ne privește, ea a păstrat în minunea apelor ei momentul de început al acestor fapte și gînduri, dacă vreți, și dacă nu cumva spun un cuvînt prea mare, geneza lor.

Oglinzile au memorie

de OCTAV PANCU-IAȘI

«Colegul de bancă mi-a cerut ceea ce numea el «un mic serviciu»: să spun părinților lui că trebuie să aducem la școală niște bani pentru un spectacol. În realitate, colegul meu avea nevoie de acești bani ca să-și cumpere de la altul un lăntug. Țin mult la colegul meu de bancă, este cred, prietenul meu cel mai bun, dar ce m-a rugat el n-am putut face tocmai pentru că mi-e drag, tocmai pentru că mi-e prietenul cel mai bun.»

Sau altă mărturisire, a lui VALERIU DUȚESCU:

«La începutul iernii am salvat o fetiță de la înec. Se juca pe gheața lacului din Balta Albă, gheața s-a rupt și, deodată, am văzut-o scufundîndu-se. N-am mai stat pe gînduri, mi-am dezbrăcat paltonul și m-am aruncat după ea. Am izbutit s-o scot din apă. Cineva m-a întrebat dacă m-am ales și eu cu o răceală zdăvănă. Am răspuns că m-am ales cu altceva: cu bucuria că, dacă n-aș fi făcut ce-am făcut, niciodată nu m-aș fi putut uita într-o oglindă; mi s-ar fi părut că vîd în ea cel mai urît om din lume.»

Și iată că, plecînd de la oglindă, am ajuns iarăși la ea.

Da, oglinzile au memorie. Oglinda vieții noastre are o memorie extraordinară.

Cînd te-ai privit în oglindă, în ziua fericită a debutului tău ca pionier, ai făcut, fiul meu, mai mult decît un gest firesc, copilăresc. Ai vrut să vezi cum arăți în această zi solemnă, pentru ca să intuiești cum vei arăta întreaga viață: prietenos, harnic, săritor, drept, cinstit.

„TOT ÎNAINTE“

...Și totuși cei mai răbdători oameni din lume sînt... copiii! Și cei mai firești modești. Așa fi ispitit să numesc aceste virtuți cu numele lor de mai tîrziu: înțelepciune. Dacă n-o fac nu este din teama de a fi bănuir că exagerez, nici pentru că mi-ar lipsi argumentele — cimentul oricărei convingeri — nici pentru că un străvechi (și poate îmbătrînit) proverb susține că «nu s-a văzut babă frumoasă și copil cuminte» ci, simplu, deoarece știind cît de mult iubim copiii sînt încredințați că în marea noastră dragoste intră neapărat și sentimentul de stimă. Și cel de încredere. E nevoie să scoatem aceasta în factor comun? N-am văzut oameni scoțîndu-și pălăria în fața miresmei trandafirilor și nici trimițînd telegrame de felicitare pe adresa privighetorilor.

Pe nesimțite, copiii pleacă spre treburile lor de oameni mari și foarte mari, pe nesimțite, mereu cu un singur pas în urma lor, vin și cresc alți copii și știu că privind fluviul putem uita de izvor. Ce are a face? El e răbdător și modest ca tot ceea ce este absolut sigur de sine.

Ne mindrim cu fața nouă a țării, dar pe schelele construcțiilor noastre de astăzi, în abataje, lîngă cuptoarele în clocot sau lîngă pagina pe care gîndurile devin cintece și cîntecele gînduri, sînt copiii de ieri. Ei n-au ajuns harnici din lene, înțelepți din prostie, dîrzi din rîzgăială, cutezători din lași, de simbătă pînă luni. Alunele nu-și fac deodată coaja darmite diamantele!

Copilăria este străbătută, întocmai unor nervuri, de viitor, adică de maturitate. Și aceasta în chip firesc și așa cum izvorul răzbate în fluviu.

Rubrica de față vă va vorbi, săptămînal, despre izvoare. Izvoarele acelei zile de mîine pe care tînăra pădure de azi o întîmpină clipă de clipă cu freamătul ei de legămînte și fapte. Eroii acestei rubrici nu sînt vedetele unor norocoase împrejurări. Ei sînt pur și simplu copii, copiii care au aflat pe deplin graiul rostului lor și îi răspund cu acea deviză ce indiscutabil e a noastră, a tuturor, indiferent de vîrstă, fiind cheazăia fericirii poporului și înfloririi României socialiste: «Tot înaintea»

De aceea în rubrica de față vom ține nu atît o evidență a faptelor pionierești, cît a stimei și încrederii în voi, purtători de cravate roșii.

MIRCEA SÎNTIMBREANU

Desen: ION DONCA

În fotografii:
tinerii constructori
ai
aerosaniei
și
profesorul lor.

ION GĂLAN

NAVA TZT x 1² IA STARTUL!

Ușa hangarului 1 din îndepărtata stațiune antartică «Cora» — B.I.A. glisă ușor spre stînga, descoperind un peisaj puțin îmbietor: ninsoare deasă, vârtejuri.

Comandantul navei recită buletinul meteorologic: «Furtună de gradul 5 cu tendințe de amplificare — Vînt: 70 km/h — zăpadă spulberată»

Împături buletinul și ordonă:
— Start!

Motorul tuși o dată, de două ori, a treia oară se ambală și elicea începu să se rotească în timp ce întreaga aerosanie vibra puternic.

— 1 500 de turații — comandă căpitanul și TZT x 1² se angajă cu toate cele 4 schiuri pe zăpadă.

FURTUNĂ — SPRE POLUL SUD.

TZT x 1², aerosania proiectată de comandantul navei și executată de specialiștii de la stațiunea «Cora» — B.I.A. trebuia să atingă Polul tocmai în aceste condiții de furtună.

Rafale de vînt se abăteau din toate părțile asupra ambarcațiunii. Manevrată dibaci de pilotul ei, se strecura însă cu viteză sporită printre trombe ca printre valuri.

— 2 500, 3 000, 3 500 de turații — ordonă calm comandantul. Ia vîntul în față!

Carcasa aerodinamică făcea ca sania să despice furtuna ca o pană un lemn tare.

— E-n regulă — spuse comandantul — profilul aerodinamic e cel adecvat.

BANCHIZA SFĂRÎMATĂ. MINUNATELE CALITĂȚI ALE TZTXI²

— Acu-i, acu'!
Pentru prima oară, comandantul

Profesor
VALENTIN
BUDUREA

se înalță din carlingă, ca să privească peisajul. Presiunea uraganului sfărîmase banchiza pe o suprafață imensă. O mare de colțuri ascuțite și de spinări mai rotunde sau mai abrupte.

TZT x 1² se angajă în străbaterea banchizei. Schiurile mobile din față oscilau în dreapta, stînga, înainte, înapoi, călcînd cu grații de șarpe terenul abrupt. Schiurile mobile trecuseră examenul.

— Drum neted! — anunță satisfăcut comandantul după o oră și TZT x 1² porni urlînd cu 4 000 de turații pe minut spre punctul 90°.

POLUL SUD E... CIUDAT!

Ciudat pentru că la punctul 90° se aflau o mulțime de oameni. Un coridor viu primea triumfal aerosania.

— Polul Sud — declară comandantul și...

CONFUZIE — AUTORUL OBLIGAT SĂ SE EXPLICE.

Iertare. Mi-am permis să visez împreună cu destoinicii minitehnicieni din «Cora»—B.I.A., (mai clar—Corabia), constructorii năstrușnicei aerosanii TZT x 1² (adică, pe larg, «Cutezătorii»). Sub condu-

FLORIN BUDUREA

MARIAN VOINEA

PRIMII 30 km SPRE POL

de A. WEISS

cerea «comandantului», de fapt profesor maestru Budurea Valentin, după ce au sudat, au strunjit, au pilit, au curbat la cald, au asamblat etc... ei au obținut una dintre cele mai frumoase piese care va fi prezentată la concursul «Minitehnicus 1969»: o aerosanie de 3 m lungime, echipată cu un motor MZ de 250 cm³, capabilă să transporte 3 persoane cu o viteză de 50—60 km/h. Calitățile aerosaniei reies din mica fan-tezie ce precede aceste rînduri.

Într-adevăr, pe viscol, luînd-o de-a dreptul peste cîmp, «Cutezătorii» a străbătut 30 km pînă într-un sat unde se ținea tirg și unde a fost întîmpinată de sute de fețe uimite.

Da, v-am vorbit de Pol. Nu fiți însă dezamăgiți. S-ar putea ca vreo dată, pe un vehicul de construcție proprie, unul, doi sau zece dintre minitehnicienii de la Casa Pionierilor din Corabia să atingă într-adevăr Polul. În orice caz, primii 30 de km au fost străbătuți...

PAUL TĂEREL

MARIAN BUDUREA

ION SINCUL

VICTOR BOȚOIU

NICOLAE POSTELNICU

TRAIAN NEDELICU

VIRGIL LUNGU

COSTEL CĂLDĂRARU

CORNEL STRINU

OMUL CU PĂPUȘA

Ați fost desigur în pădure... Și fără îndoială că ați văzut cum, dintre cren-gile uscate, rămase pe alocuri se ivesc cele mai ciudate chipuri. Iată o făp-tură gingașă, cu un pas grațios, ae-rian, ori un bătrîn încovoiat sub povara anilor, sau, dimpotrivă, un băiețandru subțiratic cu gîtul întins, suplu. În această lume își caută personajele cineastul și sculptorul Bob Călinescu.

Dar să-l cunoașteți mai bine:

Numele lui Bob Călinescu este legat de dezvoltarea filmului de animație românesc, în care domeniu a semnat peste 40 de titluri. Unul dintre ele, «Rapsodia în lemn» a fost premiat la Festivalul internațional de păpuși din București, 1960, iar filmele sale «Me-tamorfoze» și «Ritmuri» poartă pece-tea căutărilor creatoare. Nelinistit, me-reu în goană după un material nou pe care să-l însușească, el descoperă, rînd pe rînd, lemnul, piatra, metalul. Pline de imaginație, de fantezie, de in-geniozitate sînt procedeele artistice folosite de Bob Călinescu în filmele sale.

Atelierul său de la Studioul Anima-film este populat de o lume fantastică de păpuși, care-ți lasă impresia că în orice clipă, la un semn al stăpînului lor, vor începe să se miște, să vor-bească, să se bucure sau să sufere.

— Materialul cu care lucrez este foarte variat, ne spune autorul «Rap-

sodiei în lemn». Doresc să animez tocmai ceea ce pare mai de neclintit. Îmi place să umblu prin pădure, pe marginea apelor. Acolo, în rostogo-lirea unui rîu de munte, descopăr o piatră netezită de ploi, rotunjită de vînturi, și dintr-o dată mi se pare că ea poate lua forma unui om dus pe gînduri, a unui copil pus pe zburdălniciei, a unui pește gata să sară din apă.

Obişnuiesc să-mi «văd» întîi perso-najele și abia apoi să le orînduiesc într-un subiect. Poate se întîmplă așa pentru că sînt sculptor. Personajele din filmul «Rapsodia în lemn» fata, băiatul și calul, le-am găsit între ramu-rile unui copac, sub forma unui lemn neșlefuit. Am curățat lemnul, l-am ajutat să-și afle forma către care tindea, și fata a căpătat o grație suavă; băia-tul a devenit un flăcău voinic, iar calul s-a dovedit, firește, ager și iute ca ful-gerul. Cînd le-am dat drumul în lume mi s-a parut că i-am desprins dintr-unul din acele minunate basme romă-nești pe care nu le-am uitat și atunci am inventat pentru ei niște întîmplări.

Pe Cocenel, un fel de Păcălici, pe care sper să vi-l prezint într-un serial la Televiziune, l-am conceput din co-ceni și pănuși de porumb. Pentru alte păpuși folosesc fructe de pădure, paie, pene. Și caut mereu materia căreia să-i transmit visurile mele.

Îl ascultăm pe Bob Călinescu, îi

urmărim mișcările, ochii neastîmpă-rați, și nu ne putem împiedica să nu-i punem obișnuita întrebare:

— Ce realizați în prezent?

Ne arată o splendidă pasăre cu un penaj în culori pastelate.

— Este pasărea măiastră, ne spune gazda, pe care am creat-o și animat-o recent și pe care o veți vedea în filmul «Tinerete fără bătrînețe» al regizoarei Elena Bostan.

Mai lucrez la un film căruia nu i-am găsit încă titlul, și în care veți face cu-noștință cu un număr de sculpturi în lemn, astfel dispuse încît să imagineze tuburile orgii. Aceste personaje vor vibra pe muzică de Bach, transmițînd unul celui alt ideile generoase ale pri-eteniei, bucuriei de a trăi.

Mă pregătesc de asemenea pentru o expoziție personală cu măști popu-lare din ținuturile Vrancei. Pe plaiu-rile acestea, pe drept numite de basm, petrec mult timp, învățînd de la re-marcabilii noștri artiști populari, stă-pîni ai unei milenare arte, transmise din moși-strămoși.

— La revedere, Bob Călinescu. Ghi-cim din incandescența cuvintelor dum-neavoastră că tot ce v-ați propus va prinde viață. «Cutezătorii» v-o doresc din toată inima!

B. CARAGIALE

2

① ATELIERUL, LOC MAGIC ÎN CARE IREALUL CAPĂTĂ CONTURURI.

② O PASĂRE MĂIASTRĂ A CĂREI FANTASTICĂ EXISTENȚĂ ABIA ÎNCEPE.

③ COCENEL, FRATE BUN CU PĂCALĂ, TOTDEAUNA PUS PE ȘOTII.

④ DE NECREZUT, DAR ACESTE FĂP-TURI DE FIER FORJAT SE ANIMĂ ÎN FILMELE LUI BOB CĂLINESCU.

3

BRIC

Noi trei: Victor, Unguroiu și cu mine stăm în fundul clasei în «Camciata» cum zice Victor. Eu cu Victor stăm într-o bancă și Unguroiu singur în spatele nostru.

Unguroiu e înalt, foarte înalt, dar nu e atât îngimfat, de rău și de prost pe cât e de înalt. E drept că foarte des poate părea și așa. Știe să răspundă numai la primele trei întrebări de la fiecare lecție. Atunci când știe ridică mîna și o aruncă pe deasupra capetelor noastre de parcă ar vrea să ajungă cu degetele în banca întii, dacă nu chiar la catedră.

Victor e sprinten, slăbuț și cam copilăros. Îi place mult geometria în spațiu și el spune că asta îi vine de la pasiunea lui pentru fotbal: adică de la forma mingii, forma terenului și felul cum sînt așezați jucătorii. Are ochii puțin, foarte puțin încrucișați. Când se supără sau cînd nu știe să răspundă la o întrebare ochii i se încrucișează bine de tot. Ca să-l necăjesc, îi spun că atunci el încrucișează ochii înadins, ca să nu vadă prostiile pe care le spune.

Într-o recreație, Unguroiu a început să fumeze o țigară stînd pe pervazul ferestrei. La noi în clasă nimeni nu fumează, nici măcar ascunzîndu-se. Am rămas toți încremeniți. Cineva i-a spus că o să se îmbolnăvească de cancer.

Nu știu ce m-a găsit atunci și am spus că n-o să se îmbolnăvească pentru că eu am un unchi care lucrează într-un mediu fumigen de mulți ani și mai și fumează. El n-are nimic și spune că fumul n-are legătură cu cancerul. Nu știu de ce am spus minciuna asta. Poate mi-era milă de Unguroiu: luase un trei cît el de mare și se mai liniștea băiatul.

Unguroiu, încrezut, a luat-o prosteste de bună și a început să fumeze. Pînă atunci nu fumase nici el. Ce ne sîcîia acum rău era faptul că atunci cînd știa ceva și arunca mîna ridicată pe deasupra capetelor noastre, noi îi simțeam degetele mirosind a tutun și nu ne plăcea. Așa că am început să nu-l mai ajutăm și să nu ne mai facem lecțiile împreună cu el să nu mai știe și să nu mai ridice mîna. Aici pe de o parte am greșit, pe de alta, n-am greșit. Pentru că Unguroiu s-a pus pe învățatură și știa acum să răspundă din capul lui. Totodată însă s-a înfumurat rău și a început să-l stăpînească și să-l poarte după el pe Victor ca pe o umbră. Ba chiar începuse să-l numească «Umbră». Victor își alcătuisese un zîmbet care părea nepăsător și care voia să spună că el și Unguroiu știu ei ce știu.

Dar se uita la mine cu ochi vinovați. Dacă eu îl priveam mai intristat, mai muștrător, lui începea să-i tremure buza de sus și sta gata să plîngă. Dar dacă Unguroiu îi făcea un semn se ducea atît după el.

Într-o dimineață ne-am dus la ștrand. Eram toți trei și o dată cu noi a venit și Spirel, parcă așa-l chema,

prieten cu Unguroiu. Un bondoc săltăreț ca o lăcustă, cu o bască izbucnind vesel pe virful capului. Zicea că vrea să se facă secretar de legație. Treaba lui, să se facă, mie și așa nu-mi plăcea, nu-mi plăcuse de la început și nu mi-a plăcut nici în duminica aceea la ștrand.

După ce învățasem fiecare cum putusem și pînă unde putusem și după ce ne-am spălat sub dușuri, ne-am strîns să mîncăm în spatele unui chioșc. Mai întii am stat puțin la soare să ne uscăm. Spirel sau cum l-o fi chemat a scos o brichetă și a început să se laude cu marca ei (era străină) și ne-a mai spus că măcar pentru mărci străine tot se face secretar de ambasadă. Pe urmă eu m-am dus la cabină după pachetele cu mîncare (le puseseam pe toate la un loc), iar Victor s-a dus după sucuri reci.

Am mîncat, am băut sucurile și deodată Spirel așa sare în sus:

— Unde e bricheta?!

Săltăm hîrțile în care fusese împachetată mîncarea, ne uităm împrejur — nimic. Ne ridicăm în picioare și am început ca proștii să ne scuturăm, și într-un fel păream că ne scotocim — uitasem că sîntem la ștrand, despuiați, doar în slipuri.

Ne-am așezat jos, tăcuți și necăjiți, fiecare căutînd ochii celui altul ca să se explice mut și totodată ocolindu-i nrivirea unde găsea sau se temea să afle nevoie de explicație.

Se așezase între noi o încordare și o înțepenire rușinată. Și cel mai rău mă simțeam eu și Victor. Noi lipsisem și putusem dosi bricheta. El cînd s-a dus după sucuri, eu cînd m-am dus după pachetele cu mîncare. Bănuiam că zbuciumul lui Victor e la fel de mare ca și al meu după faptul că și pe el șiroia transpirația ca și pe mine.

— De trecut pe aici n-a trecut nimeni, să zici c-ar fi putut-o lua, spuse Unguroiu.

— Și nici dintre noi n-a plecat nimeni s-o ascundă, adăugă Spirel.

Uitas! Eu m-am uitat la Victor, el la mine, eram learcă de nădușeală, curgea apa pe noi potop, pe frunte, pe ceafă, pe brațe, pe piept și pe șira spinării, ne gidila de înnebuneam și noi n-aveam curajul s-o ștergem, stăteam țepeni. Deodată Unguroiu și Spirel izbucniră amîndoi în același timp în ris. Rideau nebunește, Unguroiu scoase dintr-un buzunar al slipului bricheta și o aruncă pe iarbă între noi toți. Va să zică fuseseră înțeleși să ne tortureze... Eu și Victor în loc să ne supărăm, așa cum ar fi trebuit, i-am privit cu recunoștință și am răsuflet ușurați. După ce se linișți, Unguroiu spuse vesel:

— Ei, asta merită o țigară.

Scoase o monedă tot din buzunarul slipului și i-o întinse lui Victor. Acesta, de parcă atît aștepta, o rupse

la fugă voios să cumpere țigări. Se întoarse repede, Unguroiu luă țigările, se întinse pe spate și începu să fumeze.

Am început să fierb de furie pentru tot ce ne făcuseră, mie și lui Victor. Îmi zvicneau tîmplele de necaz și nu știam cum să mă răzbun. Clocotul singelui cred imi aduse o idee în cap. Nu eram prea sigur de izbîndă, dar încercai.

— Ce țigări sînt alea Unguroiule? îl întrebai.

— Carpați.

— Exact, de-astea fuma și unchiu-meu.

Am făcut o pauză. Peste puțin timp mă întorc spre Victor.

— Știi, Victore, că unchiu-meu de care am zis că lucra într-un mediu fumigen a murit? Nu lucra în nici un mediu fumigen, dar fuma și nu fuma decît de un an.

Am văzut că lui Unguroiu încep să-i tremure degetele. Se uita mirat și întrebător la mine. Eu mă făceam că nu-l bag în seamă. Îl priveam într-un fel al meu, spunîndu-i, obligîndu-l să fumeze, să fie grozav mai departe. El mai trase un fum, fața i se făcuse palidă de tot.

Unguroiu își mută ochii la Victor, dar și el îl privea la fel, obligîndu-l să se grozăvească. Degetele îi tremurau rău de tot și cînd mai trase un fum se sufocă și tuși. Mai avea de fumat o jumătate de țigară și se uita la noi de parcă l-am fi dus la înjunghiere. Simțeam că încep să mă înduplec, să mă înduioșez, așa că apăsai și mai tare:

— Țigările astea «Carpați» sînt cele mai cancerigene. O să fie scoase de pe piață.

Unguroiu mai trase un fum. Oul lui Adam i se mișca nebunește în sus și în jos și nădușea cum nădușisem și noi. Eu aș mai fi rămas îndrîjit, cu toate că știam că mult timp n-aș mai fi putut, dar simțeam privirile rugătoare ale lui Victor arzîndu-mi spatele. Știam că el n-o să poată rezista. Și deodată îl auzii, cu o voce tremurată, aproape înecată de lacrimi, rugîndu-l:

— Aruncă mă, Unguroiule, țigarea aia.

Unguroiu se uită la mine.

— Ce mai, arunc-o o dată, am zis eu rece.

Unguroiu șovăia, ceva se împotriva și el. Nu vrea mila noastră, nu vrea să fie încovoiat.

Atunci i-am spus bărbătește:

— Mă, vrei să ți-o arunc eu? Ei fir-ar să fie!

A aruncat-o ușurat. Atunci s-a întîmplat lucrul acela de neînțeles.

Ne-am privit toți trei în ochi cu o veselie nemaipomenită, ne băteau inimile și ne încălzisem de simțeam că dacă mai stăm mult așa ne topim unul cîte unul, unul de la căldura și prietenia celui altul. Și mă credeți, dar mă credeți, toți în aceeași clipă, dar toți în aceeași clipă am scos un chiot de bucurie și ne-am aruncat în apă.

1

1. DOMUL DIN MILANO. I SE MAI SPUNE «A OPTA MINUNE A LUMII.»
2. UN FEERIC OMAGIU ADUS FRUMUȘETII ȘI VIEȚII: «PRIMĂVARA», DE BOTTICELLI.
3. POMPEI, ORAȘUL FĂRĂ LOCUITORI.
4. PE VIA APPIA, PNEURILE ÎNTÂLNESC URMELE CARELOR ANTICE.
5. VENETIA, PALATUL DOGILOR, VARĂ...
6. FONTANA NAVONE. ROMA E ȘI UN ORAȘ AL SUPERBELOR JOCURI DE APĂ ȘI PIATRĂ.
7. NOCTURNĂ MILANEZĂ.
8. «LORENZO DE MEDICI», SCULPTURĂ DE MICHELANGELO, SUPRANUMITĂ «GÎNDITORUL».

2

3

4

Contra unui preț tragic, o natură capricioasă ne-a oferit poate cel mai uluitor document al istoriei vechi. Sint peste două milenii de când Pliniu cel bătrîn a văzut cum periculosul vecin al localităților Pompei, Herculaneum și Stabiae — Vezuviul — se cutremură. Cerul s-a înnegrit de fum și cenușă, oamenii au îngenucheat, încercînd să-i înduplece pe zeii răzbunători. Pliniu, autor al unei «Istории naturale», se mai gîndea însă și la legile naturii, cu convingerea că asistă la cel mai important fenomen din cîte văzuse pînă la vîrsta de 55 de ani. Mulți cetățeni au fost acoperiți de lavă; în loc să se refugieze la timp, au zăbovit în rugăciuni adresate zeilor inexistenți. Savantul le-a împărțit soarta. Un alt Pliniu, cel Tânăr, nepotul său, pe atunci în vîrstă de vreo 17 ani, avea să ne lase descrierea erupției.

Astăzi, în orașul Pompei, de pe care au fost îndepărtate straturile de lavă (groase de șapte, opt metri și chiar mai mult) se vorbesc toate limbile pămîntului. Turiștii parcurg cu înfrigurare străzile, intră prin case, zăbovesc în forum, în amfiteatru, la terme. «*Extraordinaire*, căzile de baie sint aproape ca și cele de azi!» «*Darling*, aveau și robinetele!»

Istoricii de azi studiază îndelung arhitectura, picturile, mozaicurile, încruntîndu-se cînd descopăr, în cîte un vas vechi de două milenii, pahare de carton cu eticheta «coca-cola».

Urbanisții cercetează amplasarea serviciilor publice: templul lui Jupiter, dar și o clădire unde se efectua cu severitate controlul greutăților folosite de neguțători, templul lui Apollo, dar și un oficiu

sfința emoție deprinsă de la Giorgio Vasari, tablouri de Domenico Veneziano, Paolo Uccello, Sandro Botticelli, Leonardo da Vinci, Domenico Ghirlandaio, Raffaello da Urbino, Michelangelo, Andrea del Sarto și mulți alții. Se precizează foarte des pe etichete: «florentin». E mîndră Florența de genialii ei pictori, sculptori și arhitecți.

Pe Ponte Vecchio, care unește malurile fluviului Arno, vitrinele giuvaergilor strălucesc ca și acum patru sute de ani: șiraguri de perle, brățări de aur, inele scumpe. Seara, obloane puternice, blindate cad peste vitrine. E o înțeleaptă măsură de prevedere. Dar adevăratele comori, neprețuitele comori sint peste drum, la Uffizi.

Un personaj nelipsit din muzeele italiene este restauratorul. În Capela Sixtină din incinta Vaticanului sau la Galleriile Uffizi din Florența, în biserica San Marco din Veneția sau la Galleriile Borghese din Roma unul sau mai mulți aduc o scară sau înaltă o schelă și la adăpostul unui panou lucrează în tăcere, căutînd să nu-i deranjeze pe vizitatori. Modeștii și talentații ocrotitori ai artei reîmprospătează culorile unei picturi seculare, întăresc un perete cu ornamentații semnate de un maestru celebru. Printre ei sint timplari, zidari, pictori, chimiști, iar unii intrunesc toate aceste calități la un loc — și încă una: devotamentul față de artă.

Alt personaj pe care îl întîlnești adesea e pictorul copist. Poartă o haină modernă, dar lucrează cu aceleași unelte de care s-au folosit și celebrii lui

SECVENTE ITALIENE

pentru schimburile monetare.

Și toată lumea, cercetînd exponatele muzeului, se induioasează în fața a ceva nespuse de familiar: o piine. O piine bătrînă de două mii patruzeci și opt de ani.

O fericită potrivire a destinelor a făcut ca numele Palatului Uffizi din Florența să fie legat de al lui Giorgio Vasari. Manifestînd înclinații spre desen, Giorgio este îndrumat din copilărie spre această îndeletnicire. Îndrăgind-o, va studia și va practica de-a lungul multor ani, devenind foarte apreciat ca pictor și arhitect, dar — după cum își dădea însuși seama — cu mult sub valoarea unor contemporani ca Michelangelo Buonarroti, ca Leonardo da Vinci. Totuși, Vasari avea geniul său: o nesecată dragoste pentru artă. Observînd și studiînd cu admirație viața și operele înaintașilor și contemporanilor săi, publică în 1550 cea dintîi ediție a lucrării sale «*Viețile pictorilor, sculptorilor și arhitecților*», prima istorie a artelor, care va cunoaște o faimă universală.

Simbolul se naște atunci cînd ne amintim că devotatul și eruditul istoric al artei Giorgio Vasari este una și aceeași persoană cu arhitectul Giorgio Vasari, care din însărcinarea lui Cosimo dei Medici construiește, între 1567—1574, palatul Uffizi, unde în 1575 a fost creată o galerie de sculptură la care s-au adăugat apoi colecții de pictură. Astăzi, Galleriile Uffizi reprezintă unul dintre cele mai valoroase muzee de artă plastică din lume. Aici se află, privite de noi cu

înaintași. Petrecînd zile întregi în fața unui tablou de Raffaello sau de Botticelli, îl transpune cu fidelitate pe pînza sa.

La întrebarea «*De ce faceți asta?*» diferitele răspunsuri se impart, în cele din urmă, în trei categorii: «*De plăcere*», «*Studiez*» sau «*Iată cartea mea de vizită. Ce tablou doriți să copiez pentru dumneavoastră?*»

Decembrie, în piața San Marco. E frig, dar e Veneția, e umezeală, ceață, dar e Veneția! Și totuși, gondolierii așteaptă, fotografiile ambulanți așteaptă, vînzătorii de suveniruri așteaptă... E Veneția, dar iarna turiștii pot fi numărați pe degete. Aglomerația din piața San Marco e produsă mai ales de legendarii porumbei.

Pe la ora 11 ceața dispăre, descoperînd feerică biserica San Marco și calmul Palat al Dogilor. Simțim că, întocmai soarelui celui mare, acești doi sori din coroana veșnicei Veneții au puterea de a topi ceața.

- Doriți o gondolă?
- Cred că nu.
- Asta înseamnă că ați fost cu vaporelul. Păcat. Veneția e Veneția numai dacă o vezi din gondolă.
- Vaporelele și taximetrele nautice vă fac o concurență foarte incomodă...
- Așa e. Și turiștii se răresc mereu.
- Va trebui să vă schimbați meseria...
- Niciodată, domnule. Sint venețian și gondolier.

— Frumoase vorbe. Ce-ar fi să le adăugăm un autograf pentru cititorii unei reviste pentru copii din România?

— Cu plăcere. Cum se numește revista? «*Cu-te-ză-to-rii*». Ce înseamnă asta în românește? Cei care îndrăznesc? Frumos titlu, domnule. Îmi permit să spun ca ei sună foarte bine aici, în orașul nostru construit pe apă.

Sint meleaguri pe lume unde strălucirea prea mare a unei colosale civilizații străvechi pune și astăzi în umbră prezentul. Nu e cazul Italiei. La Roma, pe Via Appia Antica, una dintre cele mai vechi șosele din lume, automobilul Fiat gonește optimist. La Milano, gloria vestitului Dom, numit uneori «a opta minune a lumii» e secondată cu succes de faima unui oraș puternic industrializat. Italianul, sensibil la artă și la muzică, este mai întîi un om harnic, întreprinzător, căruia îi place să fie lăudat nu numai pentru strălucirea veacurilor trecute, ci și pentru ceea ce făurește astăzi. El este și un iubitor de noutate, admirator statornic al semenilor săi din cele patru puncte cardinale. În librărie găsim poezii de Bacovia și un volum de studii dedicate lui Brîncuși; la televiziune vorbește profesorul doctor Ana Aslan; la Napoli, cinema Roma prezintă «*Un film per tutti: I Daci*», producție a studiourilor București; la Taormina, în Sicilia, doi poeți români, Eugen Jebeleanu și Dragoș Vrînceanu sint invitați să facă parte dintr-un juriu internațional de poezie.

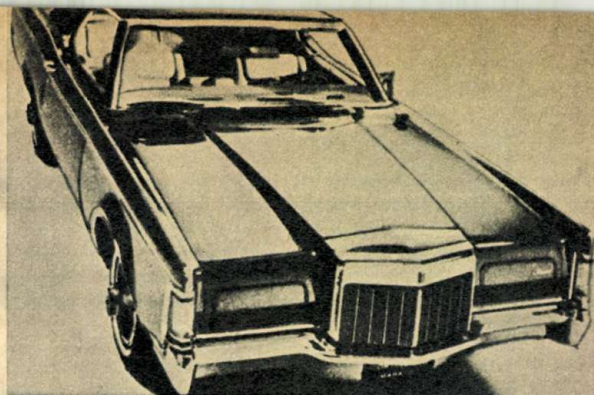
În fiecare an noi vise pe patru roți se întrec să-i încinte pe iubitorii frumosului aerodinamic. Linia, forța, viteza se aliniază în fața ochilor noștri ca și culoarele de alergări ale unui stadion și pe fiecare dintre ele un autoturism sau altul ține să-și întrecă frații în grație, cai-putere, «nervozitate»...

Automobilul, personaj cu drept de cetate în secolul nostru, și-a depășit cu mult atributele de mijloc de transport atunci când a devenit obiect estetic, admirat în expoziții, amintit în poezie. Desigur, bunul însoțitor al omului continuă să-l slujească pe creatorul său, dar probabil că inima lui de cilindri se umple de mândrie surprinzând ochii aprinși ca niște faruri, cu care atîșia cutezători de pretutindeni îi urmăresc trecerea glorioasă pe șoselele veacului. Să iertăm celui care înlocuiește pe zi ce trece în sufletul omului

imaginea
cîinelui credincios, această
mică trufie răscumpărată de serviciile
pe care le aduce semenilor
noștri.

Și să ne bucurăm în
continuare de nevinovăția
și docilitatea
herculilor de oțel
a căror
mitologie
se scrie
încă.

FORD
«CONTINENTAL»
MARK III:
reîntoarcere spre
masiv.

MOSKVICI 412:
eficacitate
plus o linie modernă.

DODGE POLARA:
un suplu avion
al șoselei.

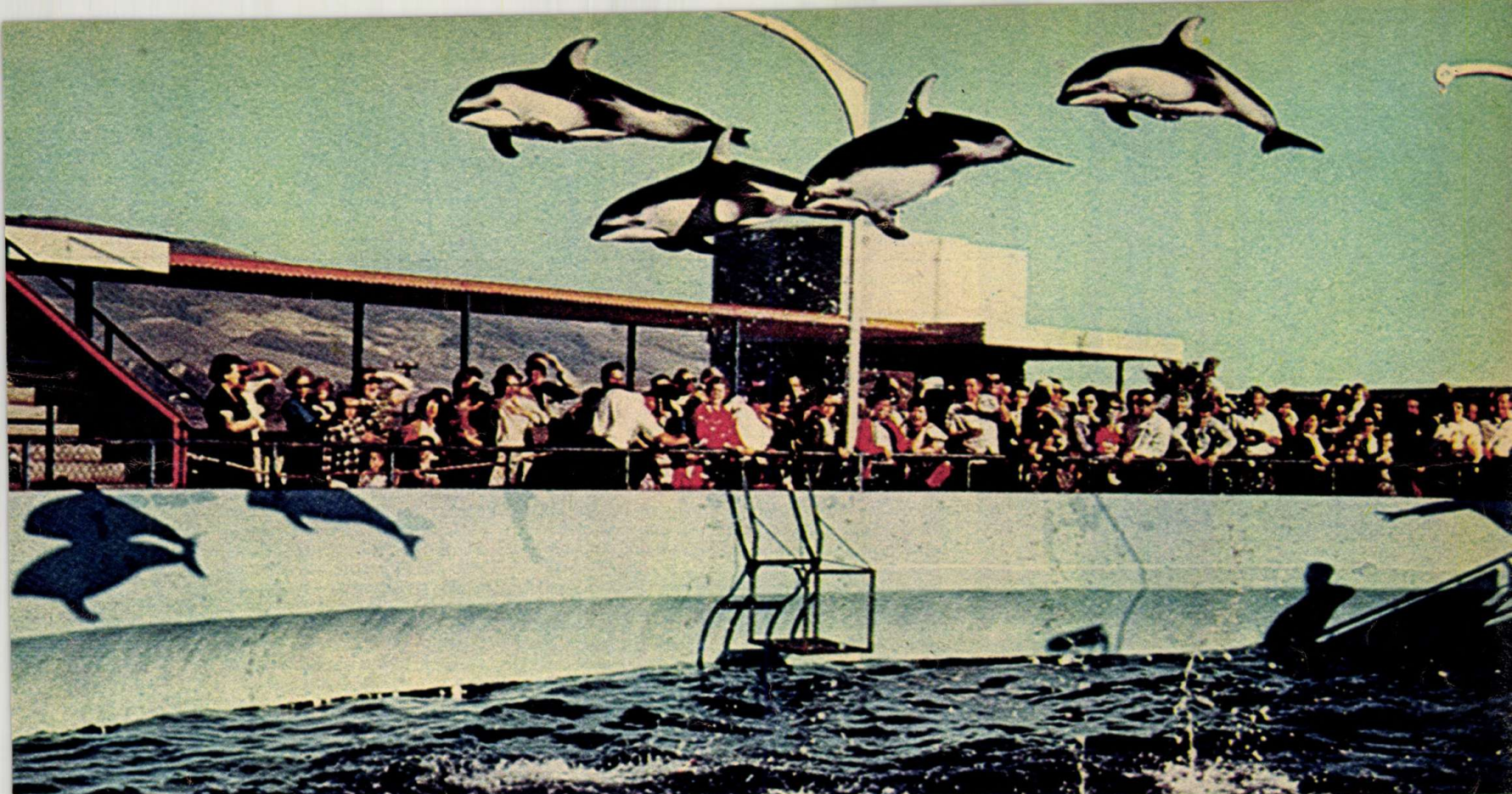
JAGUAR 340:
calmul
la 200 km pe oră.

VRAJA BOLIZILOR DE OȚEL

La
doi pași de
Hanovra, acest
MERCEDES
«CONTINENTAL»
ocolește fără șofer
pista de încercare.
Comenzile și semnalizările
sînt teleghidate, observațiile
asupra comportamentului mașinii
făcîndu-se de asemenea pe cale electronică.

Cetaceii acrobați pot fi admirați astăzi în multe circuri. Extrem de lesne dresabil, delfinul nu imită mecanic mișcările ce i se arată, ci stabilește o legătură între gesturile, vocea, intenția dresorului și ceea ce are el de făcut. Numele însușirii care-i permite această performanță și altele este: inteligența. Nimic de mirare, de vreme ce creierul delfinului, raportat la greutatea corpului său, se apropie de al omului. S-a stabilit că delfinii comunică la distanță printr-un «radar» sui-generis, care permite adultului ca, luând poziție verticală și rotindu-se într-adevăr ca o antenă de radar, să-și adune imediat puii. De altfel, delfinii

VOM VORBI CU DELFINII?

vorbesc. Singura diferență dintre limbajul lor și al nostru este viteza. Semnalele pe care le emit au o durată de ordinul miimii de secundă, ceea ce le face imposibil de urmărit de către creierul uman. Se pare că nu vom putea «discuta» cu delfinii decât cu ajutorul mașinii de calcul!

I. CORNELIU

ÎN „SCENĂ“!

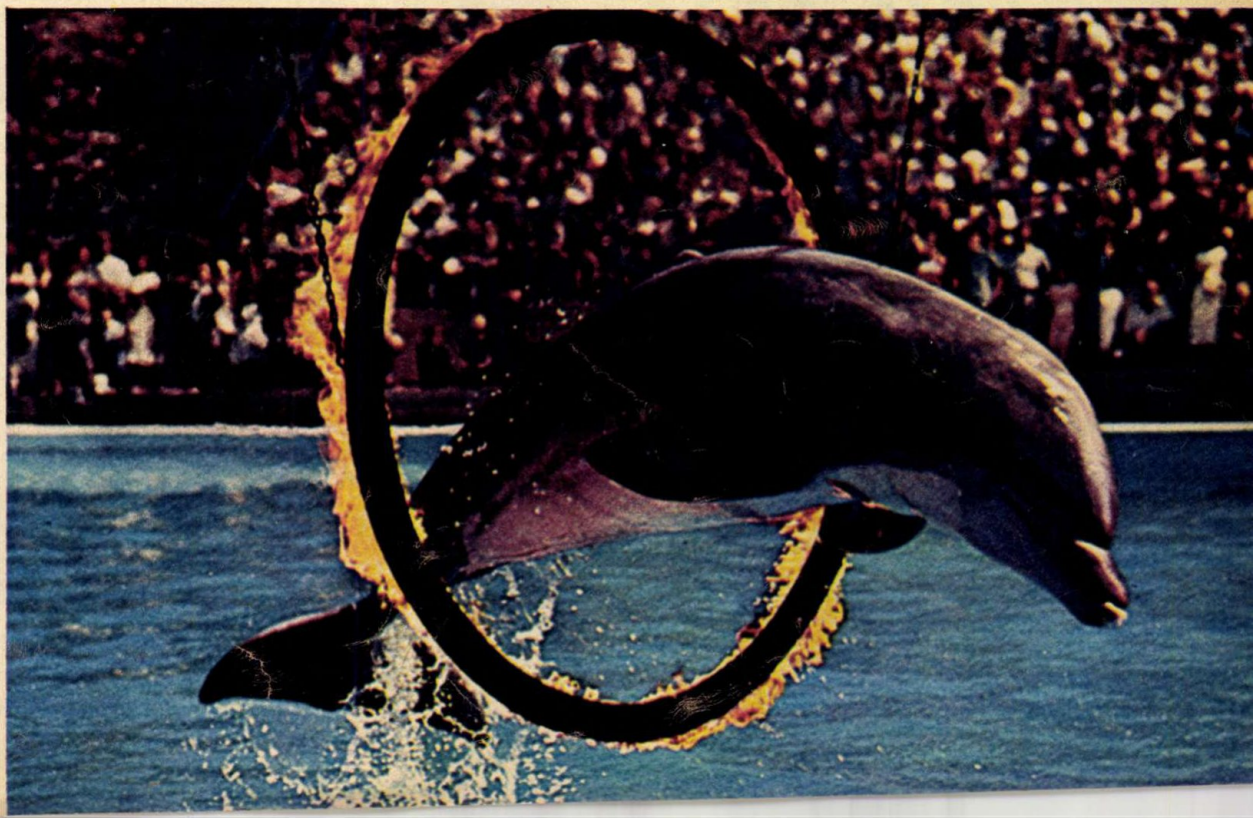
Cînd rememorez spectacolele cele mai atrăgătoare la care am participat în California, nu pot să trec cu vederea orele de la Marineland, «teritoriul maritim al Pacificului», cum este numit cel mai mare oceanariu și parc de dresare a animalelor marine de lângă Los Angeles.

Cu totul ieșite din comun au fost demonstrațiile de inteli-

gență ale delfinilor. Am văzut aici delfini jucînd baschet și fotbal, sărînd prin cercuri în flăcări, suflînd în trompetă, bătînd toba... Dintre obiectele aruncate în apă, delfinii mi-au adus fără greșală pe cel indicat verbal. Patru delfini, mari amatori de dans, țînesc din apă în același timp la mare înălțime și joacă în aer rock-and-roll după

muzica transmisă anume pentru ei. Nu am putut rezista tentației de a prinde pe peliculă cîteva imagini statice ale perfecției lor mobilități. Năzdrăvăniile lor sînt atît de antrenante, încît l-am imitat pe dresor, care dădea delfinilor bucăți mici de carne de pe marginea bazinului. Aceștia i le smulgeau din mînă cu o precizie uimitoare. Dar nu am avut îndrăzneala să-l urmez și atunci cînd le-a oferit bucățile de carne ținîndu-le în gură, prinderea lor de către delfini echivalînd cu o veritabilă sărutare...

M. ALEXANDRU

UN
SERIAL
DE
AVENTURĂ
ȘI
DETECTIVISM
DE
POP SIMION

10. ACVILE ȘI PORUMBEI

«Unde naiba am greșit? Unde?» — se întreabă Leone. Șade dus pe gânduri în fața figurilor de șah făcute din miez de pline (Gaspar modelează din miez de pline fel de fel de drăcii) și, sprijinit în coate, bate darabana cu degetele, imită tropotul de cal, tipl! tap!, lovind repede în parietalul stâng și, iluminându-se, mută regina într-o foarte avansată poziție.

— Șah!

— Aui! tresare Aurică Păsat din picoteală și joacă cu nebunul.

— Șah! îl ține sub focuri Leone.

Bodegarul se apără cu tura.

— Șah-mat! — nu-l iartă ospătarul și jocul se încheie; figurile făcute din miez de pline sînt strînse. Leone le mătură cu dosul mîinii în șorțul pe care îl ține pungă și dispare salutîndu-l pe învins:

— Salutare și n-am cuvinte. Scorul continuă să-mi fie favorabil «Unde naiba am greșit? Unde?» — continuă să se întrebe Leone, examinîndu-și brațul bandajat cu care orînduiește piesele de șah în scrinul de lîngă tonomat. Rămîne lungă vreme ciucit, stînd pe vine lîngă scrinul acela cu tacîmuri, pahare, zaruri, table, cărți de joc; dar se înfurie, scotocește în buzunarul vestei, găsește o monedă, pe care o aruncă în pușculița tonomatului și apasă pe prima clapă care-i cade sub ochi. «Unde naiba am greșit?» Din difuzoarele combinei muzicale se revarsă, în mod cu totul neașteptat pentru Leone, un duios și sentimental boston-vals; ar fi putut să jure că respectiva mașinărie e profilată exclusiv pe muzici ritmate, trompetate, urlate, cu care îi delectează toată ziua pe clienții ocazionali. Se bucură de descoperirea sa, învaluit de curgerea melodiei și de istorioara pe care o conține textul (e vorba de un Billy-boy, care umblă călare, pe fluviul Mississippi și o vale adîncă, șerpuiind pe sub munți albaștri, de unde te pîndește neprevăzutul); se smulge repede din vraja cuvintelor și pune mîna pe un scaun, îl îmbrățișează strîns și valsează, tiri-ta-ta-tal, tiri-ta-ta-tal, antrenîndu-și pașii de urs în volute largi, cu gravitate și importanță. Songul de preerie se revarsă în fluviul din duzina de difuzoare a tonomatului.

„Billy-boy-ul pe un murg înșeuat, tiri-ta-ta-tal
Străbătea la trap mărunț vales îngustă,
Munții bleu și acvilă ce zboară planat
Îl însoțesc pe Billy-boy-ul ce nu stă
Pe la coturi și poteci
Sub pericolele-zeci;

Billy-boy-ul pe un murg înșeuat, tiri-ta-ta-tal
Sub munții bleu și o acvilă ce zboară planat...”

«Cum?» — tresare Leone și încremenește locului; în craniul său încep să sfîrșie ideile: «Formidabil! Acvila. Acvila ce zboară planat. Asta-i, domnule. Ideea-dinamită. Ura!, și să trăiești, măi frate» — îi mulțumește tonomatului, lovindu-l amical pe spatele de aluminiu, după care iese în ușa bodegii, la aer, să vadă toamna tîrzie și să răsucescă ideea-dinamită pe toate fețele, să-mi smulgă înțelesurile secrete.

Adevărul gol-goluț ne-o cere să asigurăm citi-

torul că nici o acvilă nu va intra în desfășurarea evenimentelor care ne interesează; e vorba de o asociație de idei, care îi propulsează agentului particular gîndurile într-o cu totul altă direcție. Se întrevăd investigații pe cît de spectaculoase pe atît de subtile și de pline de ingeniozitate. Totul pornește de la un amănunt. Unui agent secret nu-i este permis să scape vreun amănunt, oricît de neînsemnat, fără să-l pipăie, să-l scoată din coaja lui, să-l supună tuturor speculațiilor posibile. Nu l-a supus și, vede-se, a greșit. Amănuntul este acesta: unul dintre săpătorii angajați să lucreze cu hîrlețul la cercetările geologice din perimetrul cetății, are obiceiul, a băgat de seamă Leone, să se joace în fiecare după-amiază cu un porumbel alb, care poartă pe unul din piciorușe un ciorap vîrgat. «De ce îi pui cîrpa aia?» l-a întrebat ospătarul. «A avut piciorul rupt și nu s-a întremat cumsecade. l-l mai protejez cum mă duce capul» — explică pe tonul cel mai firesc săpătorul, după care viră ciocul porumbelului în pămîntul mustății sale negre și scoate din gîtlej gunguritul acela, gîl! gîl!, răsfațîndu-și pasărea pe care o aruncă zîlnic în aer și îi așteaptă reîntorcerea pe înserat, cînd apele lacului Sînoe devin roșietice; zboară planat deasupra barăcii de scînduri, căutîndu-și stăpînul, îl vede, îi aterizează în palmă, îl ciugule la mustață, după care vietează e introdusă în colivia minusculă, împletită din fir argintiu și atîrnată într-un oțetar pipernicit. Cum de n-a urmărit maestrul Leon Gaspar cu un ochi mai atent pasărea cu ciorap vîrgat și, mai ales, pe proprietarul acesteia, pe omul cu mustați negre. Cumva identic se joacă cu porumbelii orice individ care transmite mesaje la mari depărtări. De ce n-ar fi și... stop!, gata cu presupunerile. Nu-i prudent să afirme că e vreo legătură între faptul că i-a fost remarcată prezența la ruine și descrisul amănunt. Nu. Ziua de mîine își mai înscrie în cont o enigmă.

— O bere, șefule, cere Joo Gurămică, apărînd ca din pămînt.

Leone se înclină cu cel mai desăvîrșit respect, făcîndu-i loc să se strecoare prin ușa strîmtă a bodegii (avînd toată grija să-și ducă la spate, instinctiv aproape, mîna stîngă, pe care o are bandajată).

— Egipteană? întreabă Leone.

— Fie, acceptă tînărul arheolog și, în puține secunde, ospătarul revine cu o sticlă de bere «Stela», servită pe o tavă mare, care îi maschează și mai bine mîna la care avea strîvite trei degete.

VACANTELE unui tînăr cinstit

POVESTIRE DE
AURELIU WEISS
DESENE
PUIU MANU

DIM DUNĂREANU PRIMEȘTE O SCRISOARE DIN PARTEA LUI NELU, LIA ȘI COSTEL, TREI MINITEHNICIENI DIN VÎRSĂ DE JOS PE CARE ÎI CUNOSCUSE ÎN TABĂRĂ CU PRILEJUL UNUI CONCURS „VINĂTOARE DE VULPI”. CEI TREI PIERDUSERĂ CONCURSUL, DAT FIIND CĂ „VINĂTORUL” LOR, UN DETECTOR CU TRANZISTORI ÎI DUEA MEREU, CĂTRE ACELAȘI PUNCT, UN PUT PĂRĂȘIT, DÎM BĂNUIEȘTE CĂ SE ÎNTÎMPLĂ CEVA DEOSEBIT. EL PRIMEȘTE INVITAȚIA COPILOR DE A-ȘI PETRECE VACANȚA ÎN SATUL LOR, INTENȚIONÎND SĂ DESLEGE MISTERUL DETECTORULUI

